

euerendissimo i xpo pfi ac
dño dño I dei gra cantu
ariensi archiepiscopo totiº an-
glie primati & aplice sedis le-
gato ac eiº venia cetis pñs cõ-
stitutionũ opº inspecturis Ri-
chardº Wynson circa vñe puñ-
cialis 2stitutionũ verã atq; or-
natã impressurã debitũ obsequi-
loco salutis. Bonarũ menciu
hortamentis istigatrix aditu-
dendũ utilitatẽ i dictis 2stituci-
oib; reseratis et volumis mag-
nitudie et pñdorositate i enche-
redion seu librũ manuile colle-
gere accreui a titulo seu rubrica

Paul. 2vo.

167.

Ignorancia sacerdotū et in-
fra ne quis per ignorantiam
se excuset quā sciāt articulos fidei
quos omnes ecclesie ministri scire
tenentur eos summaria ut sequit̃
perstringimus breuitate. Sciēdū
est septem esse fidei articulos perti-
nētes ad ministeriū trinitatis quo-
rum quatuor pertinent ad diuini-
tatis intussecas tres vero pertinent
ad effectus. Primus est vnitas di-
uine essencie in trī psonarū indiui-
sibili trinitate iuxta illud. Credo i
vnū deum. Secundus est credere
patrem in genitū cē deū. Tertius
est credere filiū vnigenitū esse deū.
Quartus est credere spiritū sanctū
nec genitū nec ingentū esse deū sed
a patre et filio procedentē. Quint⁹
est creatio celi et terre: hoc est oīs vi

ſibilis et inuiſibilis creature a tota
indiuſibili trinitate. Sextus eſt
ſanctificatio eccleſie per ſpiritū ſac-
tum et gracie ſacramenta et cetera
omnia in quibus cōmunicat eccle-
ſia criſtiana in quo intelligitur qđ
eccleſia in ſuis ſacramentis et legi-
bus per ſpiritū ſanctum oī homini
quantūcumq; peccatoꝝ ſufficit ad
ſalutem ⁊ qđ extra eccleſiam non ē
ſalus. Septimus eſt conſūmacio
eccleſie per gloriā eternam in carne
⁊ anima veraciter reſuſcitande ⁊ p
oppositū intelligitur dāpnatio eter-
na reproboꝝ. Item alii ſeptem
articuli pertinent ad criſti humani-
tatem. Primus eſt incarnatio ſeu
vera carnis aſſumptio ex ſola per
ſpiritum ſanctum virgine glorio-
ſa. Secundus eſt veri incarnati

dei natiuitas ex virgine incorrupta
Tercius est vera xpi passio & mors
in cruce sub tyranno pilato. Quar-
tus est descensus cristi dei ad infe-
ros in anima quiescente corpore in
sepulcro ad spoliacionē tartari.

Quintus est vera cristi resurrectio
Sextus est vera cristi ad celos ascē-
sio. Septimus est ipsius venturi
ad iudicium certissima expectatio.

Attissimus et infra attendāt
sacerdotes q̄ cum cōmunio-
nem sacramenti porrigunt simpli-
cibus paschali tempore vel alio so-
licite eos instruant sub panis specie
eis simul dari corpus & sanguinem
domini immo cristum itegrum vi-
uum et verum qui totus est sub spe-
cie sacramenti doceant etiam eos-
dem q̄ id quod eisdem temporibus

De sūma T. et fide catho.

in calice propinatur non est sacra-
mentum sed vinum purū eis hau-
riendum traditū vt facilius sacra-
mentum gluciant quod ceperunt.
Solis enim celebꝛantibus sangui-
nem sub specie vini cōsecrati sume-
re in huiusmodi minoribus ecclesiis
is est concessū instruant etiam eos
dcm sumptum ore sacramentum
non nimis dentibus cōmunere sed
tritum modice sorbere perfecte ne p-
ticulam aliquam eueniat in dencū
in terficiis vel alibi remanere.

Johannes Decham.

Quia incontinentie viciū et
infra/ constitutionem domi-
ni octoboni contra concubinos
editam precipimus inuiolabiliter
obseruari omnibusq; et singulis co-
episcopis suffraga

neis nostris in virtute obediencie &
 sub pena suspencionis ab officio et
 beneficio quam in ipsos ferimus si
 sponte circa hec fuerint negligētes
 firmiter iniungendo mandamus
 quatinus constitutionem predictā
 faciant in quatuor anni principalibus
 capitulis ruralibus per se: vel
 per eorum officiales vel saltem per
 decanos rurales vel gerentes eorū
 bices distincte et aperte coram toto
 capitulo exclusis laicis recitari quā
 recitacōnem pro monitōne habere
 volumus vt libere contra omnes
 viciosos huiusmodi procedi valeat
 ne causari possint cum ad executio-
 nem priuationis in eos late senten-
 tialiter in constitutione predicta p-
 cessum fuerit se monitos non fuisse
 sequi autem predictę constitucōnis

De consuetudinibus.

recitationem maliciose impedierit excommunicationi subiaceant ipso facto. Si quis vero neglexerit eam recitare vel decimus: vel gerens vicem eius omni sexta feria i pane aqua ieiunare teneatur nisi i firmitas impedierit donec in sequenti capitulo ipsam recitauerit seu fecerit recitari.

Johannes Stratford.

Exterior habitus et infra auctoritate concilii precipimus: ut locorum ordinari quibus de subditorum excessibus spectat inquirere in locis sue iurisdictioni subiectis per se vel per alios annuatim inquirent super obseruatione constitutionis per nos edite de habitu clericali

li. Et contra reos in hac parte con/
stitutionem ipsam per penas in ea/
dem limitates diligenti cautela fa/
ciant obseruari &c.

Idem.

Novius autem consilii constitu/
tiones et prouisa remedia pre/
cipimus in nostra prouincia Can/
tuariensi futuris temporibus in/
uiolabiliter obseruari mandantes
nostris coepiscopis et suffraganeis
vniuersis vt ipsas constitutiones p/
se: vel per alios vt ius exigit publi/
cent et faciant publicari ac in publi/
cam vocem deduci ad vtilitatem co/
munem laudem et gloriam nomi/
nis ihesu cristi.

Symon Langham

Statutum et infra quia be/
ro huius occasione statum in

De consuetudinibus

ter rectores ecclesiarum et parochi
anos suos lites quas extinguere cu
pinus frequentius oriuntur illud
duximus sinodali interpretatione
declarandum ut videlicet si dece
dens tria vel plura cuiuscumque ge
neris i bonis suis habuerit anima
lia optimo cui de iure fuerit debitum
reseruato ecclesie sine a qua sacra
menta recipit dum viueret sine do
lo fraude seu contradictione quali
bet pro recompensatione subtracti
onis decimarum personalium nec
non et oblationum secundum me
lius animal reseruetur post obitum
suum pro salute anime sue ecclesie
sue huiusmodi liberandum Quod
si dno tantum in bonis decedentis
extiterint animalia de mansuetu
dine ecclesie exactio quelebet

Theologus servus servorum dei

nomine mortuarii remittatur quod
quod si mulier supstite viro obierit ad
solutionem mortuarii minime co-
herceatur. Sed si post obitum ma-
riti in domo cum familie regimine
vidua per annum superuix erit iux-
ta formam superius scriptam ad mor-
tuarium obligetur. Hac autem in-
terpretacione consuetudini lauda-
bili super mortuariis in nostra pro-
uincia aliter obseruare nolumus
preiudicium generari quin si dece-
dens numerum huiusmodi anima-
lium habuerit vir ve aut vxor pri-
us aut post decesserit super prestati-
one mortuarii consuetudo ecclesi-
astica obseruetur. Ad solutionem
autem debiti de iure vel consuetu-
dine mortuarii remittentes volumus per
loco et ordinarios celsura ecclesiasti-

De consuetudine.

ca coartari.

Edmundus.

Nullus rector decimas ecclesie sue non diu perceptas vendere presumat ante annūciacōem beate marie vginis a quo die fructus de consuetudine cedere debent ad ipsorum rectorum si ante eiusmodi fructuū perceptionem decesserint debita vel legata persoluēda.

Edmundus.

Hos qui non de legitimo matrimonio nati sunt & abq; dispensatione sufficienti ordinati fuerint. Eos enim qui non suis episcopis preter licenciam suorum episcoporum: seu prelatorum ad sacros ordines promoti fuerunt ab executione ordinis sic suscepti suspendimus donec dispensationis graciā

fuerint consecuti. Item decrenim⁹
quod hii qui in consciencia peccati
mortalis prius perpetrati vel prop-
ter questum temporale tantum sa-
crum ordinem susceperint officium
suum non exequantur nisi prius a
peccato huiusmodi per sacramen-
tum penitencie fuerint expiati.

Idem.

IN primis & infra omnes qui
irregularitatem i ordine sus-
cepto vel ante vel post ordines sus-
ceptos constat contraxisse nisi cum
eis dispensatum fuerit expresse per
eos qui cum eis dispensare poterit
ab officii executione denunciamus
esse inspensos donec cum eis super
hoc legitime fuerit dispensatum.

De tēporibz ordinandoz.

Irregulares vero quo ad premissa
intelligimus homicidas aduoca-
tos in causa sanguinis simoniacos
interuentores simoniacarum pac-
tionum et quia labe illa infecti scilicet
enter ordines susceperunt ab here-
ticis scismaticis vel nominatim ex
cōmunicatis scienter ordinatos.

Item bigamos corruptarum mari-
tos deo sacratarum virginum vio-
latores excommunicatos & furtiue
ordines suscipientes sortiligos/et
ecclesiarum incendiarios et si qui a
lii eiusmodi existant &c.

Quia quidem et infra episco-
pus nostre iurisdictioni sub-
iectus qui scienter clericum vel pa-
rochianum alterius episcopi ordi-
nauerit sine ipsius episcopi

icēcia speciali ab illius ordinis col-
atione ad quem talem suscepit:
vel ordinauerit vsq; ad condignā
satisfactionem se nouerit eē suspen-
sum omnino &c.

Walterus.

Quāta et infra / pro-
hibemus nequis abbas: vel
prior monachos vñ canonicos suos
ab alio episcopo q̄ loci diocesano fa-
ciat ordinari nisi cū litteris dimis-
sorijs ipsius episcopi vel in eius ab-
sencia vicarij sui generalis.

Quāta & infra / nullus
ad ordines accedat: vel ad-
mittatur nisi canonice fuerit exa-
minatus. minores clerici ad inferio-
res gradus non admittantur nisi
pdoneos habeant presentatores et
per testimonium eorum admittan-

De sacra unctione.

tur. Nullus etiam simoniacus homicida excommunicatus usurarius vel alias habens canonicum impedimentum ad quoscumque ordines presumat accedere: vel ad eosdem presentetur aut quomodolibet admittatur.

Danni crismales non nisi in vsum ornamentorum ecclesie conuertantur similiter alia ornamenta ecclesie que pontificalem accipiunt benedictionem nullo modo in prophanos usus deputentur Et archidiaconus in sua visitatione an hoc obseruetur diligenter inquirat.

walterus

Sacerdotes et infra / adultus confirmandus per sacerdotem loci ut prius confiteatur ad ino-

nendus est & sic postea confirmetur
et ad confirmationem veniat ieluz
nus ob reuerenciam sacramēti fre-
quenter etiam moueantur parens
tes per sacerdotes vt paruulos bap-
tizados ad confirmationem ducāt
non diu expectent aduentum epis-
copi sed pro confirmatione pueros
ad eum ducant vbi cum prope ad-
esse audierint post baptismum q̄ci-
cins poterant secumq; facias sine
ligaturas deferant competentes p-
uuli quoq; confirmati circa die p^o
confirmacionem de portentur ad ec-
clesiam et frontes eorum per man^o
sacerdotum in baptisterio propter
reuerenciam crismatis abluantur
et ibidem ligature eorum tunc insi-
mul concrementur. Item ad cons-
firmacionem null^o puer teneatur

De sacra vñctione.

a patre vel matre vñctricò: vel no-
uerca. Et volumus q̃ hec phibitio
sepe p sacerdote in ecclesiis publice
tur et sciant parentes ac alii qui pu-
eros tenent ad cõfirmandũ q̃ spũa-
le vñculũ in hoc sacramento ita cõ-
trahitur vt in baptismo.

Quam magna reuerentia dese-
ratur oleum infirmorũ ad in-
firmos et ipsos inuigant sacerdo-
tes cũ magna deuotione & orõnum
celebritate que ad hoc sũt ordinate
moneant populum sepe sacerdotes
cũ magna deuocõẽ eos saltem qui
sũt etatis xiiii annorũ & supra ad ex-
treme vñctõnis sacramentũ recipi-
endũ. Et quod post sacramentum
susceptũ licite possit reuerti ad op⁹
coniugale. Effectus enĩ istius sacra-
menti patet ex verbis apostoli Ha-

cobi dicentis. Infirmat̃ q̃s ex vo-
bis iducat p̃sbiteros ecclesie vt o-
rent sup illū vngētes eū oleo scō in
noīe dñi et oꝝō fidei saluabit infir-
mū et alleuiabit eū dñs et si in pec-
catis sit dimittentur ei.

¶ Un sacri crismatis cōfectio
de anno in annū p locoꝝ e-
p̃iscopos sit agenda iuxta sacroꝝū
canonū sāctiones et id ipsū crisma
p eosdē cōfectū annuatim fidelibz
sit tradendū et betns seu quod sup
est de veteri crismate sit in sacris ec-
clesiis concremādum p̃biteri quo-
q̃ qui p̃sunt ecclesiis : aut per se:
aut p diaconos aut subdiaconos a
locoꝝ ep̃iscopis annis singulis ante
pasche solēpnitatē vel quā citi⁹ fieri
poterit sacrū crisma a singulis eccle-
siis petere teneantur adeo vt q̃s q̃s

De sacra unctione.

De alio crismate quam de isto nouo
quod propria episcopi largitione seu cō
cessionē accepit baptizare vel bapti
satū in vertice ungere nisi p̄cupā
te morte tēptauerit ip̄e in se dāpnā
tionis manifestatur ptulisse sentē
ciā Quidē tamen ignorancia cras
sa ducti que dolo dicitur esse vicina
v̄l sp̄itū cōtūmāci sacris i hac par
te canonibus relictātes quod a cri
mine idolatria seu peccato iariolan
di nō multū abhorret vetus crisma
alicubi p̄ biennīū alicubi p̄ triennīū
et eo ampli⁹ reseruātes eodē i bap
tismate et aliis sacrificiis dāpnabi
lī abutuntur nouum ab ep̄iscopis
locoꝝum de annno in annuū: nec
petentes. Quod ne fiat de ce
tero districtē p̄cipimus sub pena
suspensionis quam ferimus in con

tumaces contrariū faciētes Quod
id ipsū de sacro cathacuminoꝝ oleo
sane accipiendū credimus intelles
tū 76.

Confirmacōis et infra 8 negli
gētes cōfirmacōis suscipere
sacramētū statūimus qđ nullus ad sa
cramētū corporis & sanguinis dñi
admittatur extra articulū mortis
nisi fuerit cōfirmatus vel nisi a re
ceptione rationabiliter fuerit impe
ditus. walterus.

Sacerdotes et infra Caueant
diligenter parentes ne par
vulos suos pferant iteratq confir
mandos cñ et ipsi parvuli per ipsū
sacramētū iteratū efficiantur irri
gulares si masculi fuerint & ipsi pa
rentes ex tali negligencia gravi les
cūdū canones subiaceant blcioni.

De sacris iterādis vñ si itā.

Sacramētū extreme vñctōis
āno elapso p̄t licite iterari vt
videlicet quolibet āno semel cōfera
tur i graui ifirmitate de qua met⁹
mortis imminet egroto &c.

Quod i cōstitutione et infra si
forte cōtingat pueros prop̄
mortis articulū a laicis baptizari ca
ueant sacerdotes ne baptisū legit
time factū audeant iterare.

Ignorancia sacerdotū et ifra
Septē sūt grē sacramenta:
quorū dispensatores sūt p̄lati ec
clesie quorū quinq; ab hoib; debent
recipi xp̄ianis vt pote baptisū cō
firmacio penitencia eucharistia suo
tēpore et extrema vñctio que tantū
illis dari debent qui grauis ifirmit
tatis iudiciis vident mortis appo
pinquare periculo quib; si fieri po

test datur cū sint cōpotes mētis & rō
nis & si cōtingat eos frenesi vel alia
quacūq; alienacōne mētis labora-
re si ante alienacōem erant de salu-
te sua solliciti cōsulimus nihilomi-
nus hoc sacramētū eis fiducialiter
ministrari credimus enī et eperi-
mentis didicimus quātūcūq; fre-
netico si tamen sit pdestinacōis fi-
lius ipsius susceptionē vel ad habē-
dū dilucidū interuallū: vel saltem
ad spūale cōmodū vtpote ad aug-
mentū grē p futurā. Sunt et alia
duo sacramēta. s. ordo & matrimo-
niū quorū primū pfectis cōuenit. Se-
cūdū veronoui testamēti tēpore so-
lū cōuenit imperfectis & tamen ipsū
ex vi sacramenti credimus largiri
grām si sincero aīo contrahatur.

Johannes perham.

De filiis presbiterorum.

Quā a iure si inhibiti ne absque dispensatione apostolica proficiant filii rectorum aut presbiterorum in ecclesiis in quibus presbiteri eorum immediate seu primo ministrarunt et constat ipsa beneficia vacare si contrarium de facto fuerit acceptatum precipimus ut prelati de ecclesiis sic vacantibus diligenter inquireant et iuris exigentiam de eis non differant ordinare caucius precauentes de cetero ne tales ad huiusmodi beneficia villo titulo admittantur ne contra iusticiam hereditati transmissi per surreptionem locum successu.

Quā quanta et ubi omni pateat et. infra in hibernia wallia scocia et alibi sic licet ordinario suorum commendationis vel dimissionis non admittantur a quocumque infra potestatem nostram ad ordines suscepti creationem nisi magna necessitas inducat et tunc quod cum eis

auctoritate sufficienti fuerit dispen-
satum sup executione ordinis me-
morati vel al. suis ordinariis ordo
sic susceptus ratificetur p[ro]uiso ne
h[ab]eant q[uo]d nullo modo admittat[ur]
tur nisi p[ri]us consiterit de eor[um] le-
gitima ordinat[i]one vite mundicia
pariter litteratura.

Item p[re]cepimus ne sacerdotes ig-
noti de quor[um] ordinacione n[on] constat
ad diuinor[um] celebrac[i]one[m] deseruiendo
ecc[lesi]is admittant[ur] nisi i[n] de licetia epi di-
oc[esis] cu[m] p[re]latis testimoniales vel testis-
monium bonor[um] viro[rum] eis de eor[um]
bere consiterit ordinacione et suffi-
cienter fuerit facta fides.

Reuere[n]dissime synodo & in-
fra: nullus capellan[us] admit-
tatur ad celebrand[um] i[n] aliqua dioc[esis].
nostre cantuari[en]s p[ro]uincie in qua or[di]

De clericis peregr.

undus siue ordinatus nõ fuerit nisi si deferat secum litteras cõmendaticias diocesani sui. Et nihilomin⁹ alioꝝ episcopoz siue in quoz diocelibus iterum p magnũ tempus cõuersatus est in quibz expresse canere volumus et mãdauimus demonribz & cõuersacõe eiusdẽ et an sit diffamatus de et sup aliqbus nouis opinionibz i fide catholica: aut bonis moribz male sapientibz: vel sit de eis dẽ ofno immunis alioquin tã ipse celebꝛans q̃ ipsũ sic celebꝛare pmittens acriter puniatur.

Et archidiaconi secundum ap̃m non qui sua sunt querant sed que ihesu cristi in sua uisitatione prouideant q̃ canon misse emendetur et q̃ sacerdotes rite nouerint pferre verba canonis & bap

1
tismatis et q̄ in hac pte sanū habez
ant intellectū doceant: et laicos in
qua forma baptizare debeant i cas
su necessitatis vt saltē hoc sciant fa
cere in aliquo ydeomate puidcant
quoq; diligēter archidi q̄ iuxta for
mam generalis cōcilii. Eucharistia
crisma et oleū sanctū saluo sub cla
uib; recōdantur fidei custodia des
putata hēant et archidiaconi i scrip
tis redacta oīa ornamēta et uten
silia ecclesiarū vestes quoq; a libꝛos
que singulis annis suo faciāt con
spectu p̄sentari vt videant q̄ fuerūt
adiecta p̄ diligētiā p̄sonaz vel que
tēpore it̄medio p̄ ip̄az maliciā:
uel ip̄ericiā deperierūt. Item pui
deāt de possessionibus vt ita singu
lis annis pficiant ne ecclesia suo iu
re defraudatur.

De officio Archi.

Deham.

Eisdem atiam temporibus & infra. De publicatione articuloꝝ fienda quibus sententiã excoꝛmunicacionis incurritur ipso facto archidi diligenter inquireant. Et quociens pꝛel biteros inuenerit instructionem moꝛalem: videlicet xiiii articuloꝝ fidei decẽ mandatoꝝum decalogi duoz pꝛceptoꝝum euangelii septem operũ misericordie et septem peccatoꝝ criminaliũ cũ sua progenie: septẽ virtutũ pꝛincipaliũ: ac septẽ gracie sacramentoꝝum seu excoꝛmunicacionũ sententias suis temporibus mic pꝛdicasse seu publicasse tociens eos arguãt & pena caudica castigãdo supplere cõpellant quod temere admiserunt.

walterus.

Int ecclesiarum rectores et infra pvideant archidiaconi ut linthiamina et alia ornamenta altaris sicut decet sint honesta et quodlibet eos habeat ecclesia prodoneos ad psallendum pariter et legendum et ad minus duplicia sacerdotalia vestimenta et ut honor debitus divinis officiis in omnibus impendatur precipimus etiam ut qui altari ministrat suppellectilio induatur.

Idem.

Archidiaconi et infra iungimus archidiaconis et eorum officialibus ut in visitationibus ecclesiarum faciendis diligentem adhibeant considerationem ad fabricam ecclesie et maxime cancelli si forte indigeant reparatione et si quos invenerint defectus huiusmodi

Honestas, ut vulgo dicitur!

De officio Archi.

Handwritten in margin: Housius, et vulgo fandi.
di certū sub pena p̄figant terminū
infra quē emendentur vel suplean/
tur p̄ se et suos inquirant si in paro/
chia in qua officiū visitacōis impē/
dunt in rebus vel p̄sonis aliqd fue/
rit corrigendū et excess⁹ si quos ibi/
dem iuenerint: vel tūc: vel i primo
capitulo corrigantur.

Innotancia sacerdotū & ifra/
p̄cipimus vt quilibet sacer/
dos plebi p̄sicens quater in anno
hoc est semel in quolibet quarta an/
ni die vna solēpni vel plurib⁹ per se
vel p̄ aliū exponat populo vulgari/
ter absq⁹ cuiuslibet subtilitatis tex/
tura fantastica xiiii fidei articulos
decē mandata decalogi duo p̄cepta
euangelii viz gemine caritatis. Sep/
tem opa mie vii peccā mortalia sua
cū p̄genie: septē virtutes p̄incipa

les: ac vii gte sacramēta Et ne q̄s a
p̄dels p̄ ignorāciā se excuset exposit
x̄tū fidei articulis sub titulo cōgru
enti cetera sub quadā vt sequitur p̄
stringimus sūmaria breuitate decē
enim mandatorū p̄cepta veteris testa
mētī tria ordinātur ad deū que dic
ūtur mandata p̄ime tabule vii ve
ro ad p̄imū q̄ dicūtur secūde tabu
le mādata. In p̄imis phibet oīs
ydolatria cū dicūt nō habebis deos
alienos corā me in quo implicate p̄
hibet sortilegia et oēs incātacōnes
cū sup̄sticiōibz characterū ⁊ hutusmo
di figmētorū. In secūdo mandato
cū dicūt nō assumes nomē dei i vas
nū. phibetur p̄ncipaliter heresis
vniuersa: ⁊ secūdarie oīs blasphem
ia et irreuerens dei nominatio et
p̄cipue i p̄iurto. In tercio mādato
memēto vt sabbatū sc̄tifices p̄cipit

De officio Archi.

cultus regionis cristiane ad quē solē
ferenter clerici et laici obligantur.
Ubi sciendū est obligatio ad feriandū
in sabbato legali scōm formam
veteris testamenti exptauit omni/
no cū ceteris in lege ceremoniis/ et
sufficit in nouo testamento modus
vacandi diuino cultui dieb; domini/
cis et ceteris diebus sollempnibus ad
hoc anctozitate ecclesie deputatis q̄
bus diebus modus vacandi non ē
sumēd⁹ a supsticōe iudaica sed a ca
nonicis institutis. Prīmū secūde ta/
bule mādatū ē patrē ⁊ matrē expli
cite tēporalit et spūalit honorare ē
plicitate aut et secūdarie oīs homo p
sui gradus merito ex eodē manda
to intelligitur honorādus. In hoc
mandato autē intelligitur nō solū
pater et mater carnaliter verum ei
spīritualiter: vt pater sit prelatus

ecclesie mediatus vel immediat⁹ in
ter autē ecclia cui⁹ sūt filii catholici
vniuersi. Secundum est: nō occides
in quo explicitē inhibetur illicita p-
sone alicuius interceptio cōsensu v-
bo ope vel fauore. Implicitē vero
oīs iniusta alicui⁹ psonē lesio ihibet
spūaliter vero occidunt qui detraz-
hūt vel q̄ innocentes opprimunt.

Tercium mādatum est: nō mecha-
beris in quo explicitē inhibetur deu-
tro. xxiii. vbi dicitur non erit meri-
trix de filiabus. Israel: nec scorta-
toz de filiis israel. Inhibetur etia3
in eodem mandato oīs coniunctio
viri et mulieris q̄ bona matrimo-
niū non excusant oīs etiam volūta-
ria pollutio quocūq; modo studio-
se vel voluntarie procurata.

Quartū mandatum est non furtū

De officio Archi.

facies in quo explicite prohibetur:
clandestina contractio rei alieni in-
uito domino implicite vero omnis
iniuriosa seu per usuram seu per violentiam
seu per metum rei usurpationem alienam.

Quintum mandatum est. non loqueris
contra fratrem tuum: siue proximum fal-
sum testimonium in quo explicite prohi-
betur falsa testificatio ad nocendum
implicite autem falsa testificatio ad in-
dignum contra merita promouendum
in hoc etiam mandato omne men-
dacium sed perniciosum precipue conde-
natur. Sextum mandatum est: non
concupisces domum proximi tui super
eius iniuria in quo mandato im-
plicite prohibetur cupiditas. Pos-
sessionis immobilis catholice preci-
pue cuiusque. Septimum manda-
tum est: non desiderabis uxorem

proximi tui neque seruū neque ancillā
nō/ bouē/ nō asinū/ nec oīa que illi⁹
sūt i qbz oīs cupiditas possessionis
aliene quantū ad res mobiles con-
dēpnatur. His autē decē mandatis
supaddit euangeliū duo: vtz dilec-
tōne dei et prīmī. deū diligit qui p
dicta mādata ex amore et non ex ti-
more pene custodit prīmū autē dz
q̄lz diligere sicut se ip̄z: & hec 2iunctio
sic nō dicit equalitatē: s; cōformita-
tē vtz diligas prīmū tuū sicut te ip̄z
hoc ē ad bonū et nō ad malū/ & sicut
te ip̄z: hoc ē spūaliter et nō carnaliter
dicit viciū. Itē quantū te ip̄z: hoc ē
i prosperitate/ et aduersitate/ sanitas
te/ et infirmitate. Itē quantū te ip̄z
respectū tēporaliū p tanto et plus di-
ligas oēs hoīem & singulos q̄ oēm
affluentia tēporalē. Itē sicut te ip̄z

De offitio Archi.

pro tanto et plus diligas primū tu-
alaz siue aīe salutē etnā q̄ ppriā tu-
am vitā tēporalē sicut etia aīe tue
vitā dēs sponere vite carnis tue.

Itē qualē teipz vt vīz oī hōi i neces-
sitate subuenias sic tibi velles i ne-
cessitate cōsimilit subuentri hec enī
oīa itelligūt cū dē diliges primum
tuū &c. Septē aut mīe sūt opa q̄ ex
mathei euāgelio patefiūt q̄ sūt pas-
cere famelicū potare sicientē hospi-
tē recipere vestire nudū: vilitare in-
firmū cōsolari carceri mancipatū.

Septimū ex tobia colligit q̄ ē sepe-
lire corpora mortuoz. vii hō pctā
mortalia sūt supbia iuidia ira odiū
accidia/ auaricia/ gula/ luxuria/ & ē
supbia amor excellēcie pprie de q̄ o-
riūt iactācia ostētacō ypocrisis scil-
mataet similia. Inuidia hō est odi-
um felicitatis aliene de qua oīz

untur detractio murmuratio diffē-
cio peruersa iudicia et similia. Ira
est appetitus vindicē et nocumēti as-
lieni q̄ cū pseueret i corde fit odiū de
qua oriunt̄ psecutōes verborum et
scōꝝ plage homicidia et similia Ac-
cidia ē tediū boni spualis ex quo
hō nec in dep nec in diuini laudibz
delectatur ex qua seq̄tur ignauia pus-
sillaminitas desperatio et similia.
Auaritia est imoderatus amor mo-
bilis vel immobilis affluētie vel illici-
te detinēdo ex qua oriuntur fraus
furta sacrilegiū symonia et oē tur-
pe lucrū. Gula ē imoderatus amor
delectacionis scōm gustū in cibo et po-
tu in q̄ quīuplē p̄catur vīz i tēpore
quando cōmeditur nimis mane vī
nimis tarde &c. Item in qualitate
q̄ q̄ritur cibaria nimis delicata.

De officio Archi

Itē in quātitate qñ nimis cōmedit
aut bibit quod ē vilissimū genus
gule: ē cñ numiū in cibo & potu qñ
corpus aggrauat vel qñ ipedit sēlū
iteriorē aut exteriorē seu qñ ledit cor
poris sanitatē itē i auaritate seu ro
racitate & vltio icuriosa alimētoꝝ
p̄paracōe p̄ gule deliciis excitādis q̄
quiq̄ cōtinēt in hoc vlu. p̄c p̄pere
laute nimis ardēt studiose luxuriā
nō op̄ notificare cuius ifamia aerē
infilut vniuersū. hu v̄tutes p̄cipa
les sūt fides spes caritas q̄ ad deū oꝝ
dināt et iō thēologice appellantur:
p̄udēcia tēp̄rācia iusticia et fortitu
do p̄ quas ad seip̄s et p̄ximū hō oꝝ
diātur & ē actus p̄udēcie bonū elige
re act⁹ iusticie ecē facere act⁹ tēpan
cie nō implexi deliciis. actus fortitudi
nis non dimittere bonū agendum

per augustis et molestis quibusque.
Et dicitur hec sunt virtutes cardinales
hoc est principales: quia in istis sunt plu-
rales alie sunt subiecte de quibus supra
dictum est in suo loco.

Edmundus.

Item commoniant sacerdotes
mulieres pregnantes de pa-
rochia sua ut cum tempus partus in-
stare intellerint sibi provideant quod
quam prompta et parata habeant pro
partu si imineat necessitas baptizan-
do et quod propter imminens periculum
confiteantur sacerdoti ne subito preocu-
pate non possint cum voluerint copiam
habere sacerdotum. Dionysii primo
Stephanus in Dionysii consilio.

Desiderio et infra. Pres-
tis consilii diffinitione districte
durius iniungendum ut rectores et

De officio archiepiscopi.

bicarii plebes sibi commissas pabu-
lo verbi dei secundum quod fuerit
eis inspiratum informare precurent
ne canes muti merito iudicentur; cum
latratu salubri a caulis dñicis lupos
rū spiritualiū moris nō expellunt
illud etiam euangelii memoriter re-
tinētes quod i nouissimo examine
bisitatores infirmorū premio remu-
necrabitur eterno quociens fuerit
accerſiti celeriter accedant et hilari-
ter ad egrotos.

Idem.

Quam hostis et isra. Statutus
est ut nullus episcoporum p-
uincie nostre quemquā ad bicari-
am admitat nisi i velit in ecclesia in
qua ei bicaria conceditur psonalit
ministrare ac talis existat q̄ infra
Ebreue tems

pus valeat in presbiterū ordinari.
Quod si admissus fuerit aliquis/
et noluerit in presbiterū ordinari
vicariū beneficio spoliatur.

Quā autē et infra. Statuim⁹
vt vicario perpetuo ad min⁹
redditus quinq; marcarū assigne/
tur qui se; p quinq; marcis solet da
ri ad firmā vel possit nisi forte i illis
partib; nullū sit in qb; prop̄ tenu
itatē ecclesiarū min⁹ stipendio vi
carii sint contēti. Prouideat quoq;
diocesanus episcopus pensata eccle
sie facultate utrū vicarius one; a ec
clesiastica subire debeat an psona:
aut ad ea simul debeat cōferre vtrū
q; pūso tamen archidiaconus loci
sive ab illis aut altero eorū debeat
procurari vna tamen procuracōne
sit contentus.

De officio vicarii.

Stephanus Drofi.

Statuimus auctoritate p[re]sen-
tis c[on]sulti vt p[re]lati singuli e-
lemosinarios honestos habeant. Et
vt ipsi p[re]lati iuxta apostol[ic]am sit hospi-
tales et vt hor[um] c[on]petentib[us] & paup-
es audiendos et iusticiam exhibendam
suam in publico exhiberi p[re]senci-
am p[er]cur[ant] et in p[re]senti p[ro]p[ri]is c[on]-
fessionib[us] audiendis interdum inter-
sint et penitentiis inuigendis.

Bonifacius.

Item statuimus quod epis-
copi in suis synodis et aliis
conuocationibus et singuli archidi-
aconi in suis capitulis et capellani
ecclesiarum parochialium in suis ec-
clesiis ter in anno denuncient omni-
bus qui clericali p[re]uilegio gau-
dere voluerint quod habitum cleri

caleni nec non coronam tonsuram
 patenter in locis debitis differant
 cōpetentē et maxime corā suis ordi-
 nariis & i ecclesiis/et i congregatio-
 nibus clericozum.

Robertum.

Debiteri et infra. Capella-
 nus ad celebzandū i quacūq;
 ecclesia nostre puincie receptis des-
 bet in iūgi in virtute obediencie vt
 sin p̄sentes in dieb; dñicis & festi-
 uis ac aliis qñ et vbi matutine mis-
 se et alie hoꝛe cū nota dicuntur ca-
 nentes & legentes psalmodizantes
 sup quib; ab eis in populor; redēp-
 tione iuramentū recipi volumus &
 p̄stari. Item p̄sbiteros huiusmo-
 di iuramēto volumus astrigi q̄ rec-
 toꝛib; vicariis et p̄cedentibus ec-
 clesiarū seu capellarū in q̄b; celez-

De trenga et pace.

brauerunt non detrahent sed quod
eis humiliter parebunt et debitam
reuerenciā faciant & impēdant.

Magna nobis et infa. **D**istricte
te precipimus quatinus rec-
tores & vicarii ac alii ecclesiarum cura
ti pacē in quantū in eis est cū oībus
habentes parochianos suos moue-
ant ut i unitate fidei et pacis vincu-
lo vnū corpus sint in cristo. inimici-
cias si exorte fuerint in parochiis di-
ligenter sedātes amicitias copulan-
tes discordantes ad cōcordiā reuo-
cantes quantū in eis est nō pmittē-
tes q̄ sol occidat super iracundiam
parochianorum suorum.

Adfi.

Queterum districtius duxim⁹
inhibendum ne archidiacon-
Cni: vel eorum officiales

aut alii iudices p bono pacis si qñ
discoꝝdantes se sibi iuicē volūt con/
coꝝdare aliqd exigant sed licētia pe/
tita liceat partibꝫ a lite per cōpositi
onē discedere qñcuqꝫ voluerit si ta/
mē lis cōpositōnē admittat nec pꝑt
hoc penā aliquā eis infligāt nisi eis
de iniusticia actoris vel rei ꝑstiterit.

Quā p aduocatos multociens
matrimonia pturbātur itaz
tutius vt sentēcia lata ꝑꝑo matris
monio aduocatus q cōtra illā stete/
rit hoc ipso ꝑ annū aduocatione ꝑꝑi
uatus existat nisi iudex eū i ipā sen/
tencia ꝑꝑter iustū erroꝛē vel ꝑꝑabi
lē ignorāciā expresse hēat excusatū.

Johannes pecham.

De Postulando.

Ueloces ad audiendū infra.
Nullus decetero pmittatur
advocacōis officiū publice exercere
nisi prius ad minus p triennū au-
dierit ius canonicū et civile cum de-
bita diligencia huius autem rei f-
dein ubi nec de condigno apparet
testimonio: nec per facti evidenci-
am proprio faciat iuramento.

Johannes pecham.

Exhorrenda et infra. Statui-
mus ut nullus decanus: seu
archidiaconus vel eius officialis vel
officialis episcopi sigillum suum a-
licui procuratorio apponat nisi hoc
ab eo petatur publice in iudicio vel
extra iudiciū ubi is qui procura-
torcm constituit et quem constat es-
se verum dominum ptesens perso-

naliter hoc requirat ut fraus quibet excludatur. Quicunque vero decanus archidiaconus vel eius officialis seu etiam officialis episcopi ex certa malicia contrarium fecerit per triennium ipso facto ab officio et beneficio sit suspensus. Quicunque etiam aduocatus factus vel falsus procurator fieri procuraverit suspensus sit per triennium ab officio aduocandi et inhabilis sit ad beneficium ecclesiasticum obtinendum. Quod si sit uxoris aut bigamus excommunicationi subiacet ipso facto. Et quod per tale factum vel falsum procuratorem actum fuerit vel procuratum in odium omnis per infecto reputetur procurator autem ipse totius falsitatis intentator ab omni actu legitimo perpetuo repellatur. Et huius omnes nichilominus si super hoc convinci va-

De procuratoribus

leant parti lesi ad interesse et restituenda dampna omnia teneantur

De Iudiciis.

Explicit apparatus primi libri. Incipit liber secundus de Iudiciis.

In causis et infra. Statuimus ut decant rurales nulla causam matrimoniale de cetero audire presumant: sed earum examinatione nisi discretis viris committatur quibus assidentibus si commode fieri poterit postmodum pronuncietur sententia.

Quidam ruralium et infra. Statuimus ut nulli tradatur certificatorum: vel alias con-

cedatur sub sigillo alicuius decani
 ruralis designatū nisi prius in ali
 quo die solemni intra missar so
 lempnia in ecclesia ubi citatus fo
 uet laicem vel amplius cōuersatur
 publice recitetur hoc adiuncto mo
 deramine vt citatus sufficiens has
 beat inducias vt die et loco sibi pres
 fixis cōpetenter valeat cōparere.
 Quod si aliquo casu tñ tps ardet
 qd dilationi locus nō pateat citacio
 ne facta publice corā testibus detur
 certicatoriū i ecclesia vel i vno lo
 co publice corā testibus fide dignis
 ita qd dies citacōis & locus i ipso cer
 tificatorio exprimatur. Et sit nullo
 mō certicatoriū ante citacōem fac
 tam. Et hoc iuret decani rurales fi
 deliter se facturos i episcopali sino
 do omni anno.

Symon mepham.
 Item oēs illi et infra. Ut in-
 munitatis ecclesiastice viola-
 tores qui videlicet de domibz mane-
 rit/ grangiis/ aut aliis locis ad ar-
 chiepiscopos episcopos: vel alias p-
 sonas ecclesiasticas pertinentibus
 quitquā p̄ter voluntatem aut p-
 missionē dñorū: vel eorū q̄ sūt huius
 modi rex custodes deputati abstra-
 here cōsumere cōtractare v̄ p̄sūp-
 serint abstrahi cōsumi vel cōtracta-
 ri fecerint seu huiusmodi abstractō-
 nem cōsumptionem: vel cōtractio-
 nem suo nomine: vel a familiaribz
 suis factā ratam habuerint occasio-
 nem difficultatis citationis eorū dē
 non tuerent sicut pluries fieri con-
 suetū ne contra eos ea occasione p-
 cedi valeat vt deberet de fratribz

nostrorum et totius consilii consen-
su et assensu decernimus quemcumque
violatorem huiusmodi si persona-
liter inueniri et tute adire valeat.
personaliter fore vocandum. Si
vero non inueniri vel non tute adi-
ri valeat tunc in domicilio si quod ha-
beat citari tute quo possit. Si vero
in domicilio quod habet citare tute
nequeat tunc in ecclesia parochiali
ipsius domicilii: vel si nullum habe-
at vel non constet eum habere do-
micilium: tunc in ecclesia cathedra-
li loci quo immunitas ecclesie dicitur
esse lesa et nichilominus in ecclesia
parochiali eiusdem loci si tute fieri
possit citationem decernimus fore
faciendam huiusmodi quod citationem
in domicilio: vel in ecclesia publice
ut permittitur factam volumus non

solum in casibus supradictis sed et
tiam in aliis casibus constitutionis anni
octobeni quondam apostolice sedis
legati in anglia que incipit ad tute-
lam sic artari citatum ac si esset per
citationem personaliter apprehen-
sus eiusdem qz citationis virtute co-
tra eum posse pcedi ad omnem effectum
ad quem posset citatus psonaliter
extitisset. Prefatos etiam et quoscun-
qz alios ecclesiastice libertatis seu i-
munitatis violatores decernimus
in loco delicti etiam si ibidem non i-
ueniantur tam ex officio iudicis qm
ad partis instanciam conveniri. Ultra
autem huiusmodi violatores ecclesi-
astice libertatis seu immunitatis iue-
niri seu tute adiri valeant domicilium
vbi habeant vbi non volumus in dubio sta-
ri certificatio illi cui mandaf citaz

cio ut facienda et in premissis casibus et aliis iuriam iusticiam debitam facilius assequatur districte hoc approbante consilio puinciali precipimus ut omnes iudices ordinarii nostri Cantuarien. puincie semelcumsine aliqua difficultate inuent in citacionibus et executionibus faciendis ac quibuscunque mandatis licitis exequendis.

Stradford.

Excessis et infra. Item quia Episcopi et archidiaconi et eorum officiales eorumque commissarii citaciones primarias pro correctionibus delinquentium fieri per rectores vicarios seu parochiales sacerdotes demandant ipsis frequenter imponitur quod super hiis quibus fit citacio confessiones citatorem occultas in foro anime eis factas peruerse reuelant.

De officio Archi

Quapropter in ipsos scandalizantur turpiter et illis ex tunc parochiani peccata remittunt confiteri.

Statuimus q̄ huiusmodi citationes primarie dictorum ordinariorum fiende auctoritate per rectores: aut alios predictos decetero non mandentur sed fiant per officiales apparitores aut ministros alios eorundem. Si vero huiusmodi citationes primarie rectoribus vicariis: aut presbiteris demandentur ipsi super his parere minime teneantur: sed citationes ipse primarie facte per eos ac exinde consecuti censuræ vel processus sint ipso iure irriti et inanes.

Bonifacius.

Antingit aliquando quod clerici siue de letu personarum

Quod in facto non fuerit deprehensi nec
convicti tamquam facinorosi: vel sus-
pecti de crimine seu dilectio vel iniuri-
a personali capitur per potestatem
laicalem et in carcere detrahuntur nec
redduntur ordinariis eos requiren-
tibus secundum canones libere iudicandi
Et si clerici quibus crimina imponunt
coram iudicibus secularibus vocati non
comparuerint foras baniantur a regno
Quia vero in hoc libertas ecclesiast-
ica confunditur cum clericis aliter iu-
dicatur. Statuimus quod si cleri-
ci sic capti noti fuerint et hoc est ca-
pientes ipsos et etiam detinentes et cum
tra requisitionem ordinariozum red-
dere recusantes per locorum ordina-
rios publice excommunicati nuntiarentur.
Loca etiam in quibus detenti fuerint et
terra capientium et detinentium sup

De foro cōpetenti

ponātur exlāstico interdicto donec
ordinariis eorū reddātur sup huius
excessu satisfecerint competenter.

Illi autem qui eis taliter falsa cri-
mina imposuerūt seu maliciose cō-
fixerunt conuenta vñ fraudes ppt
que capti fuerūt et iniuste detentī ex
cōicati similiter nuntientur cū sint
excoīcati auctoritate consilii.

Orisipso facto clerici vero vagi / et
ignoti capti ex causis aliquibz & de-
tenti si ipossessione clericatus inue-
ti fuerint per locoꝝū ordinarios re-
quirātur a domino rege vel ab eo q
habet potestātē reddendi eos dē: vt
ipos restituat p ecclesiā libere iudē-
cādo s Et si denegētur predatur cō-
tra resistentes & delētoꝝes p penas
superius recitatas. Quod
si clerici redditi pro transgressione

aliq̃ psonali amerciati fuerint a iudice seculari p̃elati huiusmodi ad amerciamēta exsoluenda p̃dictos clericos non cōpellant cum a nō suis iudiciis fuerint cōdempnati.

Et si p̃pter hoc p̃elatos distringi aut attachiari contingat se defendāt cōtra huiusmodi attachiatōes: ṽ districtōes p̃ remedia antedicta.

Idē fiat quocienscūq̃ fuerit emer-
ciati viri ecclesiastici p̃ iudice seculari p̃ his que ad forū ecclesiasticum mere pertinere noscuntur

Idem.

Quicūq̃ inspecte agatis et l̃ra.
De negotio tāgente nō r̃-
cense in ep̃iscopū et eius clerum nō
p̃uendo eos si placitū tenuerit de
his que sunt mere spiritu alia: ṽ
de correctionibus quas p̃elati faci-

De foro cōpetenti

unt pro mortali peccato: ut puta pro
fornicatione adulterio et huiusmo
di pro quibus aliquando infligitur
pena corporalis aliquando pecuni
aria maxime si conuictus fuerit li
ber homo. Item si ppetatus pu
niat pro ecclesia non scilicet cimiterio
non clauso ecclesia disrooperta: vel
non decenter ornata in quibus casi
bus non potest infligi alia pena q̄
pecuniaria. Item si rector petat a
parochianis suis oblationes vel de
cimas debitas vel consuetas: vel si
rector contra alium rectorem agat de de
cimis maioribus: vel minoribus.
dummodo non petatur quarta bo
norum alicuius ecclesie. Item si rec
tor petat mortuarium in partibus
ubi mortuarium dari consuevit.
Item si platus alicuius ecclesie vel

aduocatus petat a rectore pensionē
sibi debitam nam omnes huiusmo-
di pensiones petende sunt in foro ec-
clesiastico. De violenta etiam ma-
nu iniectione in clericū et in eam
diffamationis placitū tenebitur in
curia christianitatis dummodo ad
correctionē peccati agatur et nō pe-
tetur pecunia.

Stratford.

Derum inualescens malicia
infra. Cū nre prouincie nō
nulli alius malignari conantes bze-
uiaregiade cōpoto seu ātre gressibz
vel alia contra illos quibus nocere
desiderant ad extraneos cōmittas-
tus in quibz sui nūquā fuerunt ad-
uersarii nec cōtraxerunt vī delique-
rum ibidem bona ne ad ministrave-
rint inibi cuiuscumqz fraudulentē

De Iudiciis.

et maliciose impetrare presumunt
et adeo contra eos ignorantes clam
prosequuntur in illis quod ut legan/
tur ut foris balmuntur de regno un
de cum processus et sententia contra
ignorantes et taliter indefensos ha
biti a iure merito reprobandur nei
sit malitiis hominum indulgendum
Statuimus ut quicunque clerici: vel
laici in nostra provincia talia surrep
ticia fraudulent vel maliciose dece
tero ut premititur impetrantes et p
sequentes facientes et procurantes:
seu ad ea impendentes scienter con
silium auxilium vel fauorem aut ea ra
ta habentes suo nomine facta ma
ioris excommunicationis sententiam incurrunt
ipso facto. Idem.

Excessis et infra. Considerantes ex eo quod quidam

episcoporum archidiaconorum et alio-
rum ordinatioꝝ officiales sua con-
sistoria: sessiones et capitula de tri-
bus in tres: vel de quatuor in qua-
tuor septimanas annis singulis ce-
lebꝑantes per varia loca suar iuris-
dictionu et de canatuū nre pꝑuins-
cie illuc frequēter quo victu alia ve-
nalia cū difficultate optinere vale-
ant declinātes rectores et vicarios
ecclesiarū in locis quibꝫ huiusmodi
sua celebꝑant consistoria sessiones:
seu capitula vꝫ vicinis similibꝫ sūp-
tibus oneꝑant excessiue ac scandala
& calūnie materiā suscitant eo gra-
uius quod si pꝑ rectores et vicarios
ecclesiarū huiusmodi splendide non
pꝑocurētur ad votū ipsos laboribꝫ
verantes quesitis coloribꝫ & causis
confictis infestant grauiter et moꝝ

De foro cōpetenti

stant. Propter que & alias inius-
tas causas presentis statuimus de-
claratōne concilii quod huiusmodi
cōsistoria singula sessiones & capi-
tula i locis iurisdictōis et decanatuū
predictorum magis singulis vñ sal-
tem in quibus victualia cōmuniter
valeant inueniri venalia de cetero
celebrentur. Quodq; officiales et
ceteri ordinarioꝝum ministri suozū
sumptibus dominoꝝum tam in hu-
iusmodi celebratione consistorioꝝum
sessionum et capitulorum quam in
aliis actibus quos pro suis exercent
dominis faciunt que incumbunt.
Citationes autem ad cōsistoria ses-
siones et capitula huiusmodi in ali-
is locis quā expressis superius cele-
branda et p̄cessus quos in eis cōti-
gerit imposterū fieri. Ipso iure

decernim⁹ fore nullos ac officiales
predictos pro suorum dñorū expedi
endis negotiis sūptus a dictis sub
ditis erigentes seu ipsos occasione
non prestacionis sumptū huiusmo
di iſtantes eo ipso ab officio et in
gressu ecclesie suspensos volumus
remanere.

De pham.

Aſimarū ſaluti proſpicere cu
pientes in iſcū ordinur de fō
tibus ſaluatoris. Statuimus itaq;
q; ordinamus ut dies illa ſancta
paraſceus qua ſaluator nſ dñs ie
ſus criſtus pro ſalute hoīm precōſā
aiam ſuā poſt multa flagella poſu
it in cruce ſecundū ritum ecclesie in
lectione cum licentio in oratione cū
ieiunio in cōpunctione cū lacrimis

De offeriis.

festine celebretur. Auctoritate etiā
presentis consilii districtius inhibe/
mus ne decetero quispiā seruilibus
ipsa die intendat operib; vñ queuis
alia exerceat que a pietatis cultu fu
erint aliena. Per hoc tamen legē
pauperibus nō imponimus nec diuis/
tib; phibemus quin ad agricultur/
ram pauperū promouendā suffragi/
a consueta caritatis intuitu subini/
nistrent.

Idem.

Ad hec quia inter oēs sanctos
memoria beatissime virginis
marie matris domini eo frequēti⁹
agitur atq; festinus quo maiorem
gratiam apud deū qui eius cōcepti/
onem predestinatam ad vni⁹geni/
ti sui temporale originē et oīn In

tem veraciter ordinavit creditur le
uenisse ut p hoc salutis nostre quas
uis remota primordia in quib; de
uotis occurrat mentibus spiritualis
um materia gaudioru deuotionu
oibus augeat et salutem.

Venerabilis ancelani pcessores nos
tri qpost alia quedā antiquiora so
lemnia conceptionis solenne sup
addere dignū duxit vestigiis inhe
rentes. Statuimus et firmiter p
cipiendo mandamus quatinus feli
tum cōceptionis p̄dicte in cūctis ec
clesiis nostre cantuariensis puincie
feliue et solēpnit̄ de cetero celebret̄

Idem.

Escripturiset infra. De fra
trū nostrorum consilio dies
festos p̄sentibus inserere duxi
mus quibus bā vniuersis scruiib;

De Fetiis

operibus etiam rei publice vtilibus
per nostrā cātuariensē puinciam
fuit rationabiliter abstinendū. In
primis sacrū diē dñicū ab hora diei
sabbati vesptina inchoandū nō an
te ipsam pueniendo ne iudaice pro/
fessionis participes videamur. Quod
etiam i festis q̄ suas habent vigili-
as obseruetur. Item festū natiuit-
atis dñi scōꝝ stephani/ Iohannes
euangeliste Innocentum. Thome
martiris. Circūcisionis dñi. Epi-
phanie dñi Purificacōis beate ma-
rie virginis sancte mathie apostoli
Annūciatōis beate marie. Pasche
cum tribus diebꝫ sequentibꝫ sancti
marci euangeliste. Apostolorꝝ phi-
lippi et Jacobi. Inuētionis sancte
crucis. Ascensionis dñi. Pentheco-
stes cū tribus diebus sequentibus.

Johānis baptiste. Apostolorū pe-
tri et pauli. Translationis sancti
thome martiris. sancte marie mag-
dalene. sancti Jacobi apostoli sancti
Laurentii. Assumptionis beate
marie Sancti bartholomei Nati-
uitatis sancte marie. Exaltacionis
sancte crucis. Sancti mathei apos-
toli et euāgeliste. sancti michaelis.
Sancti luce euangeliste. Apostolo-
rū Simonis et Jude. Om̃i scōꝝ
sancti andree apostoli. sci nicholai.
Cōceptōis btē marie. sancti thome
apostoli. solēpnitas dedicacōꝝ eccle-
siarū parochialium: & scōꝝ in quorū
honore ecclesie parochiales dedican-
tur. Alia festa q̃ in singulis dioē dic-
te puīcie p̃ locoꝝ ordinarios ex ce-
ta sciā peculiariter inducitur & infra
Reliquis enī scōꝝ festiuitatibz ipus

De feriis.

ne poterint opera fieri consueta.

I A effabilis & ista. Nos qui
dei laudē in scīs suis in quibz
gloriosus existit i nra puicia cupim⁹
ampliari regis et regni incolarum
ad hoc hortabz excitati cōfratrum
qz nroꝝ et cleri puincie nre dñctis
cōsiliis quānimo et nri prouincialis
cōsiliū roboꝛe ac decreto suffulti an-
tiquoꝝ patrū pia erga scōs dei de-
uocōis affectū pꝛosequētes festū brī
georgii martiris sub offitio duplici
& ad modum maioris duplicis festi
tā p clericūqz p populū dicte puincie
vniuersas ecclesias eiusdē de expꝛesso
cōsēsu nroꝝ fratrū cleri añdicti vo-
lum⁹ statuim⁹ & pꝛcipim⁹ ānis signi-
lis pꝛpꝛiis futuris tēpoꝛibz solēpni-
ter celebꝛari et in ipso festo ab omni
scruiū opere per omnes ciuitates et
loca ipsius prouincie sicut et pꝛo

ut in festo natalis dñi precipimus fe-
 riari quo magis in ipso festo plebs fi-
 delis ad ecclesias cōueniant deum
 laudent et ipsius et oīm beatorū pa-
 trocinia deuocius iplorent et p re-
 ge ac regni salute insistent frequēti⁹
 et exorēt. Ad hec dicti puincialis cō-
 cilli auctoritate decernimus et etiā
 statuimus p pñtes q̄ festa scōz da-
 uid et cedde c̄porū et wenefride vgi-
 nis decetero p totā puinciā nostrā
 antedictā suis tēporibz: viz sc̄ti da-
 uid pri⁹ sancti cedde secūdo mensis
 marci diebus wenefrede aut̄ tercio
 die nouēbris cum regimine choz et
 nouē lectōibz ppetuis futuris tem-
 poribz etiam celebrentur.

Anglicane puincie et infra.
 De fratrū nostrorum et cleri
 in p̄senti concilio p̄sencium volūz

De feriis.

tatibz et assensu et nihilominus ad
cristianissimi principis et regis nri
instanciã spãlẽ sãctissimi cõfessoris
et põtificis Johãnis beuerlaco me-
moziã ubiqz p nostrã puinciã votis
uis et deuotis affectibz duximus ex-
altandã. Statuimus igitur et de
pdictoz fratru nroz consilio et as-
sensu p ppetuis futuris tẽporibz o-
dinamus qd festũ depositõis dicti
sci quod septimo die maii viz i cras-
tino sãcti Johãnis ari porta latinã
dinoscitur cõtingere ad modũ festi
vnius cõfessoris et põtificis pascha-
lis tẽporis cũ regimine chori secundũ
vsũ sap eccle p puinciã nãam ante
dictã futuris tẽporibz ppetuo cele-
bretur Ceterũ qd in festo trãslacõis
eiusdẽ qd xxv die mēsis octobris etiã
annuatim coniugit de sanctis cris-

pino/ et crispiniano scdm vsu saru
ecclesie consuevit quasi om̃s ecclesi/
as p̃dicte puincie celeb̃ari et seruic/
iũ fieri. Ab antiquo ne vnius festi
intductio diminutio alterius ex/
istat sed magis sub vna celebratĩ
leticia dicti martires vna cũ p̃fato
confessoze alunfico pariter honorẽ/
tur de fratru ñoz et cleri p̃dicto
rũ cõsensu vnanimi statuimus de/
cernimus et ordinamus q̃ decetero
singulis annis dictus dies xxv mē/
sis octobris vbicq̃ p puinciã p̃dictã
cũ nouẽ lectionibus celeb̃is h̃eat
quar tres prime erũt de pp̃ietate
scõz crispini & crispiniã tres medie
de translacõne sãcti Iohãnis. euã/
gelĩ plurimoz martirũ cũ seruicõ
scdm vsu saru in talibus fieri con/
suetõ.

De sequestrationibus.

Requens puerorum et infra.
Presentis statuimus delibe-
ratione consilii quod in puincia nra
violatores sequestroꝝ p episcopos
aut vicarios suos generales ipsoꝝ
be officiales ex causis iustis & veris
in bonis ecclesiasticis aut aliis in ca-
sibus a iure permissis interpositoꝝ
rum post et contra publicationem
debite factam in locis quibus bona
sic sequestrata consistunt maioris
excommunicationis sententiam ip-
so facto incurrant. Si tamen a se-
questro fuerit appellatum et appel-
lacio legitime prosecuta ea pendē-
te possessores bonoꝝum sequestrato-
rum et alii libere et impune vtant
eisdem.

Prohi primo.

NElepra et infra. Inhibem⁹
ne quis ecclesie sue renunciās
a sibi substituto recipiat vicariam
eiusdem cū vehementer possit p̄sumi
q̄ talia sūt p̄ illicitā pactōnem
Quod si secus ab aliquo p̄sumptum
fuerit ille vicaria et alius p̄sonatu
p̄uenerit.

Prohi primo

Presenti statuto diffinimus:
ut episcopus ab eo qui p̄nta-
tus sibi fuerit recipiat iuramētū qđ
p̄pter p̄sentacionē illā neq̄ p̄misit
neq̄ dederit p̄sentati nec aliquam
p̄p̄t hoc inierit pactionē maxime si
p̄sentatus ipse super hoc suspect⁹
fore verisimiliter videatur.

De iure iurando.

Bonifacius.

EUenit et infra. Statuimus
ut laici ubi de subditoꝝ pecca-
tis excessibus corrigendis per pꝛela-
tos et iudices ecclesiasticos inquirat-
ur ad pꝛestandũ de veritate dicẽda
iuramentũ per cõmunicatõis sen-
tencias si opus fuerit compellatur
Impedientes vero ne huiusmodi
iuramentũ pꝛestetur per interdicti
et excõmunicatõis sentẽcias arceat. •

**Constitutio Roberti
wynchelse.**

Presbiteri stipendiarii & ifra.

**Presbiteri predicti die domi-
nica vel festiua post admissionein
suam iurabunt coram rectoribus:
vicariis: vel eozum vicem gerenti-
bus intra missarum solempnia.**

Et aliquando coram locorum
ordinarius apertis coram ipsis sa-
cro sanctis et inspectis qđ ecclesiis
parochialibz in quibus diuina cele-
brant eazqz rectoribz vicariis ac ip-
sorum loca tenentibz vel eis eorum inter-
est nullū omnino inferent dāpnū:
seu p̄iudiciū circa oblatiōes po-
ciones obuētiōnes denarios p̄que-
ritos tricēnalia seu iura quęcumqz
quocūqz nomine censeantur. Im-
mo quatenus in eis est eodē serua-
būt indēpnes in p̄missis & singulis
p̄missorum. Jurant etiā spālīter dic-
ti sacerdotes qđ odia scandala rixas
et cōtenciōes inter rectorē et parochi-
anos nullo mō suscitabūt: aut ali-
quo mō fouebūt s; q̄tenus in eis est
concordiā nutriēt et seruabūt int̄
eodēdem. Volumus insuper ac fir-

De iure iurando.

inter iungendo mādāmus quati-
nus p̄sbyteri supradicti diuina nō p̄-
sumant in eccle suis seu capellis hu-
iusmodi celebrare p̄iusquā p̄stite-
rint sub forma p̄dictā iuramētū si tñ
rectores vel vicarii aut ceteri supra-
dicti voluerint sic iurari decernen-
tes q̄ si quis p̄sbyteri hñōi cōtra p̄-
hibitiōē hāc in loco sic eis interdictō
celebrare p̄sūserit eo ip̄o irregulari-
tatē incurrant p̄ter alias penas q̄s
canones sacrarium cōstitutionū vi-
olatoribus ordinant infligendas.

Quod si p̄dicti capellani sic vt p̄re-
mittitur iurati corā iudice cōpetētī
sup violaciōē iuramētī hñōi p̄ pro-
batōes legittimas fuerint cōuicti
aut super hoc diffamati se purgare
nequuerint omnino amoueantur
et tamquam periuris interdicātur

eis diuinoꝝ celebratōi puincia n̄a
 donec cū eis sup hoc canonice fuerit
 dispensatum et infra. Dicti vero
 rectores vel vicarii seu eoꝝ loca te-
 nentes debent benigne recipere eoꝝ
 rū iuramenta p̄dicta et de p̄missis
 ac aliis in hac statutis habebūt co-
 piam cōscriptam in ecclesiis suis.

Johannes stratford.

De appellacionibus.

Reqnens puerorum et ista.
 Si ab interposicione seques-
 tri fuerit appellatum et appellacio
 legitime p̄secuta ea pendente pos-
 sessores bonoꝝū sequestratoꝝ ⁊ alii
 libere et impune vtantur eis dem.

Constitutio Symonis
 Mepham.

De appellationibus

In consilio oroniciū quoddā
dicitur emanasse statutum:
quo inter cetera prohibetur quod a
nullo grauamine iudiciali ante dif
finitiuam lētenciam friuole appel
letur. Quodq; omnes aduocati et
procuratores illius cōsistorii ad ob
seruationem. Huius statuti astringi
debeant vinculo iuramenti & ali
is in ipso statuto cōtentis si contra
illud venerint affligendi. Nos hu
iusmodi statutum quod et si colere
verborū supficialiter pallietur ad
auferendū tamē oppressis appella
tionis remediū extitit realiter intro
ductū Et qđquid ex eo vel ob id fu
erit subsequutū penitus reprobam⁹
Et oēs illos qđ ad huiusmodi obser
uationem statuti prestiterint iura
mentum absoluius ab eodem.

Liber

Tertius.

Incipit Liber tertius.

Profi primo.

Clericalis ordinis honor debitus obseruet presentis consilii auctoritate decernimus: ut tam archidiaconi quam decani et omnes alii in personatibus et dignitatibus constituti. Item omnes decani ruales et presbiteri decenter incedant in habitu clericali et cappis clausis utantur. Idem quoque obseruent officiales ipsorum archidiaconorum cum fuerint in consistorio. Et nec ipsi nec alii clerici comam nutriant sed honeste tonsi et coronati conuenienter incedant nisi forte iusta causa timoris exigerit habitum transformari.

De vi. et hone. cle.

A crapula quoque ebrietate et aliis que honestatem eorum deformant omnes omnino clerici abstineant: tectigilanter. Et ad hec omnia studiosius obseruanda secundum formam generalis consilii a suis superioribus districtius compellantur.

Johannes Becham.

Quamuis religionis et infra. Statuto adherentes domini octoboni quondam in anglia apostolice sedis legati. Ordinamus et districte precipimus: ut quilibet clericus constitutus in sacris ordinibus vestem exteriorē gerat dissimilem militari: vel laicali ut pote antierius et

posterius nō birratā vel saltē ex for-
ma sua militari v^{el} laicali congrua
honestate dissimilem. Et qui secus
facere p̄sūperit quamdiu forme cō-
trarie habitū tulerit ab ingressu ec-
clesie suspendatur Et quia predictus
legatus contra clericos portantes
infulas aut tenas corā p̄latis aut
coram populo publice deferētes sta-
tuit. Ut si moniti minime se emen-
dauerint ipso facio ab officio suspē-
sionem incurrant in qua si per tres
menses p̄sisterint ex tūc a beneficio
sint suspēsi a qua suspensōne absol-
ui nequeant nisi data sexta parte ec-
clesiasticorū bonorū suorū p̄ manus
eporū pauperibūs eroganda nichil-
ominus penis aliis puniendū ad ar-
bitrium p̄latorū. Nos huiusmo-
di statutum aduertentes modice et

De vi. et hone. cle.

ficatie actenus extitisse pro eo q̄ mi
nores plati huiusmodi clericos mōstru
osos monere non audeant propter
quod i penas a deo legato statutas
videnter pusillaminitatis sue meri
to incidisse et raro clerici huius epis
coporum aspectibz se p̄sentant.

Statuimus vt si monicōe cessante
cū clericos iuris ignorantia nō ex
cusat p̄dicti clerici sue p̄teruie meri
to quocienscūqz publice corā popu
lo vel platis huiusmodi ifulas po
tauerint nisi i forsan i tenere penas
onines incidant supradictas Man
damus insup vt imposuerū de talibz
bus p̄ decanatus singulos fiat inq̄
sitio specialis et cuiuscūqz sint gra
dus vel excellencie contra ipsos in
forma canonica procedatur

Stradford.

Exterioꝝ habitus et ifra. Hoc
sacro approbante consilio sta
tuimus et pꝛecipimus qꝫ quicumqꝫ
obtinentes bñficia ecclesiastica nꝛe
pꝛuincie in oꝝdinibꝫ sacꝫs potissime
constituti vestes et tonsurā clericas
les deferant suo statui compentes.
Si qui autē clerici nꝛe pꝛuincie pu
blice incedentes in ea veste superior
ri breui: aut stricta notabiliter. aut
cū longis et latis excessiue manicis
cubitis circūquaqꝫ nō tegentibꝫ sed
pendulis crinibꝫ intōsis barbis ve
pilis aut anulis suis vtantur de
gitis publice. Alii quā quibꝫ ratio
ne dignitatis et honoꝝis hoc cōgru
it seu in pꝛemissis: vel aliqꝫbus pꝛe
missozum superius expressatis ex
cesserint nisi infra sex menses a tē

De bi. et. none. etc.

poze comissi excess⁹ huiusmodi mo
niti se correxerint & effectualiter hu
iusmodi dimittant excessus ecclesie
asticas habentes beneficia post pre
dictor⁹ lapsu terminor⁹ sex mensiu
ipso facto ab officio suspensionem i
currant. In qua si per tres menses
sequentes steterint a suis ex tunc be
neficiis ex tunc nulla requisita mo
tione alia sint ipso iure suspensi.
Nec ex tunc p suos diocesanos qui
bus eor⁹ absolutione p^{re}sens aucto
ritate cōsiliu reseruamus prius ab
huiusmodi sentenciis absoluantur
q^{ui} quintam partē prouentuu⁹ vnius
anni suorum beneficiorum ecclesie
asticorum persoluant per diocesa
nos episcopos in quorum diocesi
bus huiusmodi beneficia optinent

¶ pauperibus

in locis beneficioꝝ suorum dege-
ribus infra tres menses postmodũ
fideliter erogandã. Et si suspensio-
nibz huiusmodi durantibz diuinis
seu administrationibz dictoꝝ bene-
ficioꝝ se ingesserint vel miscuerint
sicut prius ex tũc dictis beneficiis sit
eo ipso priuati. Nō beneficiati uero
clerici publice et cõmuniter p cler-
cis se geꝛentes si in p̃dictis excesserit
vel eoꝝ aliquibz nisi moniti infra
sex mensũ spacium se correxerint
eũ effectũ eo ipso sint inhabiles per
quatuor menses ad beneficiũ eccle-
siasticũ obtinendũ. Et pꝛeter hec in
vniuersitatibz dicte puincie studio
litterarũ vacantes ⁊ p clericis se ge-
rentes si se a p̃missis effectualit nō
abstineant ad quoscũqꝝ gradus
ecclesiasticos et honores i ipsis vni-

De bl. & hone. cle.

uersitatibus ipso facto reddantur
inhabiles donec suis moribus atq;
gestu maturitatem exhibeant ho-
nestis scolazibus competentem sal-
uis penis aliis editis contra huius-
modi delinquent. **P**resenti ta-
men constitutione nolumus phibe-
re qm̄ clerici a pertis & patētib; sup-
tunicis vel alias mensalibus nunc-
cupatis cum inaniciis competentib;
bus locis et temporibus oportunis
ac etiam itinerantes p̄ eo dūtaxat
tempore quo per patriā iter faciūt
breues et strictas vestes sibi assume-
re et illis uti valeant p̄out eis vide-
bitur expedire. Uerū cū fronte libe-
ra ceteros redarguere nequeant e-
piscopi si seiplos et domesticos pro-
prios non corrigant in hac parte.
Statuimus q̄ episcopi prouincie

benustatent in tonsuris vestibus & ceteris supradictis obseruet et a suis clericis cōmensalibus faciant obseruari.

De propositis. primo.

Quod clericalis ordinibus & infra clerici beneficiati aut in sacris ordinibus constituti in hospitibus suis publice tenere concubinas non audeant nec etiam alibi cum scandalo accessu publicum habeant ad eas si forte eorum concubine monitione publice premissa ad eis non recesserint ab ecclesia dei quam sic infamare presumunt expellantur nec admittantur ad ecclesiastica sacramenta. Et si nec sic duxerit abstinendum excommunicatiois mucrone peccantur et tunc demum contra eos luocetur brachium secularare. Ipsos autem clericos per

De clericis cōiugatis

subtractionē officii et beneficii & canonica monicōe pmissa volumus cohercere.

Richardus

Si qui clerici et infra. Sub diaconatum consilui matrimonia cōtraxerint ab vxoribz suis nisi de cōmuni cōsensu ad religionē transire voluerint et ibi in dei serui cō pmanere nullatenus seperētur: sed cū vxoribz viuētes ecclesiastica beneficia nullo modo p̄cipiant. qui aut i subdiaconatu v̄ supra ad matrimoniu quolauerint mulieres remittentes et inuitas relinquunt.

Henricus Chyche.

Um ex eo quod clerici coniugati bigami nec non laici iurisdictionem ecclesiasticā

exercere ac de criminibus excessibz
ad forū et coercionē ecclesie perti-
tinentibus interdum suo interdum
sub alieni nois vmbꝝa seu velamē-
ne inuestigare et inq̃rere ea q̃ puni-
re et corrigere ac eꝝ cūmunicationū
litteras et suspensionū decernere p̃
sumūt ac negotioꝝ correctionū hu-
iusmodi scribe & registrarū ac regi-
stroꝝ eozdem custodes existūt non
modicū paciatur ecclesia scandalū.
Ac ecclesiastica vilēscat auctoritas
pariter et censura nos igitur huius-
modi scandalis occurrere volentes
et ecclesie honestati decoꝝqꝝ p̃uide-
re volentes sacroꝝ inuitādo Velesti-
gia canonū p̃ntis auctoritate cōs-
ili ordinamus & statuimus q̃ null⁹
clericus cōiugatus bigamus: siue
laicus quouis exquisito colore sub

De clericis cōiugatis

suo vel alieno nomine infra nostram
cantuariensium puinciam de cetero iurisdictionē spūalem exerceat qualē
cūq. Nec in causis correctionū sci
licet cū ad correctionē anime vel ex
officio iudicis pceditur scriba: aut
registrarius aut registri correctōz
hūmodi custos quomodolibet exis
tat. Quod quicūq. ordinarius epis
copo inferiori seu iurisdictionē opti
nes ecclesiasticā clericū coniugatū
laicū vel bigamū ad pmissa v
corū aliquod assumere vel recipere
vel post duoz mensū spaciū a tēpo
re publicationis huiusmodi consti
tutionis in officio iurisdictionis hu
iusmodi tolerare scienter: seu recti
nere psumpserit: vel admissum:
vel in posterum admittandum re
aliter non amouerit penam suspen

sionis ab exercitio iurisdictionis huiusmodi tollerare stenter nec non ab ingressu ecclesie incurrat ipso facto Citaciones insuper processus siue actusque gestaque quocumque per eisdem clericos coniugatos laicos siue bigamos habita siue facta in premissis vel aliquo premissorum per modum superius expressatum sint nulla cassa irrita & inania ipso iure. Idemque clerici coniugati bigami siue laici premissi vel eorum aliqui contra prohibitionem consilii se gerentes sententiam in auctoritate excommunicationis incurrant ipso facto.

Stephanus in consilio
 lio Droniesi.

Statuiamus et infra. Episcopi in ecclesiis cathedralibus residere procurent in aliquibus mas

De clericis nō recedētibz

foribus festis et saltem i aliqua parte quadragesime prout ale sue salutis viderint expedire.

Quoniam hostis antiquis & infra. Solerter cauendū est ne talibus cura gregis dñici cōmittatur qui aut negligūt aut ignorant tūctodie sibi cōmisse vt decet intocodere vigilanter. Statuimus itaqz vt nullus episcopoz ad vicariā quēqz admittat nisi velit in ecclesia i qua ei vicaria cōceditur psonaliter ministrare ac talis existat qui i fra breui tempore valeat in presbiterum ordinari. Quod si admissus fuerit aliquis et noluerit in presbiterum ordinari et vicario beneficiū spoliēt. Et quia inhonestum est vt ecclesie propter minores redditus pastozibus meneant desolate pre-

lenti decreto statutus ut ecclesie
que in redditibus ultra quinque me-
cas non habent non nisi talibus per-
sonis conferantur que resideant in eis-
dem et in propria persona ministrent.
Quod si forte tales admissi fuerint
qui recidere noluerint aut etiam eccle-
sie ministrare cum non nisi laborantibus
panis dominicus sit largiendus ecclesiis
ipsis penitus adimonitione debita per di-
ocesanum episcopum spoliarentur.

Deham.

Reterea et infra Statutum?
ut rectores qui ecclesie non
faciunt residentiam corporalem nec
habent vicarios per yconomos suos
hospitalitatis gratiam exhibeant iux-
ta quod sufficiunt ecclesie facultates
adeo ut saltem parochianorum pau-
perum necessitati subueniatur et

De preben. et dig.

treme Et qui ibidem veniunt tran-
scunt q̄ predicant verbū dei ne-
cessaria recipiant corporis alimen-
ta ne ecclesie ipsorū inopie violencia
a p̄dicantibz merito deferantur.
dignus enim est operarius cibo suo
nec quisquam tenetur propriis sti-
pendiis militare.

Johannes Stradford.

In decimis et infra. Huius-
modi approbatione consili
statuimus quod religiosi in ea pro-
uincia beneficia ecclesiastica appro-
priata optinētes scōbz beneficōbz hu-
iusmodi facultates annis singulis
pauperibz parochianis beneficiorū
eorundem certam elemosine quā-
titatem ordinarioꝝum ipsorum lo-
coꝝum moderandam arbitrio per

iplos episcopos distribuere compellantur per penam sequestrationis et subtractionis fructuum et puentuum beneficiorum huiusmodi donec in finissis paruerint competenter.

Stephanus in consilio Drofi.

Qui iuxta sanctos canonicas et sacro approbante consilio districtius inhibemus ne deinceps ecclesia aliqua pluribus rectoribus quorum uterque sit persona committatur regenda. In ecclesia autem ubi plures persone existunt statuimus ut singulis decedentibus accrescat uiuentibus portio decedentis donec ad unum solum filius ecclesie personatus peruenerit. Nec de cetero plures vicarii in eadem ecclesia constituentur.

De concess. pben.

Illis ecclesiis ab hoc statuto excep-
tis que ab antiquo diuise fuerunt.

Constitutio Johanne
nis Becham.

Audistis et infra. Decernim⁹
iuxta formam generalis cō-
siliū omnia beneficia curā animarū
habencia que de facto optinent.
Hi qui dispensacionem apostolicā
sup pluralitate beneficiorum
huiusmodi non habent per benefi-
cii receptionem q̄ultimo receperūt
ipso iure vacare. Et licet iuxta rigo-
rem cōstitutōis dñi Octoboni sic re-
cipiens plura beneficia ultimo ipso
iure sit priuatus cum secūdū eandē
decernatur institutio irrita ipso iu-
re. Precauere tamen volentes ne

rigorem videamus coateruare rē
 goz inētemoz constitutionū tam cō
 siliū generalis q̄ etiam dñi octoboni
 clarius aduertentes quaz neutra i
 preoptenta vltimū tamen reseruat
 tis et vltimo simul priuat cū cōsiliū
 um generale solum aufert p̄ob.
 Constitutio vero octoboni instituz
 tōnem in vltimo beneficio decernat
 irritam ipso iure non priuat. Nos
 misericordiam cum rigore miscen
 tes permittimus vt is qui plura be
 neficia curam aliaz habencia absq̄
 dispensatione apostolica fuerit aſſe
 cutus vltimo beneficio sic optento
 iuxta generalis consiliū tenorem sit
 contentus nisi forte extemeritate cō
 tenderit etiam preoptentum im p̄
 be retinere. In quo casu ipsum
 nec p̄mo nec vltimo dignū p̄minio

De institutionibus.

nec medio nec aliquo indicamus. ¶
Sed potius ea ipso iure vacare qui-
bus oibus quatinus de facto eadē
detinet occupata censemus perpe-
tuo spoliandum et infra. Decerni-
mus etiam et perpetua stabilitate
firmamus vt quicumq; in posterū
plura beneficia curam animarum
habencia seu alias incompatibilia
absq; sedis apostolice dispensatio-
ne receperit vel assecutus fuerit per
modum institutionis vel commen-
de seu custodie vel vnum titulo in-
stitutionis. Aliud titulo commen-
de vel custodie preter modum illū
quem constitutio gregoriana edita
in consilio lugdunū pmittit eo ipso sit
priuatus omnibus sic obtentis be-
neficiis ipso facto sententia excom-
municacōnis pmaneat innodatus

a qua nō nisi p̄ nos aut successores
n̄os vel sedē apostolicā absolutōis
gratiam valeat promerere.

Stephanus.

Quia iuxta et infra Statuim⁹
ne p̄elatus aliquis cū ecclesi-
am aliquā cōtulit v̄l p̄bendā fruc-
tus eiusdē ecclesie vel p̄bende non
dū collectos sibi p̄sumat aliquate-
nus vsurpare vel p̄o institutione
vel missione in possessione vel carta
sup hoc facienda aliquid audeat ex-
torquere vel ab officialib⁹ suis vel
archidiaconis suis aliquid sustine-
at extorqueri.

Idem in eodem constitutione.

Quia scdm apostolū et infra.
Statuimus vt si quis ad ec-
clesiam aliquā nullo contradicente
p̄sentetur canonice Episcopus p̄-

De institutionibus.

sentatū ipm dū tamen ydoneus sit
nequaquā admittere differat ultra
duos menses: Alioquin quicquid
ex eadem ecclesia post factā presen-
tationē fuerit forte perceptū illi cū i-
stitutus fuerit restituatur quaten⁹
fructus illi ad episcopū puenerunt
Idem ab archidiacono obseruetur
Si p cum steterit quo minus cauo-
nice p̄sentatus infra p̄dictū temp⁹
fuerit admissus nisi causam ratio-
nabilem corā suo superiore duxerit a-
signandū cū sup hoc fuerit requisit⁹
tus ab eo. Quare videlicet cū non
admisserat infra tempus in hoc con-
silio diffinitū

Constitutio Johannis
Becham.

Libet.

Tertius.

Etsolito cursu causarū & infra
Statuimus vt vnusquisq;
episcopus clerico quem ad ecclesiā
aliquam admittat litteras paten-
tes sup sua admissione concedat in
alia continentes. In quo consistat
ordine etiam quo titulo ad huius-
modi beneficium admittatur.

Johannes Stradford.

Item quia archidiaconi et in-
fra. Sacro approbante con-
silio statuimus vt hii qui ad missos
ad beneficia ecclesiastica ad manda-
tum superioris tenentur inducere
pro inductione huiusmodi faciēda
sumptibz contententur moderatis
videlicet si archidiaconus inducat
xl denarioꝝ si suus officialis duoz
solidoz pceptione pro singulis suis

De institutionibus.

et suorum expensis pro dicta penitus sit
contens. Iplius tamen inducti ut
pmititur optone seruata an in hu
iusmodi quantitate pecunie siue ni
sius necessarius ipm inductorem et
suos voluerit procurare. Si qd vero
ultra hoc ab inductibus occasione
premissorum recipiatur vel recipiant
quicquam amplius propter inductionem
faciendam per ipsos vel inductionum certi
ficato: has litteras facere et inductis
tradere exequitis de coloribus dif
ferre illos contingat indebite culpa
biles in hac parte suspensionem ab of
ficio et ingressum ecclesie tam diu in
currere volumus ipso facto donec
hec contra recepta soluentibus re
stituantur et lcsio sua culpa satisfaci
ant in premissis.

Dilecta et infra. Stephanus
in consilio oronienſi illud ab-
ſurdum reputamus omnino ut ali-
quo exiſtente pſona vni⁹ eccleſie a-
lii de conſenſu illius pſone aliquid
conſeatur in eadem eccleſiam no-
ne pſonatus niſi pſona pri⁹ eccleſi-
am totā prius ſimpliciter duxerit re-
ſignandā. Item ſtatui⁹mus q^o non
liceat alicui aliquid in eccleſia aſſig-
nare cuiq^{ue} noſte beneficii quaſi hoc
liceat obtinere cū alio beneficio cui
cura cōnexa fuerit animarū.

Conſtitutio Bonifacii.

Apoſtolicis maioribus et infra.
Statui⁹mus q^o clericis pau-
peribus. Aque benedicte beneficia
cōferantur. Et quia inter rectores
et vicarios eccleſiarum et ſuos pa-

De concess. pꝛeben.

rochianos sup collatione hñioꝝ be-
neficioꝝ lites non nūquā audiūm⁹
suscitari quas sicut coꝝdi nobis am-
putare debemus decernendo statui-
mus vt idem rectoꝝes bicatuꝝ quoz
magis ē scire qui ad huiusmodi be-
neficia existūt ydonci tales clericos
in pꝛdictis beneficiis pꝛficere studeāt.
Qui iuxta coꝝda eozum sciant & va-
leant in diuinis officiis sibi congru-
e deseruire et suis velint obtenpe-
rare mandatis.

Quibus si parochiani maliciose
subtrahere velin elemosinas cōsue-
tas ad ipsos largiendas sibi solici-
te moucantur. Et si opus fuerit pꝛ
quascūqꝫ censuras ecclesiasticas di-
strictius compellantur.

Bonifacius.

Liber.

Tertius.

Constitutio Johannis
Statford.

ESurientis auaricie et infra
Presentis consilii puisione
Statuimus quod quicumq; clerici
ad dignitates psonatus officia vel
prebendas aut alia beneficia eccles
siastica quecuq; plena et occupata
de facto se presentari seu ea sibi con
ferri pquemcuq; decet procurans
tes si directe vel indirecte virtute bre
uium. Quare non admissit vltra qua
re impedit &c. Cum similiu tacito
in dictis breuib; de beneficiorum
possessoribus et eis vocatis tunc no
amoris contra episcopos seu alios in
seculari curia psequantur nisi de
canis vocationum pretensaru ad
ordinarioꝝum mandata inquiri:
et possessores per iudices ecclesiasti/

De conces. pben.

cos competētes canonice p̄mitus
amoueri faciant maioꝛes excōmu-
nicacionis sentenciā incurrant ip̄o
facto & tamquam sic excōmunicati
ad beneficia talia nullatenus ad-
mittantur sed inhabiles ad ea per-
petuo censeantur. Si vero contra
hoc quisquā inoccupato benefico in-
stituatur seu admissio huiusmodi oī
iuris effectū carcat.

Et quicumq; sic instituens vel ad-
mittens iure p̄prio: vel delegato
taliter p̄sentatum vel collatum ī
obtentio per alium beneficio ipsius
possessoris sufficienti auctoritate in
foꝛe ecclesie lentēcialiter nō amoto
ab officio et beneficio tam diu noue-
rit se suspensum donec beneficium
possessori reseruetur vt couenit oē

dampnū et institutus taliter vel ad
missus si se in occupato p aliū bene-
ficio contra hoc paciatur induci cen-
scatur intrusus et penas intrusio-
nis constitutionis octoboni que in-
cipit Amoris proprii contentas nec
nō alias a canonibus et sanctis pa-
tribus inflictas ipso facto incurrat.
¶ Per p̄missa tamen non intendi-
mus ordinariū potestati quin be-
neficia adeorū collatōne spectācia
quouismodo de facto occupata nō
de iure conferre poterant derogare
nec eorū collationes beneficiozū ad-
mittentes cōstitutōe huius coartari

Oroniciū primo.

Eccliesiarum indemnitatibz
consulere cupientes presen-
tis cōsili auctoritate duximus ita

De rebꝫ eccle. nō alienādis.

tuendū vt nullus abbas vel pꝛioꝝ.
Null⁹ omnino archidiaconus vel
decanus nec alii habentes persona/
tū seu dignitatē Sed nec clericus i/
ferioꝝ possessiones vel redditus dig/
nitatis vel ecclesie sibi cōmisſe con/
ſanguineis vel amicis ſuis vel qui/
buscūqꝫ aliis vendere in pignora re
inſeudare de nouo vel quolibet mō
alienare pſumant niſi forma cano/
nis obſeruata Siquis autē contra
hoc venire pꝛeſūperit. Et quod in
hac parte pſumptis fuerit viribꝫ ca/
reat et pꝛeſūptioꝝ dignitate vel pſo/
nate vel ecclesia quā ſic leſit p ſupꝛ/
oꝝem ſpolietur niſi quod alienauc/
rit infra tempus a ſuo ſuperiore p/
fixū ſine dampno ecclesie ſuis ſūpti/
bus duxerit reuocandū. Is
quoqꝫ qui eccleſiaſtica bona receperit

de cetero et cōmonitus ea p̄sūperit
detinere ex cōmunicationis senten-
tia parcellatur donec restituerit ea
nullatenus absoluendus. Idem
etiam et p̄elati maiores obseruēt.

Quod secundum canonicas sanc-
tiones et infra. Volumus ut
p̄elati domoz religiosarū cozrodi-
a vel stipendia clericis vel laicis nō
vendāt nec gratis cōcedant imppe-
tūū vel ad tempus nisi vrgens ne-
cessitas exposcat et diocesani eccle-
sia assensus.

Quod p̄mo.
Vere videamur et infra.
Statuimus ut ecclesie certis perio-
dis deputate nulli dētur ad firmā
nisi iusta causa subsuerit et a suo e-
piscopo approbata: ut tunc de eius
consensu alicui p̄sone ordinare den-

De p̄ben. locato et con.

tur ad firmam de qua verisimiliter
presumi debeat quod fructus eccle-
siarum in bonos vsus cōuertat

DEndentes et iuxta. Ecclesie
adfirmā nullus dentur nisi
p̄sonis ecclesiasticis sanctis & hone-
stis quas locoꝝ episcopi libere vale-
ant cohercere. P̄ouiso etiā vt pau-
peribus parochianis de huiusmodi
pinguis portio iuri consona sc̄b; az
bitrū episcopi assignetur sub testi-
monio quatuor fide dignoꝝ paro-
chianoꝝ eisdem fideliter eroganda
Et vt ab huiusmodi firmis ois con-
tractus ymaginarius subducatur
quo in p̄sonis clericorum falso sup-
positis vel sub nomine batulatus
ecclesie adfirmam laicis concedun-
tur sacro approbante consilio ordi-

narius vt si quis clericus in tali ber
lucia repertus fuerit puniatur scđz
statutū sancte memorie dñi octobo
ni et graui⁹ si plati viderit expedire

Stradford.

Item bone memorie & infra.
Hoc prouinciali consilio ap
probante cōstitutōnibz prius editis
adiciendo statuius quocienscūqz
ecclesiasticū beneficiū nre prouincie
clerico et laico ad firmā ex nunc di
missū fuerit vel instrumētis sup hu
iusmodi firmarum dimissione con
fectis nomen laici cum clerici nomi
ne ammodo inseratur vel clericum
fingatur fore firmarium cum non
sit seu si laici fructus redditus & p
uentus dimissorum beneficiorum
ad firmam suo noie colligant & eos

De locato et cōducto.

directe in suos vsus conuertant huiusmodi contractus non teneāt nec ex eis aliquis obligari alter. Sed si ex nūc huiusmodi beneficia tradentes et recipientes ad firmam partis tertie puentuū beneficii sic dimissi: vel estimationis ipsius si ambo sint soluendo cōmuniter: aut tradente tantū si soluendo recipiens non existat fabrice ecclesie cathedralis loci soluenda pena plecti volumus appositione nois clerici non obstante. Et q̄a religiosi & ali bñficia ecclesiastica nostre puincie in proprios vsus tenentes se cōstitutōnib; dictis asserunt non ligari. Presentis approbatione consili statuimus quod si ipsi beneficia huiusmodi: vel suas quas virtute appropriationis

Cin eis decimarum aut

prouentuum percipiunt portiones
ad firinam tradiderūt clericis non
obtenta diocesani licencia vel laicis
quouis modo seu alias qualitercūq;
q̄ contra presentem aut alias cons-
titucōnū tenorem excesserint pena
p̄dicta decetero percellantur.

Constitutio Edmundi

De pignoribus.

In hibernis ne pignus rete-
nere quispiam cōtendat possi-
quam de fructibus sortē p̄cepit des-
ductis expēsis quoniam usura est.

Constitutio Johannis.

Stradford.

Ardoris dolore cōcutimur & le-
fra. Presentis consilii om-
nes et singulos in nostra puincia q̄

De donationibus.

inortis vicine cōiecturā verissimā
obtinentes ex malicia: siue fraude
vniuersa bona seu quantitātē eorū
tā notabilē vā aliter inter viuos do
nare seu aliter alienare p̄sūperint
sic quod ecclesia rex siue alii credito
res quibus sic donates siue alienā
tes efficaciter tenebantur suis iu
ribus Uxorēs vero et liberi eorū dē
suis p̄p̄cōnibz de cōsuetudine vā de
iure ipsis debitis irrecuperabiliter
defraudantur. Assistentes in super
languentibus in extremis et aliis
hīdī donationes alienaciones fie
ri cōsulentes et temere p̄curantes
īposq; languētes & alios consiliis:
aut suasionibz pueris a volūtate
testādi neq̄ter auertētes ex q̄bus li
berā testamenti factionā īpedire et
ecclesias et alios sup̄ adctōs suo iu

re nō subigitur maliciose priuari dic
teq; fraudis siue malicie conscios;
aut sic donata siue alienata recipē
tes et ad hoc consiliū dantes autili
um vltimū fauorē maioris exco[m]muni
cationis sententiā incurrere volum⁹
ipso facto Donātes insup bona sua
huiusmodi in ipa p[ro]uincia aut ea a
lienantes taliter p[ro]pter sui gr[ati]a
tē excussus nō obstante quacūq; ali
enatione absolutōe ipensa a p[re]dicta
sententia ecclesiastica careat sepul
tura Ceterū ne p[ro]bationis fraudis/
et malicie i hac parte difficultas hāc
p[ro]uisionē reddat lutilē. Statuim⁹ q[uo]d
quocienscūq; aliqui dicte p[ro]uincie
sua bona oīa sic vt p[re]fertur donaue
rint aut alias quouis titulo aliena
uerint seu in quantitate tam nota
bili quod appareat de residuo eccle/

De donacionibus.

sis vel creditoribus alijs de suis debitis vxoribus et liberis de suis porcionibus supradictis non posse satisfieri sicut decet donacio seu alienatio huiusmodi per maliciam siue fraudem eo ipso fieri cessat siue malicie siue fraudis probatione ulteriori minime requisita

Stephanus de peculio clericorum

Quia clericorum et infra. Salubriter provisione decernimus ne clerici beneficiati fructus ecclesiasticos in laico feudo reponant domos ve aut possessiones laicas ad opus concubinarum vel filiorum emere presumant. Nec ad opus eorum domos construant in feudo laicali. Nec etiam pecuniam subministrent ad huiusmodi emenda ad opus eorum Ut sic illis

Esubtrahatur occas

inalignandi. Si quis autem sup
hoc habeatur iusta ratione suspes
tus nisi ad arbitrum superioris se
purgauerit ipsius superioris arbi
trio puniatur.

Constitutio Stephani.

Ut clericalis et infra. Licet
legittima testamenta clerico
rum bñficiatorū decedencium velle
mus obseruari nolumus tñ quod
cōcubinīs suis aliquid in testamen
to suo relinqāt qđ si decetero fac
tū fuerit totū illud arbitrio episco
pi cōuertatur i vñ eccle quam rexit
defunctus.

Idem

Uñ vñis religiosīs nō lice
at possidere ppriū quise a su
a pariter in ipso religionis ingressu
bñfio dedicauerūt sentēcialiter diffi

De testam. et vlti. volū.

ntinus vt nulla psona in regulari ordine cōstituta cōdere testamentū psumat cū nichil suū tempozale habeat quod transferri valeat in domum alienum.

Constituto Johannis Berham.

Religiosa sinceritas et infra. Statuto de Lambyth quo est pñsū salubriter ne aliqui religiosi cuiuscūq; pfectionis existant sit executores testamētoꝝ nisi de licencia ordinarioꝝ et voluntate. Adiciendo diximus statuendū qđ null⁹ religios⁹ pmittatur executor existere alicuius testamenti nisi superior⁹ suus caueat p suo religioso huiusmodi q̄ sufficienter exequetur et fideliter reddat et integre rationē de residuis si que fuerint de dampnis que per ipsum emergerint loci ordi-

natio absq; difficultate qualibet re
spondebit Et quia nonnulli religio
nis habitum deferētes licet non sit
executores tamen distributores ef
ficiuntur bonorum defuncti teme
ritate propria: vel imprudencia alie
na ex quo magnam prouenire vi
dimus bonorum huiusmodi lesionem.
Idē circa huiusmodi distribucōem
pripimus obseruari quod circa pro
uisionem executionē superius est p
uissum ne aliter executioni vel distri
butioni se immisceant sub pena ana
thematis inhibentes vnde q; suffici
enter cauere nequeunt sciant se tam
ab executione quam a distributio
ne bonorum huiusmodi presentis diffini
tione consiliū ppetuo elōgatos.

Constitutio Synonis Mephom.

De testam. et vlti. volū.

Item quia locorum ordina-
rii circa insumacionē testa-
mentorum et cōmissionem admi-
nistracionis bonorum per cautelas
exquisitas contra hīnos executores
testamentorum vt ab eis eo citius
pecuniam extorqueant se vt dicitur
hactenus reddiderunt onerosos.

Statuimus q̄ p̄o insumacione te-
stamenti pauperis cuius inuentari-
um bonorū centū solidos sterlingo-
rum non excesserit nichil penitus ex-
igatur.

Statutum Johannis

Stratford.

Statutum bone memorie.
Bonifacii quondam cantu-
ariensis archiepiscopi predecessoris
nostri circa bona intestatorum.

et ascriptionū et aliorūq; feruētis cō
dicōis hominū vltimas volūtates
quod incipit Ceterum cōtingit intē
dū &c. A multis in dubiū reuocatū
nouiter recensentes quibusdā ad id
aditis et alijs ab eo subtractis: sub
verbis infra scriptis. Decernimus
sic in posterum fruniter obseruans
dū q; ceterum cōtingit interdum
laicis aut clericis diuino iudicio de
cedentibus intestatis dñi seodori
nō pmittunt debita defunctorū sol
ui de bonis mobilibus eorūdem nec
in vltis vrozū suarū liberosum suo
rum vel parentum; vel aliter p di
spolicionem ordinarioz bona pre
dicta p ea porcione que secundum
consuetudinem patrie defūctos cō
tingit permittunt distribui p eis dē.
Alu siquidem ascriptiorū et aliorū

De testam̃ et vlti volũts.

seruulis condicionis hominum nec
non solutarum et conjugatarum
mulierum et suarum propriarum
brozum vel etiam aliorum impen-
diunt: vel impediri procurant fac-
tionem liberam testam̃ti et ipsius
execucionem et dictorum testam̃ti
voluntatē vltimā tam contra iura
q̃ cōsuetudines ecclesie actenus ap-
batas in diuince maiestatis offen-
sas & lesionem iuris ecclesiastici eui-
dentem. Unde nos p̃sentis aucto-
ritate consilii oēs & singulos in hīs
vel in eoz aliquo decetero delinquē-
tes maioris excõmunicacōis sentē-
cia fore decernimus innotatos *pru*
Testamentis insuper coram ordi-
natis locorum ad quos pertinet p-
batis/ et approbatis h̃modi testa-
mentoꝝum probacio et approbatio

nisi ratōe laicalis fendi si id in testa-
mento aliquo legari contingat nul-
latenus a laicis requiratur Nec im-
pediant clerici vel laici cuiusvis con-
dicōis hoīes seu impedire pcurant
quo minus testamēta et voluntas
testatorum defunctorum pcedant a cō-
sequantur effectum in hiis que li-
gari pnt de cōsuetudine vel de iure
Si vero sint qui contra hec de iure
psumpserint in futurū sciant se pze-
sentis auctoritate cōsiliu maioris ex-
cōis sententia esse iuolutos. Ac con-
tra eos et alios in pmissis nequiter
excedentes tanquā contra violato-
res et pturbatores ecclesiasticarū li-
beratū gladium spiritalē decerni-
mus exercendū Inhibemus etiam
ne cuius executori testamenti cuius-
cunque administrare pmittatur de

De testam^{to} et vlti volūto. *Inuentariū*

bonis alicuius t^{est}atoris nisi prius fi-
at inuentariū fidele de dictis bonis
sumptibus funerariis et circa con-
fectioonē inuentarii huiusmodi ap-
ponendis dūtarat exceptis Inuen-
tariū vero h^{uius}modi locoꝝ ordinariis
tradi volumus infra tempus corū
arbitrio moderandū Et postq̃ co-
rā ordinariis iuxta moꝝ pbatum
fuerit testamentū non cōmittatur
aliquibus in bonis h^{uius}modi executio :
seu administratio nisi talibus qui
debitam administratōis sue possit
et si oporteat sufficiēter caueant ac
fideliter promittant reddere ratio-
nem cum sup hoc p locoꝝ ordinari-
os congrue fuerint requisiti. Item
statuimus p^{re}sentis auctoritate cōsi-
lii ne aliq̃ religiosi cuiuscūq̃ p^{ro}fessio-
nis existūt sint executores testamen-

torum nisi hoc de ordinatioꝝ volū
tare et licencia concedatur Et qđ de
porcione cōtingente defunctū etiam
parochialis ecclesia ius p̄cipiat con
suetum Statuimus p̄terea qđ uul
lus exēcutoꝝ aliquid sibi applicz vel
appꝛopriet de bonis defuncti cuius
testamentū exequitur titulo empti
onis vel aliter nisi fuerit sibi a testa
tore donatū et inter viuos vel i suo
testamento siue vltima voluntate
relictū aut quod p̄ ipsius exēcuto
ris labore ordinariū arbitrio fuerit
ordinatū vel si quid fuerit sibi debi
tū a defuncto aut p̄ moderatis ex
pensis sue administrationis sub pe
na suspensionis ab ingressu ecclesie
quā cōtrafacientes incurrere volu
mus ipso facto cuius absolutōnem
nō obtineant donec applicata; vel

De testam^{to} et vlti. volūta.

appropriata sic in debite sibi restitu-
erint et ecclesie cathedralis fabrice
cuius defunctus erat subditus du-
plo appropriatorū: vel applicatorū
sibi ipsis soluerint competenter de
pprijs suis bonis. Dia vero et sin-
gula supradicta mādāmus p eccles-
ias singulas nostre cantuariensis
pūncie bina vice annuatim solen-
niter publicari.

Idem.

Ita quorūdam et infra Stu-
timus q episcopi et alii inferi-
ores ecclesiastici iudices nostre can-
tuarie pūncie de bonis cleroꝝ
benefactorū quos testari posse con-
stat de consuetudine regni Anglie
seu alioꝝ testanciū quoꝝcūq; pter-
quā in talibus expresse pmissis quo-
uis quesito colore nullatenus se in

troumittant sed executores testame-
torum ipsorum libere permittant dispo-
nere de eisdem. Nec non ab intestato
decedentium solutis debitis eorumque
bona que supererunt pias causas et
personarum decedentium consanguineis
seruitoribus et propinquis seu aliis per
defunctorum animarum salute distribu-
ant et conuertant nihil inde sibi re-
tento nisi forsitan aliquid pro ipsorum
ordinariorum labore fuerit retinendum
sub pena suspensionis ab ingressu
ecclesie quam ecclesiasticos dices in con-
trarium facientes incurrere volumus
ipso facto donec de premissis satis fe-
cerint competenter.

Statutum Inuentario Idem.

A Deo quorundam et infra. Sta-
tuimus ut pro probatione vel
approbacione seu insinuacione testamento

De testamē et vlti. volūta.

cum quorūcūq; nihil p̄ episcopos :
seu alios ordinarios capiatur p̄ cle/
ros tamen scribentes insinuaciones
huius sex denarios duntaxat recipi
pmittimus p̄o labore. Quod si ali
quod luentarium bonorū cuiuscūq;
defuncti in cōpoto triginta solidorū
sūma reperiatur excedere qđ tamē
ad centū solidos minime attendat
p̄ cōpoto et agendis olb; circa ip̄m
acquietanciarū q; litteris seu aliis
quibuscūq; episcopi: aut ordinarii
seu deputati ab eis et audiētes com
potum v̄f ministri alii compoto hu
iusmodi attendentes vltra duode- yy denarys
cim denarios recipere non presu
mant. **S**i vero centum soli
dorum aut vltra minus viginti li
bris dicta contineant inuentaria
compotis intendentes et alii

pdicti pro ipſorū labore ac acquietā/
clarū litteris et aliis ſupradictis tri/
um ſolidorū pceptione penitus ſint
contenti. Sed ſi viginti libras aut
ultra minus tamē quadraginta li/
bris ultra quinqꝫ ſolidos p labore
litteris et ſcripturis aliis nō admit/
tat Si vero quadraginta librarū
aut amplius minus tñ centū libras
cū ſūmā attingāt hñodi luentaria
decē ſolidos p pmiſſis recipiāt & nō
ultra Si vero ſūmā centū librarū
vel amplius dicta cōtineant inuen/
taria minus tamē centū quinquag/
inta librarū ſummam contineant
ultra viginti ſolidos p pdictis reci/
pere non preſumant.

Sicqꝫ ad ulterioꝝa aſcenſiue proce/
dendo pro ſingulis quinquaginta

De testam^{to} et vlt^{ima} voluntate.

lib^{er}is excreſcentibus p^{re}ter et vltra
dictos viginti ſolidos: alios decem
ſolidos recipiant et non amplius.
Clericis tamen p^{ro} ſingulis acq^{ui}ſi-
tancia^{rum} litteris quas ſcribunt i hac
parte vltra p^{re}miſſos ſex denarios ac-
cipere n^{on} p^{er}mittimus p^{ro} labore. Si
vero qu^{ocumque} in aliquo caſu p^{re}-
dicto^{rum} vltra ſumam p^{re}taxatam
qu^{icunq} cautela in pecunia numera-
ta ſeu reb^{us} aliis contingat accipere
duplum eius quod recepit vltra fa-
brice cathedralis eccleſie loci infra
menſem reddere teneatur. Alio^{rum}
quin epiſcopi ex tunc duplum ipſum
vltra p^{re}dictu^m temp^{ore} reſtituere dif-
ferentes ſciant ingreſſu eccleſie eiſ i-
terdictu^m. Inferiores vero ab igreſ-
ſu eccleſie nouerint ſe ſuſp^{en}ſos quo
uſq^{ue} de duplo huiuſmodi dictis ca^u-

thedralibus ecclesiis plenariam satisfactionem impendent. In ipsa vero probatione: approbatione et insinuacione testamentorum quorumque: vel postea aut ante administracionis copotum redditus fideliter factas acquietancia et littere testamentorum executoribus nullatenus concedantur sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie per sex menses quam contra facientes incurrere volumus ipso facto.

Constitutio Johannis Stradford de sepulturis.

Quia sepe et infra Statutum in nostra provincia quod per actis a viris re ecclesiasticis mortuorum memoris nulli in priuatis domibus in quibus mortuorum corpora

De parochiis et aliis paroh

ra bſq; ad ſepulturam frequenter
repatieſcunt decetero receptetur ad
conſuetas nocturnas vigiliis: per
ragendas defunctorum amicis & p
pinquis ac aliis forſan qui pſalteri/
a pꝛo defunctis dicere voluerint dū
tarat exceptis ſub pena maioris ex
cōmunicacionis quam contra pꝛe
miſſa vigiliis facientes huiusmodi
et receptatores taliter vigilancium
nō inmerito poterunt forimicare.

Conſtitutio Roberti

wyncheſſee.

Uia inter rectores eccleſiarū
et parochianos ſuos lites ca
piuus extinguere que frequenter
oriuntur. Statuimus ſi decedens
tria ad minus.
Uel plura cuiuſcunque generis in

bonis animalia habuerit Optimo
cui de iure fuerit debitū reservato
ecclesie sue a qua recipit sacramen-
ta dum vineret melius post opti-
mum reservetur.

Constitutio Stephanis
de parochiis.

Ad instar patris familias cui
gelici plures operarios in be-
neam suā mittentur vt quod vnus
nō valet explere saltem sollicitudo
pficeret plurimorum sententialiter dif-
finimus vt in singulis parochialis-
bus ecclesiis quarum est parochia
diffusa duo sint vel tres presbeteri
pensate pariter magnitudine paro-
chie et ecclesie facultate ne forte qđ
absit egrotante vno presbitero vel

De decimis.

debilitato parochianis infirmanti-
bus ac diuinis officiis volentibus
interesse officia diuina subtrahant
vel negligent sacramenta ecclesiastica

Constitutio Johannis Berham.

Attissimus de terra et infra.
Nullus comunione prebeat
diocesano alterius sacerdotis: sine
ipsius licencia manifesta. Quam
ordinacionem non intendimus ad pe-
regrinantes extendere nec necessita-
tis casui derogare.

Constitutio Simonis
Berham de deci-
mis.

Quia quidam maledictionis
fili in nubentium solemnibus
is purificationibus mulierum mor-
tuoꝝum. Exequiis et aliis in quibus

ipse dominus in ministrorum suorum personis solebat oblationum libamine populariter honorari ad unius denarii. Vel alterius modice quantitatis oblationem populi deuotionem restringere sunt moliti residuum oblationis fidelium suis pro libito vel alienis vñsibus multociens applicantes. Alii vero non attendentes quod dominus omnipotens cuius est terra et plenitudo eius et vñuersi qui habitant in ea Decimas in signũ vñuersalis domini sibi reddi preceperit et pro suo cultu easdem clericis assignauit.

Aliquando maliciose impediunt impediri ve faciunt vel procurant viros ecclesiasticos ad quos spectat perceptio decimarum corũ ve seruitores quo minus liberum

De decimis.

gressum: et egressum in p[re]dia et a
p[re]diis. De quibus huiusmodi de-
cime p[ro]ueniunt habere possunt p[ro]
ipsis decimis colligendis custodien-
dis vel quo voluerint abducendis
Alii etiam nisi p[ri]us c[on]suetudine. vel
calige seu quicquam aliud eis de-
tur seu p[ro]mittantur decimas huius-
modi asportant et consumunt a
sportari consumi ve faciunt seu alij
quod dampnum inferunt inferri:
ve faciunt in eisdem.

Nos igitur p[re]sorum dampnabi-
libus cōsiliis salub[er]e remedium ap-
ponere cupientes nihil nouum sta-
tuentes sed antiquorum canonum
statuta in medium deducentes vni-
uersos et singulos huiusmodi insti-
gatores impeditores

Lib. Tertius.

et alios supradictos per quorum ne-
phandas machinationes ecclesiis:
vel earum rectoribus vicariis: aut
ministris quicquam dampni infer-
tur aut subtrahitur honoris aut cō-
modi consueti. Presentis declara-
tione consilii declaramus et p̄nun-
ciamus oēs singulos in p̄missis
vel eorū aliquo in posterū delinquē-
tes vinculo maioris excommunicati-
onis involui reservata loci diocesa-
no eorū absolutionē p̄terq̄ in mor-
tis articulo quousq̄ eorū ministerio
in contrarium laborantium ecclesi-
is fuerit popularis devotio efficaci-
ter restituta ac viris ecclesiasticis sic
lestis de huiusmodi excessibus ple-
narie fuerit satisfactum.

De Decimis.

Stradford.

E Brois dāpnabilis deuio ex-
cecati suarū animarū ex-
dia nō deuitant dū frugū suarū de-
cimam garbam soluentes pzo labo-
re metentibz ea minime cōputata
non absq; errore calculi pzo decima
vndecimam soluant garbam con-
tendentes se mercenariis de frugi-
bus non decimatis posse p autūp-
nali labore potissime ante decima-
tionē soluere mercedē noui testamē-
ti et veteris imperiū contēpnentes
Quorūdā etiā laicozū supsticiosa
malicia nouitē adinuenit qđ gar-
bas aliquas decimales non tamen
signatas pzo decimis in suis terris
dimittunt in seruientes vicorum et
clasiasticorum garbas aut alias res
decimis sic dimissis nomine deci-

mc abducentes et asportantes isce-
leratos exclamant cos q̄ arestari:
seu attachiari faciunt sicut fures ac
ip̄os et ip̄orū dominos p̄pter aspor-
tacōnem et abductionem decimarū
h̄m̄oi infestant et multipliciter inq̄-
etant. Ip̄orū etiam aliqui p̄ eo qđ
garbarū et feni/ seu rerum aliarum
decime p̄ solum eorū ducūtur be-
ros ecclesiasticos/ et eorū ministros
in foro seculari implacitant et gra-
uibus fatigant laboribus et expen-
sis. Alii p̄terea vias et itinera in
p̄edia et a p̄ediis per que decimas
oportet seu ipse consuecunt abduci
difficilia et per longos circuitus ex-
hibent remota et per ea tantum de-
cimas ducentes sinūt transire: seu
duci vehicula difficulter contra ec-
clesiasticam libertatem.

De testam et ult, volunta.

Quidam insuper garbas exposi-
tas et assignatas pro decima non p-
mittunt a suis terris abduci q̄d ui-
quicquam in illis de bladis rema-
net eorūdem sed ipsos scienter tolles-
rant a suis et aliorū animalibus cō-
teri et consumi ac circa decimarum
p̄stationē collectionem et abductio-
nē earum impedimenta multimo-
da inferūt et inferri faciunt ac pec-
cant in libertatū ac iurū ecclesiasti-
corū violacionem et p̄iudiciū ma-
nifestū suarū que periculosū aīarū
Nos igitur puerorū hūmōi conati-
b; et ausibus dāpnabilib; salutare
remedio cupientes occurrere oēs et
singulos ex nunc in p̄missis: vel
aliq̄bus eorū in n̄ra p̄uincia excēdē-
tes ac illicita supradcā v̄l eorū aliq̄d

fieri mandantes seu etiā procurantes nomine be suo facta rata habentes et accepta quorū nephandis machinacōibus iuri seu consuetudini appbate ac libertati ecclesiastice quicquid subtrahitur seu aliquid iniurie dāpnū vel molestie infertur contra ecclesiasticā libertatem presentis deliberatione consilii pronunciamus vinculo maioris excommunicationis. Inuolui eorum quod absolutionem diocef. locorū preterquam in mortis articulo specialiter reseruamus.

Idem.

Quamquam exsoluentibus beue decimas deus frugum omnium habundanciam et possessionū pramulcrit libertatem tamen dolenter reserimus quod non nulli uostre prouincie contra testamenti veteris at

De decimis.

q̄ noui doctrinam de siluis suis cē-
dus et lignis arborum ceduarum
excisis circa que minus q̄ circa fruc-
tus agrorum laboris impendunt
decimas deo et ecclesiis quibus des-
bentur notorie propter hoc q̄ in pre-
teritum ipsas non dederunt solu-
re contradicunt quod estimant idē
circo non licere: quia legem moris
de longa inualuisse cōsuetudine ar-
bitrantur in dubium etiam reuocā-
tes quid silua cedua sit censenda.
Nos igitur aduertentes quod si su-
a portio ecclesia sit defraudata diu-
tius crimen propter ea nō minuitur
sed auget ac famis et penuria om-
ninoq̄ rerum egestas opprimunt
bene decimas non soluentes huius-
modi declaramus prouisione con-
silii siluam ceduam fore: cuiuscūq̄

generis arborum existens i hoc habetur ut cedatur: aut est habilis ad cedendum et que etiā succisa rurs⁹ ex stipitib⁹ aut radicib⁹ renascitur ac ex ea decimam ut pote reglem et predialem baptismalibus seu martiricibus ecclesiis persolvendam nec non silvarum possessores huiusmodi ad prestationem decimarū lignorum iporū exariorū in eis sicut feni⁹ bladorū omni censura ecclesiasticā fore canonice cōpellendos.

Idem.

In moderate temeritatis et infra. Presentis deliberatione consilii. Statuimus quoscūq; laicos oblaciones in ecclesiis vel capellis aut tutusuis earū porticu: vel cimiteriis seu quocūq; loco diuino

De decimis.

Intuitu in nostra factas seu facien-
das prouincia occupantes aufren-
tes seu disponētes quouismodo de
ipsis p̄textu etiam cuiusuis operis
consuetudinis alto de colore nisi de
consensu ecclesiasticarū p̄sonarum
ad quas oblacionū huiusmodi p̄-
ceptio pertinet et ex causa sufficien-
ti et legitima per episcopū loci p̄-
mitus approbanda ipso facto ma-
ioris excommunicationis sētencie de-
cernimus subiacere.

Constitutio Roberti wynchelse.

Quoniam propter diuersas cō-
suetudines in petendo deci-
mas per diuersas ecclesias inter rec-
tores ecclesiarū et parochianos su-
ors rixę et contenciones scandala et
odia maxima mulcocius oriunt̄.

Uolumus et statuimus q̄ in cūctis
ecclesiis p̄ cantuañ prouinciā consti-
tutis vniſormis sit peticio decimarū
et prouentū ecclesiarū. In primis
uolumus q̄ decime de frugibz non
deductis expensis integre et sine ali-
qua diminucōe soluātur et de frue-
tibus arborū et de seminibz oſibus
de herbis ortorū nisi parochiani cō-
petētem fecerint redemptionem p̄
talibus decimis. Uolumus et sta-
tuimus etiā q̄ decime de ſenis vbi-
cūqz crescant. siue in magnis pra-
tis siue in paruis: siue in chuinis
erigantur et prout expedit ecclesie p̄
soluantur. De nutrimentis autem
animalium scilicet de agnis. Sta-
tuimus q̄ pro sex agnis et infra sex
oboli dentur pro decima. Si septē
sint agni in numero. Septimus

De decimis.

agnus detur pro decima rectori ita
tamen q̄ rector ecclesie qui septimū
agnū receperit tres obolos in reco-
pensacōe soluat parochiano a quo
decimam illā recepit. Qui octauū
recepit det denariū. Qui vero no-
num det obolum parochiano v̄ ex-
pectet rector vsq̄ ad alium annum
donec plenarie decimam agnū pos-
sit recipere si maluerit et qui ita expec-
tat semp̄ exigat secundū agnū me-
liore vel terciū ad minus de agnis
secundi anni et expectatione primi
anni. Et ita intelligendū est de deci-
ma lani et porcelloz. sed si oues ali-
bi in hyeme et alibi in estate nutritū
tur diuidenda est decia. Similiter
si quis medio tempore emerit: vel
vendiderit oues et certum sit a qua
parochia ille oues venerint earūde

diuidenda est decima sicut de re que
sequitur duo domicilia. Si autem
incertum fuerit habeat illa ecclesia
totam decimam infra cuius limites
tempore tonsionis inueniuntur. De
lacte vero volumus quod decima
soluat dū durat. Videlicet de caseo
tempore suo Et de lacte in autūpno
et hyeme. Nisi parochiani velint p
talibus facere cōpetentē redempti
onem et hoc ad valorem decime, et
cōmodum ecclesie.

De prouentibz autem molendino
rum volumus qđ decime integre sol
uantur et fideliter. De pasturis au
tem et pascuis tam de cōmunibus
qđ non de communibus statuimus
qđ decime fideliter persoluantur et
hoc per uumerum animalium et di
etrum ut expedit ecclesie.

De decimis.

De piscationibus & apibus sicut de omnibus aliis bonis iuste acquisitis que renouantur p annum statuimus q decime soluantur & erigantur debito modo. Statuimus etiā q decime psonales soluantur de artificibz & mercāciis: scilicet de lucro negociationis. Similiter de carpentariis et fabris textoribus pandoratoribus et omnibus aliis stipendiariis ac operariis: vt videlicet dent decimam de stipendiis suis nisi stipendiarii ipsi aliquid certum velint dare ad opus vel ad lumen ecclesie si rectori ipsius ecclesie placuerit In petitione autem principalis legati volumus q consuetudo provincie cum possessione ecclesie obseruetur Ita tamen q rector ecclesie si fuerit
Cvel vicarius in

petitione sua vt capellanus annuus
deū in petitione illa habeat p̄ oculis
Sic quoniam inueniuntur multi decimas
sponte dare nolentes. Statuimus qđ parochiani moueantur p̄
mo & secūdo itio vt decimas deo ec
clesie fideliter soluant. Quod si se
nō emendauerint p̄mo ab ingres
su ecclesie suspendantur & sic demū
ad solutionē decimarū p̄ censurā ec
clesiasticā si necesse fuerit cōpellant
Si autē dicte suspensionis relaxa
tionē vel absolutionē petierint ad
ordinariū loci mittentur absoluēdi
et debito modo puniēdi Rectores
autem ecclesiarum seu vicarij siue
capellani annui qui p̄dictas deci
mas p̄dicto modo seu propter for
midinem hominum; seu fauorem
timore dei postposito vt p̄dictum

De decimis.

est cū effectu nō pectierint pena suspensionis innodantur ipso facto donec dimidiā marcam argenti p sua inobediencia archidiacono loci persoluant.

Constitutio Roberti wynchelse.

Quoniam ut audiuius sup decimis et nutrimentis animarū inter ecclesiarū rectores propter amociones pecorum ad diuersarum parochiarum pasturas diuersis anni temporibus contenciones multimode oriuntur. Nos viam pacis preparare volentes statuendo diffinimus et diffinendo statuimus q ad ecclesias quarum parochiis oues a tempore consensionis vsq ad festum sancti martini in hyeme continue pascuntur et cubant

decima lane lactis et casei eiusdem
temporis licet postea amote fuerint
ab illa parochia et alibi condeantur
integre psoluantur. Et ne fraus fi
at in casu premissis precipimus q̄ an
tequā oues amoneantur a pasturis
vel etiam detrahantur ecclesiarum
rectoribus sufficienter de soluenda
decima caueatur. Quod si infra p̄
dictum tempus ad diuersarum pa
rochiarū pasturam transferantur
quelibet ecclesia pro rata temporis
porcione decimam percipiet capdē
minori triginta dierum spacio i ca
ta temporis minime computando
Si vero per totum tempus p̄dictū
cūbant i vna parochia & pascantur
continuue in alia inter ipsas ecclesias
decima diuidatur. Quod si post fe
stum sancti martini ducatur ad pas

De decimis.

cua aliena et vsq; ad tempus consi/
onis in vna vel diuersis parochiis
siue in propriis pascuis dominorū
suorū siue alterius cuiuscūq; pascū
tur habita ratione ad numerū ouī
um pascua estimantur a secundum
estimationem pascuorum ab eorū
dnis exigantur decime. Decima
vero lactis et casei de vaccis: et ca/
pris p;oueniens vbi cubant et pas/
cuntur ibi soluantur Alioquin si cu/
bant in vna parochia et pascantur
in alia parochia decima inter recto/
res diuidatur omnino. Agni vero
vituli pulli equi et alii fetus deci/
males habita ratione ad loca diuer/
sa vbi gignūtur oriuntur et nutri/
untur et ad inozam quam traxerit
i eisdē particularit decimēt qd vero
p decia debeat vbi lac p;at vaccarū

outum ad caseum faciendum non
sufficit et qđ pro agnis vitulis pul-
lis: eqs: bellisibus aucis: aut aliis
huiusmodi de quibus propter corū
modicitatē decima certa dari non
potest consuetudini locorum dux-
imus relinquendū. Item precipi-
mus qđ si quis post festū sancti mar-
tini oues occiderit: vel si oues quo-
uis casu fortuito moriatur decimā
legittimā parochiali ecclesie solue-
re non postponant Et si oues extra
nee in alicuius parochia tondeant
decima ibidē tradetur rectori eccle-
sie nisi sufficienter doceri possit qđ
decima sit alibi satisfactū vt soluti-
onē ibidem faciendā modo legitti-
mo valet impedire. **Idem.**

Sancta ecclesia et infra Cum
sacro eloquio o. uente de om

De decimis.

ribus que nouantur per annū nullo tempore excluso decime sint cum omni absque integritate et diminutione soluende. Liceatque unicuique capellano parochiali rectori siue vicario parochianos suos per censuram ecclesiasticam ad solutionem decimarum compellere. Omnibus et singulis rectoribus vicariis et capellanis parochialibus et ecclesiarum parochialium curatis per nostram prouinciam constitutis virtute obediencie mandamus firmiter iniungentes quatinus diligenter inuocant et efficaciter inducant et quilibet ipsorum in parochia sua moueat et inducat quod predicti parochiani omnes et singuli integre et sine diminutione decimas inferius annotatas ecclesiis suis persoluant scilicet decimam laicis

tis a primo tempore sue nouatōis
Tam mense augusti q̄ in alijs mē-
sibus de prouentibus etiam bosco-
rum pannagis siluarū et ceterorū
si vendantur viuacioꝝ piscarioꝝ
fluminum stagnorū arborum pec-
coꝝum columbarum sieminiū fruc-
tum et bestiarum quarenarum ac-
cupiciū oꝝtoꝝ curtilegiolorum lane et
lini vini et grani toꝝuozum in locis
quibus fabricantur et fodiūtur cig-
norum et caponum aucarū et ana-
tum ouorum theneciū agrorū apū:
mellis et cere puentuū molendino-
rum venationū artificioꝝ negotia-
tionū nec nō et agnoꝝ vituloꝝ pul-
loꝝ e quinoū secundū verū valo-
rē et oīni prouentuum rerum alia-
rum decerero satisfaciant compe-
tentet ecclesijs quibus de iure tenēt

De decimis.

nullis expensis ratione p̄statiōis
decimarū deductis seu retentis nisi
tantum de p̄statiōe decimarum
artificiorū et negociationū. Quod
si monicionibus suis parere contēp
serint per suspensōis excomunica
tionis et interdicti sentēcias eos ad
p̄statiōem p̄dictarū decimarū
compellant.

Uia vero non numq̄ et infra
monachi infra xviij annum
non recipiantur nisi vrgens necessi
tas vel euidens vtilitas inducat.

De cham.

Sancti moniales plurime et i
fra. Quedam in tantum de
cipiunt vt cū fuerint etatis legitime
doli capaces postq̄ vltra vñū annū

Inter moniales manastice vixerint
putant se non esse professas ac sibi li
cere redire ad seculū pro eo qd bene
dictionē episcopalem cū solēnitāte
voti emissi minime receperūt. Nos
vero huiusmodi errorem excluden
tes presentis auctoritate consilii de
claramus eas ipso facto professas
existere reputādas postq̃ ultra unū
annum vitam spōie i collegio dux
erint regularem adeo vt ad schire
dire nullatenus p̃mittantur nihil
ominus ab episcopis cum solennis
tate debita consecrandas suo tem
pore vel velandas. Idem etiā quā
tuin ad professionis vinculū senti
mus de monachis: et religiosīs
aliis sentimus quibuscūq̃ si nihil
obstat canonicū et eos si ultra an
num religionis habitum in monas

De decimis.

terio sponte detulerint et ipso relecto ad seculū redierint eē sicut apostatas ab ecclesiasticis bñficiis repellendos et ad repetenda sua monasteria secundū iuris exigenciam cōpellendos de quibus fiat diligens inquisitio per archidiaconos quoniam multos huiusmodi sub ouilio vel lero lupinū alim nouimus palliare/

Stephanus.

Quia iuxta scripture testimonium vota nostra tenemur deo salubriter reddere q̄ uouemus Decernimus annectendū ut ep̄i fornam p̄fessionis in sua cōsecracōe prolatam bis in anno corā se legi faciant diligēter ut tanto melius p̄fessionis p̄prie recordentur quanto sepius fuerit eorū auribus inculcatū

Liber.

Tertius.

Constitutio Edmundi Archiept.

Diximus ut sacerdotes sepe moneant populū Et maxime mulieres ne faciāt vota sua nisi cū deliberatione et de consensu virorum suorum et consilio sacerdotum

Constitutio Staphani de statu Regularium.

Arectius gerantur omnia si exterior administratio claustralium respondeat vite quieti statuimus ut tam obedienciales recti monasterii prelati maiores quatuor vel bis ad minus in anno coram fratribus a conventu ad hoc deputatis: vel coram superioribus iuxta monasterii consuetudinem reddant de receptis et expensis omnibus rationem.

De voto et voti redēptōe.

Ad hoc tamen illos prelatos ex ista
constitutione nolumus obligare q̄
possessiones habent a monachis v̄
canonicis regularibus separatas:

Idem.

Quia nō nūq̄ serpēs antiqu⁹
qui iugiter sedet i insidiis scis
viris quanto magis eos lueniat so
litarios & absq̄ consolatione mutu
a cōuersantes tanto facilius eos in
terdū suis insultibus obruit & cōfū
dit. Prouida deliberatione statui⁹
vt tam monachi q̄ canonici regula
res et moniales in vno dormitorio
pariter dormiant et quiescant sin
gulis personis lectis assignatis In
vno etiā refectorio simul edāt neq̄
p se cuilibet sed cōiūctim omnibus

victualia preparantur nec singulis
corꝝ pro vestibus denarii tribuantur
sed talia ꝑ certas ꝑsonas ad hoc de/
putatas puta camerarios suos & ca/
merarias suas diligenter expediāt
qui vꝑ que sicut bona facultates do/
mꝰ sustinuerint iduinēta ministrēt
Cū noua tradūt vetera ab eis reci/
piantur indumenta que i vꝑ pau/
perū vel alias necessitates de conse/
lio abbatis vel abbatisse cōuertant
Camerario autē et camerarie nō li/
ceat alicui monacho vꝑ canonico vꝑ
moniali dare denarios vel aliquid
aliud ꝑ vestimētis. Sed neqꝫ mo/
nacho vel canonico vel maniali li/
ceat aliqd recipere et si fecerint a ca/
merariꝰ ab officio deponat et mo/
nachꝰ vꝑ canonicꝰ vꝑ monialis An/
no illo nouis careat indumentis.

De statu regularium.

Idem.

Ad hec quoniam sexui mulierum contra
versuciam antiqui hostis ni-
mis fortem multiplici remedio ne-
cesse est occurrere et efficaciter com-
muniri. Decernimus ut moniales
et ceterae mulieres diuino cultui de-
dicatae velum/ vel peplum sericum/
non habeant nec in velo acus argen-
teas neque aureas audeant deporta-
re. Nec ipse nec monachi nec cano-
nici regulares habeant zonas ceri-
cas vel auri vel argenti ornatum
habentes. nec burneto vel alio pan-
no irregulari de cetero utantur.

Metiantur etiam iuxta dimensio-
nem corporum vestes suas.

Ita quod longitudinem corporum
non excedant sed pede sicut decet su-
perfecto sufficiat eis cum Ioseph vel-

te idui talari. Et monialis cōsecra
ta deferat anulū sola & vno solo sit
contēta. Si q̄ autē cōtra hāc phibi
cionē venire p̄sūpserit & cōmoniti se
nō correxerit regutari subiaceāt dis
cipline. Idem.

Quod scdm̄ canonicas s̄actiones
abbatibz a quibus minores
vīuendi normā habēt assumere su
per honesta cōuersatione testiu
copiositas suffragetur. Decernimus
vt ipsi capellanos suos vel aliquē
illoz singulis mutent annis. Qui
autem habet vnum tantum illum
mittet similiter nisi i necessaria cau
sa subfuerit quatenus si de vita eo
rum quod absit scandalum oriatur
tanto plures innocencie sue habeāt
testes quanto eorum vita pluribus
innotescit.

De statu regularium.

Idem.

Inhibemus ne moniales infra cepta domorum suarum preter necessarias seruientes ad cohabitandum mulieres recipiant nisi epi diocesani accedat assensus. Item tam a monachis quam canonicis regularibus quam monialibus silentium precipimus obseruari locis et temporibus constitutis nec viris aut mulieribus absque licencia superioris egredi licet at cepta monasterii sue domus nec sine certa causa et honesta egrediendi eis licencia concedatur. Ita quod nulli claustralium causa recreationis aut visitandi parentes pateat aditus excundi nisi talis forte fuerit de quo nichil sinisteri possit: aut debeat suspicari merito qui etiam semper collegam secum habeat.

Et quociens exeundi eis licētia cōce
dit certus dies eidē in quo redire de
beat prefigatur. Hoc quoq; volu
mus obseruari vt ubicūq; ppter ex
cessus alicuius si viderit episcopus/
vel abbas vel prior cōuentualis nō
habens abbatē expedire vt quis ad
tēpus alibi moretur ad domū aliā:
religionis eiusdē in eodē episcopa
tu transferatur: vel si necesse fuerit
ad aliū etiā episcopatum dirigatur
et per diocesānum compellatur ad
mitti qui ibi in oībus subiaceat re
gulari discipline. Ita vt si ex mora
ipsius ecclesia fuerit grauata: i qua
moratur vice versa mittat aliquē:
de suis collegiis qui interim moraz
faciat in monasterio delinquentis
nec prius ille qui deliquit in domū
suam recipiatur: quam si plene de

De statu regularium.

commisso penituerit et tunc per suum superiorem reuocetur. Si autem monasterium in quo moratur delinques nemine verba vice mittere voluerit ad monasterium delinquentis monasterium a quo venit ei uelles ministret.

Idem.

Omnem autem singularitatem interdiximus in refectorio. Ut cibus aliter vniquam alteri preparetur sed qui preest provideat ut sibi interdum talia preparantur de quibus aliorum debilitas vel infirmitas prout viderit expedire valeat reuocari. Omnia autem victualia religiosis apponenda sine subtractione aliqua eis apponantur: tam in conventu quam alibi ubi reficiuntur. Et de omnibus apposis totum re

siduum sine diminutione aliqua ce-
dat in elemosinam per elemosinari-
um egentibus simul erogandum.
Ita q̄ nec abbas nec prior nec ele-
mosinarius possit contra hoc dispē-
sare. Et quicūq; statutum istud vel
aliud de indumentis admittere vel
observare noluerit si sacerdos fue-
rit a celebratione divinatorum. Si
minoris ordinis vel monialis a com-
municacōe corporis xp̄i usq; ad ple-
nam satisfactiōē firmiter suspen-
datur Item prohibemus ne aliquē
moniales singulariter i refectoriis
comedāt carnes in quib; non solēt
communiter carnes comedere. Ad
hec per nullam societatem vel cōsi-
deracionē admittatur monachus
i alterius monasterio ad morā faci-
endā nisi cū litteris ep̄i sui vel abba

De statu regularium.

tis vel prioris cōuentualis nō habē
tis abbatē. Idē int̄ canonicos regu
lares et moniales volumus obser
uari. Prouideant etiā ep̄i quot mo
niales in oībus necessariis sustenta
ri possint de bonis monasterii. Nec
sustineāt ultra numerū illū aliquā
admitti. Nec etiā recipiātur aliqua
postquā redacte fuerint ad numerū
illū Et hoc firmiter statuimus auc
toritate presentis cōsiliū. Si autē
decetero cōtra hāc formam aliquā
cōtingat admitti tam Abbotissa q̄
priorissa deponatur. Idē de ma
gistris et prioribus moniales custo
diētibus. Si contra hanc formam
moniales admisserint duximus sta
tuendū. Confiteantur etiā moni
ales sacerdotibus sibi ad ep̄iscopis
deputatis.

Clerici autem vel laici frequentem
non habeant accessum ad claustrū
monialium sine rationabili causa.

Idem.

Quoniam inter alia vicia im-
petus gula solet non medio-
citer viros presumpue ecclesiasticos
infestare decernimus vt nec mona-
chi nec canonici regulares: nisi ho-
ris statutis potationi aut commes-
sationi vacare presumant.

Si vero sitiuerint impetrata licen-
cia regulariter refectozium introe-
ant et sic necessitati subueniant nō
vt consulant voluptati. Ab hac au-
tem generalitate infirmos excipi-
mus et eos qui sunt in obsequiis p-
latorum. Ad hec statuimus vt cum
prodebilitate vel alia iusta de caus-
sa monachi seorsum i misericordia

De statu regularium.

cominozantur semper habeant secum duos ad minus seniores qui aliorum leuitates debita correctione cōpescant. Et qui postmodū in capitulo testificentur qualiter misericorditer fuerint conuersati.

Idem inter canonicos regulares & moniales volumus obseruari.

Johannes pecham.

SAnte moniales plurime in bagacionis vicio delectātes diue bagantis exemplo in consimile corrupcionis scandalum. ymmo longe perniciōsius assidue prolabūtur cui periculo prouidentes magis optantes earum saluti consulere q̄banis earundem desideriis complacere sub pena excommunicationis totaliter inhibemus ne qua illarū etiā cum socia nedum sola apud

parētes bel affines quātumcūq;
ppinuos nedum apud extraneos
quātumcūq; fame bel eminecie bel
religionis existant vltra tres dies
naturales causa recreationis perhē
dinare seu pro quacūq; necessitate
bel occasione vltra sex dies cessante
infirmirate cōmorari presumāt nī
si locoꝝ episcopis aliud aliquociēs
ex causa necessaria videat de quo e
oꝝum cōsciencias in tremendo iudi
cio oneramus. Hāc autem ordina
tionē ad illas non extendimus que
exterior cogūtur mēdicare sibi ne
cessaria dum mendicant.

De religiosis domibus

Dolores inuenimus religiosas
domus ordinis sancti. Aug
ustini que pro eo q̄ olim quibus
dam matricibus ecclesiis vltra ma

De Religiosis domibus.

rinis adheſerāt a quibus inodoꝝym
mo iam diuturno tēpore ſeperate
noſcūt occasione quartidē ccerimo-
niarū a dictis matricibꝫ domibꝫ re-
ceptaz ꝑ quas diſcrepāt a cetis eiꝫ
dē oꝝdis domibꝫ i cātuaꝫ ꝑuicꝫ cōſti-
tutis nō cōueniūt cū cetis i capitulo
generalī ſigulis triēniꝫ iuxta cōſili-
um geneꝝale celebrādū Et qꝫ turpis
ē pars qꝫ nō cōuenit ſuo toto ſtatui-
mus vt decetero oēs hꝫdī domus
ſalua ccerimoniaꝫ ſuaꝫ obſeruācia
ſpecialitꝫ moueātur ꝑ locoꝝ ꝑꝑos vt
conueniant cū aliis canonicis in ca-
pitulo generalī de regimine et refoꝝ-
macione oꝝdinis cōiter tractaturi.
Vel ſi inter eos quantum ad ſubſtā-
cialia religionis ſue ſit nobilis.
Vniuerſitas ſibi ipſis ſeperatim cō-
ſtituant capitulum generale.

Alioquin hoc facere: per censuram
ecclesiasticam compellantur.

Constitutio Edmundi
Archiepiscopi.

Quoniam religionis imminens di-
uersitas grauem in ecclesia
dei confusionem inducit precipim⁹
q̄ qui nolūt domum hospitale/ seu
zenodochiū fundare de nouo regu-
lam et institutionem a loci ordina-
rio accipiant secundum quam vi-
uant regulariter et religiose.

No hec districtius inhibemus ne
inclusi vel incluse constituentur a
licubi sine licētia loci diocessani epis-
copi speciali pensatis loci moribus
& personarum qualitate et vnde de-
beant sustentari. In domibus etiā
eorum persone seculares nullate-
uus hospitētur sine honesta causa.

De Jure patronatus.

Stephanus.

Quoniam secundum apostolum et
infra. Hoc merito duximus
adiungendum ut si duo ad unam et
eandem ecclesiam fuerint presentati neu
tri eorum pendente lite custodia com
mittatur. Sed ad episcopum ius con
ferendi talem ecclesiam auctorita
te consilii deuoluatur cum contentio sit
inter duos patronos quorum uterque
clericum suum presentat: cum ex epi
collatione nulli patronorum qui postea
euerit ius patronatus preiudicium
deat generari. Statuimus ut episcopus
neutri illorum qui presentati fuerit ec
clesiam illam conferat illa vice nisi de b
triusque patroni consensu ne saltem ali
quale preiudicium alteri patronorum
videatur generari si forte postmo
dum ius euerit patronatus.

Bonifacius.

SI aliquo eumcete ius patro
natus cōtra aliū i foro regio
scribat rex epō. vel alteri ad quem
institutio pertinet quod presentatū
ob illo qui euicit admittari si benefi
ciū vacauerit ne patrono fiat iniur
ria et aliud nichil obsistat canonici
impedimentum admittatur libere
presentatus. Si vero nō vacāt hu
iusmodi beneficium domino regi
vel iusticiario habet nunciare prez
latus excusando se quia tale benefi
cium nō vacat non pōt mandatum
regium adimplere. Liceat tamen
patrono iterum si voluerit presens
tare possidentem vt sic ius euincen
tis patroni in posterum declaretur.

Et nostram prouinciam et
infra. Statuimus et imper

De Jure patronatus.

petuū ordinamus ut nullus decan⁹
seu quivis prelatus alius exceptis
personis episcopoz quoz hac ordi-
natione auctoritas nō artatur inq̃
sicionē faciat de p̃sentacionis alicui⁹
ad beneficiū ecclesiasticum ne-
gocio nisi in pleno loci capitulo eo
cui possessio ecclesie incumbit vacato
legittime sub tanti temporis spacio
quo possit sibi prudētū viroz cōsili-
o prospicere defecōni status sui ⁊ de
sufficiēti reinedio providere. Quicūq̃
aut de cetero cōtra hūc nostrā ordi-
nationē fuerit attēptatum decerni-
mus penitus nō tenere. Ad facien-
dum nichilominus de dāpno oī mo-
do qđ idē possessor p̃pessus fuerit p̃
decanū ṽs p̃latū aliū talit̃ clādestine
iqrētem p̃fitis sactōe cōsiliū cōdemp-
nantes ambiciosum ip̃m ab huius-

modi beneficio sibi nequiter am-
bulo excludentes perpetuo & nichilo
minus eundem ab omni obdeto al-
terius beneficii ecclesiastici per tri-
ennium suspendentes.

Ut singula ecclesiastica officia
in ecclesia dei rite procedant
statuimus ne archidiaconi: nummum
graues ecclesiis sibi subiectis exis-
tant districtius inhibentes ne statu-
tum in concilio generali enectionis
numeri excedant sed visitacionis no-
mine debitam sibi recipiant procu-
rationem. Nec ad eam procuracionem
venientes extraneos ut secum veniant
inuitare presumant. Si tamen pro
honore archidiaconi ecclesiarum re-
tores velint aliquos inuitare hoc nul-
latenus prohibemus. Sed ipsi ar-
chidiaconi nullum inuitent: ne forte

De Censibus et procu.

qui p suū aduentū ecclesias nō gra-
uarēt grauēt per inuitatos. vñ vt e-
is subtrahatur necessitas inuitādi
phibemus ne archidiaconi die visi-
tationis apud ecclesiam quā visitāt
caplū celebrēt nisi forte in burgo
vel ciuitate ecclesia sit cōstituta. Ad
hec archidiaconis districtius inhi-
bemus ne aliquo mō procuracionē re-
cipiant sine cā rōnabili nisi illo die
quo personaliter visitant ecclesiam
procurantē nec redēptionē pro visi-
tatione extorqueri p̄sumant.

Idem

Archidiaconi & infra. Ar-
chidiaconis decanis et offici-
cialibus eorū districtius inhi-
bemus ne subditos suos exactiones vñ tal-
lias per se vel per alios exercere vel
extorquere p̄sumant.

Bonifacius.

Item cōtra grauamina & ex
cessus que p̄ apparitores ar
chidiaconorum et decanorum sub
ditis inferri didicimus remediū
adhibere volentes statuimus vt cū
pro faciendis executionibus aut p̄
aliis necessitatibz ad hospicia recto
rum vicariorū seu capellanoꝝ vel
alioꝝ presbiteroꝝ seu clericoꝝ vel
religiosoꝝ eos declinare cōtige
rit nichil omnino ratione procura
cionis vel alterius scruii exigant
ab eisde[m] sed cum gratiarum actio
ne recipientes ea que eis ab hostibz
apponentur illis contenti existant.
Neq; per nuncios et subbedellos s; per
se ipsos executiones faciant pre
ceptoꝝ. Bedelli vero qui contra
hoc fecerint & honorosi subditis dos

De Censibus et pꝛocu.

minorum suorum/ seu iniuriosi in-
uenti fuerint grauiter puniantur &
grauatis duplum restituere teneant

Stratford.

Sua et mirabilis cupiditas
adinuenit vt pꝛo litteris insti-
tucionū clericorum ad beneficia ec-
clesiastica admissorum et litteris or-
dinum pꝛoscriptorum labore/ et si-
gillis sunt multociens exactiones
inmensae id reprobante canone dicē-
te quod sicut non decet episcopū ma-
nus impositionem vendere. Archi-
diaconorum quoq; et suorum offic-
ialium nec non et aliorum clerici cer-
tificatorias litteras inquisitionum
super beneficiis vacantibus factas
tradere rennuunt pꝛesentatis: nisi
pꝛius excessiuam nimis summam
pecunie habeant pꝛo scriptura.

Nos igitur hunc abusū abolere volentes pñtis ordinacōe concilii durinus ordinandum q̄ pzo scriptura litteraz inquisitionū institucionuz vel collacōnuz et cōmissionum ad i ducendū vel certificatozū ipaz in beneficiis vltra xii denarios p litte ris vero cuiuslibet sacri ordinis vltra sex deni. dicti clerici p se vel p alios nō recipiāt quouismodo. In ceteris vero ordinariū suis teneantur ministris stipendia constituere quibus debeant merito contentari. Pzo sigillacione vero litterarū huiusmodi aut marisallis pzo introitu seu ianitoribus hostiariis vlt̄ba bitonsozibus epozum a clericis minoribus vel maioribus ordinibz decoratis nichil omnino exigi volumus vel p̄solui ne cuiusvis spem de

De Censibus procu.

laminis solucio pro sigillis litterarum
vel introitu supradictis inquestum
dampnabile conuertantur. Et ne
temeritas prouisa remedio violas
pretereat impunita si contra premissa
quicquid recipiatur ab aliquo duplus
sic recepti reddi precipimus infra me-
sem. Alioquin clerici beneficiati ce-
septorum per ipsos inique duplum restitu-
tute differentes ab officio et bene-
ficio nouerint se suspensos. Clerici
vero non beneficiati et laici ingressum ec-
clesie sibi nouerint interdictum quo-
usque de duplo satisfactionem im-
penderint soluentibus competens
tem.

Idem

Quamuis lex nature et infra.
Presentis auctoritate consi-
lii inhibemus ne queuis procurator

onē ratione visitacionis soluendaꝝ
ab aliqua presumat recipere ecclesi
a. nisi visitacionis officium eidē dili
gens impenderit scrutatis persona
liter et inspectis per ipsum cū effec
tu que fuerit indaganda. Si quis
vero plures visitare voluerit eccle
sias vno die procuracione vnica in
victualibꝫ vꝫ pecunia ad quam oēs
et singulos sic die vnico visitatos p
porcionabiliter faciat cōtribuere p
ut tradunt canones sit contentus.
Et si nocte precedente suam visita
cionem in quavis ecclesia faciendā
adsumptus. Rectoris seu vicarii
visitāda seu die visitacionis in prā
dio steterit cum eisdem veram esti
macionem sumptuum huiusmodi
in procuracionem si eam in pecuni
a visitans. Licite duxerit exigendā

De Censibus procu.

computare seu allocare vel pro eo i
toto studeat cōpensare. Ita q non
vltra sumptus huiusmodi solidam
procuracionem in pecunia nec am
plius q̄ deductis eisdem sumptibz
de procuracione in pecuniā exsoluē
dam supererit p̄sumat recipere vl
exigere quouismodi. Si quis autē
aliter fecerit donec indebite percep
ta restituit ab ingressu ecclesie noue
rit se suspensum verum quia plu
res archidiaconi & alii ordinarii ho
noris prerogatiua vel nobilitate ge
neris decorati in suis visitacionibz
incedentes familiarium et victura
rū statutū in canonibus numerum
excedunt sic q procuratores eisdem
in victualibus excessiuis indebite o
nerāt vltra estimacōnē pcuracōis
q̄ in pecunia solet solui Nos huius

modi visitatis an in pecuniam quā
titatis solite vel in victualibz visitā
tes eisdem voluerit procurare opco
nem reseruamus. et si capellas vi
sitas habuerit depēdentes ab ea
statuimus qd p ecclesie suarūq; ca
pellarum huiusmodi unica visitacōe que
pro vna ecclesia pstrari solet in diocesi
cuius est ecclesia visitantes. Archidi
aconi et alii ordinarii sint contenti
sub pena suspensionis ab officio et
beneficio quā ipso facto incurrāt do
net duplū illius qd ultra procuratio
ne huiusmodi unicam receperūt sue
ecclesie soluerūt cathedrali. Item qd
visitantes archidiaconi et alii ordi
narii tam in ecclesiis quam in oīa
mētis eorum et cemitōriū clau
suris mansorum domibus reper
entes defectus ipsos sub pecuniariis

De Censibus pꝛocu.

is penis precipiunt reparari. & a nō
parentibus censuris extorquent pe
nas huiusmodi quibꝫ dicti defectus
debite poterāt emendari ne inde su
as bursas cum iactura paupꝝ huiꝫ
diebus oppressorum insolite nequi
ter impinguentes. Igitur ne pꝛop
tales exactiones penales aduersus
Archidiaconos et alios ordinarios
et eorum ministꝫ detur legalis oc
casio malignandi nec ecclesiasticos
viros deceat questibus inhonestis &
penalibꝫ auelari vel ditari. Statui
mus qꝫ pene huiusmodi quociē ex
acte fuerit in reparacōem cōuertāt
huiusmodi defectū reparandorum
sub pena suspensionis ab officio qꝫ
cōtra pmissa sibi ipis applicātes do
nec sic pcepta ad repacionē dictorū
defectum cum effectū assignantur.

incurrere decreuimus ipso facto.

Idem.

Item licet quis purgare et in
fra. Illorum archidiacono-
rum et suorum officialium aliorumque or-
dinariorum detestantes abusum quo
a sacerdotibus in suis iurisdictioni-
bus celebratur diuina prius quod fa-
ciant certam et excessiuam quanti-
tatem pecunie exigunt liberalitatem
qua sacerdotes huiusmodi clericos
sua nomina inserentes in matricu-
lis de uno denario solebant recipere
in exactionem censualem vi. de. vi
circa illicite conuertentes. Sta-
tuimus quod de cetero a dictis sacerdo-
tibus ultra denarium unicum pro quo
ipsorum nomina registrantur in primis
admissionibus eorum ad celebran-
dum diuina dicti archidiaconi et

De Censibus proci.

ceteri ordinarii aut quicuis eorum ministri recipere non audeant quouismodo sub peno suspensionis a celebratione diuinorum et ingressu ecclesie quam contrafaciētes incurrant quousque dupli receptorum huiusmodi fabrice ecclesie cathedralis locorum persoluant.

Idem.

Quam apparitorum et infra. Presentis approbatione concilio statuimus quod singuli nostri suffraganei unum apparitorem equitem habeant duntaxat pro diocesibus eorundem locorum vero archidiaconi nostre provincie pro suorum archidiaconatum singulis decanatibus unum apparitorem non equitem sed peditem habeant tantummodo incedentem. Quicum rectoribus

aut ecclesiarum vicariis ultra noctem et diem unice singulis quaterius in anno ipsorum sumptibus non morientur nisi per eodem invitati fuerit ad morandū specialiter. Acc in capitulis generalibus collectas in pecunia alias de lanis agnis vel rebus aliis faciant aliquales gratis tamen eis data cum gratiarum actione recipere valeant. Quid si plures contra hoc fuerint deputati vel eorum aliqui premissa reperi fuerit temere violare deputantes eodem tam diu ipso facto ab officio et beneficio sint suspensi donec huiusmodi amoverint deputatos quos etiam ab apparitorum officio perpetuo suspendimus ipso facto.

Ad Stephanus.
Dexatādū affectus laborā:

De celebratione missarū.

cium in vinea domini sabaoth: vt
vere retributionis valeant denari-
um recipere post laborem. Decerni-
mus ne opus dei fiat aliquibus negli-
genter preserti cum in generali consi-
lio sit statutum et preceptum vt diuinum
officium nocturnum pariter et diu-
num secundum quod dies deterit studio-
se celebretur et deuote: Vniuersa
quoque sacramenta ecclesiastica et preci-
pue baptismatis et altaris deuotis/
sime prout deus inspirauerit cele-
brentur et ministrentur Verba quo-
que canonis presertim in consecratio-
ne corporis et sanguinis christi plene et
integre proferantur. Presbiter au-
tem postquam dominicum corpus et sangui-
nem sumpserit in altari si in eodem
die missarum sollemnia ipsum ce-
lebrare oporteat iterato vinum in

calice infusū sumere non presumat
Ad hec duximus statuēdum distric
inhibentes ne sacerdos quispiā mis
saz solempnia celebret bis in die ex
tra diē natalis domini et resurrecti
onis dominice vel in exequiis mor
tuoꝝ videlicet cum corpus alicui⁹
eodem die fuerit tumulandū et tūc
prima missa de die posteroꝝ vero ꝑ
defuncto celebratur..

Johannes pecham.

Sacerdotes caueant vniuersi
ne missarum peculiatū seu
familiarium se celebraconi obliget
quo minus valeant canonico offi
cio commissam sibi officiare ecclesiaz
vt tenentur.

Nec presumant aliqui annualia ce
lebranda suscipere nisi ꝑꝑo defunc
to celebrent cotidie vel ꝑꝑocurēt spe

De celebratione missarū.

cialiter celebrari. Nullus insuper
plura recipiat annualia celebran-
da quam habet socios sacerdotes.
Illo casu excepto quo procurās sus-
fragia fieri pro defuncto consentit
expresse memoriam defuncti in mis-
sa alii vel aliis copulari. Nec cre-
dat sacerdos celebrans se dicendo
missam vnam posse satisfacere pro
duobz pro quorum utroqz specialis-
ter et in solidum promiserit celebra-
re. Licet canon dicat qd nichil min⁹
accipitur cū missa pro defunctis vna
dicitur. Quā pro vno quolibet ip-
sorum diceretur Loquitur enim de
his missis que anxiate corde dicūt
Absit ne a quocūqz catholico creda-
tur tantū intensius proficere missā
deuote celebratam mille hominibz
pro quibus forsitan dicitur quantū

pro eis mille deuocōne consimili ca
nerentur. Licet enim sacrificiū q̄
cristus infinite sit virtutis nō tamē
in sacramento b̄ sacrificio sue imē
sitatis sūnam plenitudinē opera
tur. Alioquin pro vno mortuum nū
quam oporteret missam dicere nisi
si vnam. Operatur enim in huius
modi misteris distribucionem cer
tam sue plenitudinis quam ipse ei
dem lege ineffabili allegauit. Il
los autem qui p̄ huiusmodi anna
libus b̄ anniuersariis celebrandis
stipendia acceperunt ne ex certa ma
licia vel accidia satisfaciant vt tenē
tur mouemus vt omīssa suppleant
et ad plenum satisfeciant in futurū
Et quicūq; id non fecerint fructus
taliter receptos pro annalibus illo
rum qui eis talia contulerunt cro

De celebratione missarum

gent pauperibus. Aut si vtrumq;
istoz spōte neglexerint sicut frau-
datores fidelius ab ordinariis suis
aspere corrigentur.

Sanctū et salubre et infra. Sta-
tuimus vt pro singulis epis
Cantuas p̄ouincie decedentib; re-
sidui cōfrēs supersites solempne
faciant officium defunctorum non
soluz in capellis suis singulis s; eci-
a; post decessum alicuius ve aliquo-
rū ep̄ozū h̄mōdi recēter in consilio
vel alias pro vtilitate ecclesie par-
ter cōgregantur precipientes insup-
et in virtute obediencie firmiter in-
iungentes vt singuli sacerdotes tā
secularares q̄ religiosi dicant mis-
sas singulas de cū diocesani obitu
eis fuerit veritas it̄iata p̄ ip̄ius aīa
a peccā maculis expianda Rogamus

Insuper sacerdotes exēptos religio-
 sos et si qui sint etiam seculares vt
 ordinacōem istā saluis in aliis exēp-
 tionis sue priuilegiis gratis suscipi-
 ant vel eā saltim auctoritate propri-
 a sibi cōstituāt obseruādū. Scituri
 q̄ grati erim⁹ gracie et dolebimus
 si quos inuenerimus de ingratis.

Idem.

Altissimus de terra et infra.
 In eleuacione corporis cristi
 ab vna parte ad minus cāpane pul-
 sentur vt plures q̄ celebracioni mis-
 sarum non valeat cotidie interesse
 vbicumq̄ fuerint siue in agris siue
 in domibus florent genua indulgē-
 cias concessas a pluribus episcopis
 habituri.

Statuimus insuper vt quislibet sa-
 cerdos quem canonica necessitas

De celebratione missarum

non excusat conficiat oī ebdomada
saltem semel. Parochiales insuper
sacerdotes caueant diligēter ne aliis
cui dēt corpus dñi nisi prius conslet
ipsū confectum fuisse testimonio bē
tudio fide dignoꝝ. Et huiusmodi
certificationis onus ipsius Incepto
ris imponimus sacramento qui ha
bet ea que salutis sue sunt necessaria
procurare. Nullus etiam sacram
unionem prebeat parochias
no alterius sacerdotis sine ipsius li
cencia manifesta. Quam ordinaci
onem non intendimus ad peregris
nantes extendere vel periclitantes
nec necessitatis casui erogare.

Idem.

Quam sit inhonestum & infra
De fratrum nostrorum & to
cius consilii assensu et consilio deceꝝ

ntinus quicumq; in oratorijs ca-
pellis aut domibus nō consecratis
seu in loco minime dedicato seu de-
libato missarū sollemnīa diocessani
nō obtenta licentia contra canonū
prohibitionem de cetero celebrantē
suspensionem a diuinorum celebra-
tione per mensem incurrere ipso fac-
to. Licentia autē ab epis nostre p-
uincie in locis huiusmodi nō conse-
cratis concessam celebrandi etiam
in posterū cōcedendam personis a-
liis q̄ magnatib; seu nobilib; mo-
ram facientib; in locis ab ecclesiis pa-
rochialibus notabiliter distantib;
aut notorie debilibus aut infirmis
irritam decernimus et in anē. Per
hoc tamē p̄clatis rectorib; et cano-
nicis ecclesiarū cathedraliū vel religio-
sis nō intēdumus derogare quo mi

De celebratione missarum

nus ipsi in oratoriis suis ab antiquo constructis missas possint licite celebrare seu facere celebrari sicut fieri consuevit Sacerdotes insuper quos in oratoriis seu capellis regum aut reginarum anglie liberorumque de suorum erectis vel erigendis missas celebrare contigerit pena predicta volumus coartari.

Constitutio Richardi archiepi.

O Recipimus ne consecretur eucharistia nisi in calice de auro vel argento & ne stanneum calicem aliquis episcopus a modo benedicat interdicens.

Constitutio Edmundi.

In celebratione missae pacem daturus sacerdos hostiam sacram suam non apponat quia ante perceptionem ipsam ore suo tangere non debet. Si vero de pa-

tena sicut quidam faciūt ea sumat
post celebrationem missę tam pate/
nam quam calicem faciat aqua per/
fundi vel solum calicem si eam nō
sumat de patena. Habeat quoq; sa/
cerdos iuxta altare pannum mun/
dissimum alio panno circumdatus
vndiq; et honeste ac decenter coop/
tum in quo post susceptionem facra/
menti salutaris digitos cum labiis
ablutos emundet.

Walteri archiepi.

In thecamina corporalia pal/
le et alia indumenta altaris
integra sint et mūdissima & sepe ab/
luantur per psonas ad hoc in cano/
ne deputatas ob reuerēciā & pficiam
saluatoris nři & totius celestis curie
q̃ sacro altaris cōficiēdo & cōfecto si
ē dubiū interesse vba canonis i hys

De celebratione missarum

presertim q̄ ad sc̄m̄ sacr̄m̄ ptinet ple
ne integre et cū sūma oī deuocōe p/
ferant. Nō tñ sit ita morosus sacer
dos i p̄missis q̄ fastidiū ingerat au
ditōribz et officiū suū p̄tuct deuocō
nis p̄inqueidine qz mulce moxantes
pdunt suauitatē vnguēti id est p̄in
guedinē deuotionis. Nullus insup
sacerdos parochialis presumat mis
sa celebrare anteq̄ matutinale sol
uerit officiū et p̄imā et terciā de die
Item nullus clericus permittatur
ministrare in officio altaris nisi in
dutus suppellicio et t̄p̄e quo missaz
solēnia peraguntur accendatur due
candele vel ad minus vna. Prohibe
bcm⁹ quoqz ne vll⁹ sacerdos laps⁹
in peccatū mortale ad altare presu
mat accēde celebratur⁹ añq̄ cōfitea
tur Nec puto vt qdā errātes credūt

q̄ mortalia deleantur per confessio-
nem generalem.

Constitutio rober-
ti wynchellce.

Rescriti stipendiarii nec nō
alii sacerdotes p̄p̄tis sūptis
bus vel per alios sustentati diuina
celebrantes in p̄uincia nostra nō
recipiant oblatōes porciones obu-
ciones denarios p̄ requestis trigin-
talia vel aliquā certā quotā p̄serti
oblaciones pro corporibus mortuo-
rum p̄sentibus non obtenta licen-
cia a rectoribus vel vicariis ecclesia-
rum in quibus celebrauerint nec ea
bilo modo asportent in p̄iudiciū
rectorum vel vicariorum ecclesiarū
p̄dictarum vel eorum vicem ge-
rencium ne sententiam maioris et
communicationis in hoc parte la-

De celebratione missarum

tam incurrant. Decernimus etiam
ut presbiteri huiusmodi infra nostrā
provinciam celebrantes intersint i
cancello in matutinis vesperis et a
liis diuinis officiis debitis horis in-
duti super pellicis q̄ sibi ppriis ex-
pensis prouidebūt et nō in nauī eccle-
sie cimiteriis vel cāpis. Et si super
hīs peꝛ presidentes correpti fuerint
non se reddāt elatos nec erigant cer-
uices contra eos nec propter hoc ex-
citent aliquos qui eos foueant et p
tegant et ad interessendū predictis
horis debet eis iniungi in virtute o-
bediencie quod sint presentes legen-
tes canentes et psalmodizantes.

Dicti vero presbiteri diebus domi-
nicis et festiuis vel si corpus alicui⁹
defuncti affuerit missas suas post lec-
tum euangelium maioris missæ in

ciptant et cōpleant sed nō prius nisi
de licencia rectoris vicarij vel p̄sbi
dientis petita et obtenta.

Constitō Simonis Islepe.

Efratrum nostrozum cōsilio
et assensu. Statuimus
et ordinamus q̄ capellani quicunq;
q̄ non beneficiati p̄sertim ydonei
curis animarum ecclesijs seu capel
lis parochialibus moderatis sibi cō
stitutis salariis postpositis priua
tis seu pcculiaribus obsequiis quo
rumcumq; ante omnia officiari et
intendere teneantur cum per loci di
ocesanum seu ordinarium indicez
in hac parte competentem fuerint
requisiti. Sub pena suspensionis
ab officio quam si sic requisiti vt p̄e
mittitur infra viginti dierum spa

De celebratione missarum

cū cessāte legitimo impedimento nō
paruerit cū effectū eo ipso se noue-
runt incursums.

Constitutio Symo- nis Sudburii.

Effrenata et infra. Quāquā
bone memorię dominus sy-
mon yslupe dudū Cantuarien. Ar-
chiepiscopus p̄decessor noster dū
in humanis agebat defrattum suo
cōsilio et assensu statuerit/ et
ordinauerit q̄ capellani annalia ce-
lebrantes et ceteri animarum cure
non intendentes quinq; marcarū
ecclesias uero seu capellas parochi-
ales et curam eisdem imminentem
officiantes sex marcarum sūma p̄
suis stipēdiis annulis deberen cōtē-
tari In sacerdotes non parētes sta-
tuto huiusmodi penā suspensionis

ab officio ipso facto inponendo.
Nos tamen temporum qualitate
attenta de fratrum et suffraganeorum
nostrorum consilio et assensu Sta-
tuimus ut quicumque in nostris ciuita-
te diocesi seu puincia Cantuariensi.
p animabus defunctorum annualia cele-
braturi bini marci. aut cibarii et tri-
bus marci. Alii autem qui cure ani-
marum deseruiet bini marci aut
cibarii et quatuor mercis sint an-
nuatim contenti nullatenus ultra
id recepturi nisi alii loci diocesana-
rum huius qui cure animarum deser-
uiet proutus decreuerit faciendum
Si quis autem clericus contra hanc
nostram constitutionem dando seu
recipiendo venire presumpserit ex
communicationis sententiam in-
currat ipso facto a qua nisi per dies

De celebratione missarū.

desanum loci in quo deliquerit non poterit absolui. Sentenciis vero i presenti statuto contentis post publicationem eiusdem iuxta canonū exigenciam contrasacientes eis de ligari volumus et inuolui.

De baptismo et eius effectu.

Raptisterium habeatur i qua libet ecclesia baptismali lapideum vel aliud competens vas qđ decenter cooperiatur et reuerenter obseruetur et in alios vlus non cōuertatur. Aqua vero in qua baptisatus fuerit puer vltra septem dies in baptisterio non seruetur.

Si vero puer a laico domi propter necessitate fuerit baptisatus aqua illa propter reuerenciam baptismi vel fundatur in ignem vel ad eccle-

siam in baptisterio fundenda defes-
ratur et vas illud vel comburatur
vel ad usus ecclesie deputetur. Itē
interroget sacerdos laicum diligen-
ter cum in necessitate baptizauerit
puerū quid dixerit etiā quid fecerit
Et si diligenti precedente inquisicio-
ne facta sibi de fide plena inuenerit
laicū distincte in forma ecclesie bap-
tizasse siue in latino siue in galico si-
ue in anglico approb3 scilicet. Si autē
baptizet puerū prout scdm formas
ecclesie fuerit faciendū. Ad leuandū
vero puerū te fōte tres ad plus re-
piātur viz i baptismo mas 2 du ma-
res et vna femina. In baptismo fe-
mine duc femine & vnus masculus
q̄ enī āplus ē a malo ē. De baptis-
mate etiā ap̄ta p̄cipimus q̄ dia-
ni penitēcias dare vel baptizare nō

De celebratione missarū.

psumāt nisi in hīs casibz cū sacerdos nō sit vel absēs ē vel stulte vtrū discreto nō vult et mors imminet puero vel egroto. Si vero baptizatus fuerit puer a laico precedēcia et subsequēcia mersionē expleantur vel supleantur a sacerdote.

Cōstō Johannis pecham.

Quoniam circa sacramentū baptisimī quosdā cōpeximus deliquisse Cū enim periclitantibz paruulis in necessitatis inuitabili articulo quibuscūqz laicis vel mulieribz sit cōcessū in casibus huiusmodi periclitantes taliter baptizare et huiusmodi baptisimū constet ad salutē sufficere si forma debita teneatur nec debere taliter baptizatos iterū baptizari. Quidam tamen stolidi sacerdotes sic baptizatos paruulos non sine

sacramenti iniuria rebaptizant/ q
ne de cetero fiat firmiter inhibem⁹
Sed super sic baptizatos dicantur
exorcismi et tathecismi propter re-
uerenciam ecclesie taliter statuētis
Forma autem sacramenti in vulga-
ri lingua consistit non solum in sig-
nis verum etiam in ordine eorum-
dem verborum quibus ipsum e de-
uinitus sacramentum institutum
quo xp̄us dñs illis verbis et taliter
ordinatis vt sint in lingua latina re-
generatiuam contulit potestatem
Dicatur ergo a sic bap̄tizantibus.
John I cristen the in the name of
the fadre and of the sonne & of the
holi goost. Vel alias in lingua ma-
terna scdm̄ consuetudinem patrie:
vel in galico sic. Je te baptize ou
nom du pere et du filz et du saint es

De baptismo et eius effectu.

pirit. Quod si sacerdos rationabiliter dubitat an paruulus in forma debita baptizatus sit tenens modum decretalis cum exorsissimus et cathecismo dicat Si baptizatus es ego non rebaptizo te Si non dum baptizatus es ego baptizo te In nomine patris et filii et spiritus sancti amen Attendant etiam sacerdotes ne lasciuia noia quam scilicet mor pro lata sonet in lasciuam imponi permittant paruulis baptizatis scrupulis peccipue femini et si contrarium fiat per confirmantes episcopos corrigantur.

Idem.

Quod in constitutione octoboni canes de pueris baptizandis usque generale baptisma pache et per thecolas videlicet reseruandis per ipsi statuti reuerencia hactenus videtur esse neglectum sic duximus declarans

dñi vt pueri p octo dies añ pascha et
 dies totidē aū pētheē nati de mater
 nus vteris si absq̃ piculo seruari va
 leāt vsq̃ ad tēpa illa reseruēt̃ bapti
 zādi. ita tñ qđ medio tpe it̃ natiuita
 tē pucroz hñoi et pfectū baptisimū
 recipiāt cathecisimū solaq̃ diebz bap
 tismi supsit inñsio faciēda alii aūt q̃
 aliis añi tēpibz nati extiterint cū pp̃
 mortis piculū qđ sepe pueis inñet
 i puiū tñ pp̃ simplicitatē parentū q̃
 circa formā baptismi sūt defacili ac
 raturi absq̃ vlla offēsiōis nota iux
 ta vetustā cōsuetudinē vñ i cōtinēti
 cū nati fuerit vñ postea put placue
 rit ipsis parentibus baptizentur.

Entes baptismales sub sera
 clausitencant pp̃ sortilegis
 crisma similis & oleū sacrum sub clau
 custodiāt. si vero is ad quē spectat
 custodia icaute ea reliq̃rit tribz inēz

De baptismo et eius effectu.

sibz ab officio suo suspēdat. Et si p
eius incuriā aliquod nepharium cō
tigerit grauiorē subiaceat blc: onf. |

Dignissimū eucaristie sacri
p̄cipim⁹ decreto talit̄ custodiri
ut i qualibz ecclia parochiali fiat ta
bernaculū cū clausura decēs ⁊ hone
stū sedz cure magnitudinē et ecclie
facultates i quo ipm dñicū corp⁹ nō
i bursa v̄l loculo p̄p̄t cōminucionis
periculū nullatenus collocetur sed i
pixide pulcherrima ligno candidissi
mo adornata interius. Ita q sine
oī dīminucionis periculo possit ex
trahi et imponi q quidē venerabile
sacramentū omni die dominica p̄ci
pimus innouari. Sacerdo
tes autem in custodiā eucaristie ne
gligētes puniri p̄cipim⁹ sedm̄ regu
lari consiliū generalis et grauius si
in negligēcia p̄secuerent.

si in negligencia perscuerent.

Ad exemplum salamonis qui
oia vasa domus dñi ex auro
purissimo fabricata: diuino cultui
inancipauit statuimus vt quilibet
ecclesia calicem habeat argenteum
cum vasis alijs decentibus syndo-
nem mundam et candidam et am-
plitudinis congruentis. Vtetera
quoq; corporalia que fuerunt: non
ydones in altaribus quando conse-
crantur loco reliquiis reponan-
tur vel in presencia archidiaconi cõ-
burantur.

Becham.

O Ignissimum et infra. Sta-
tuimus vt sacramentum eu-
caristie circumferatur cum debita
reuerencia ad egrotos sacerdote sal-
tem induto superplicio et gerente o

De ecclesiis edificantibus.

carum cum lumine p̄uio in lucerna cum campana ut populus ad reuerēciam debitam excitetur qui ad p̄osternendum se vel orandū saltē humiliter informentur sacerdotali p̄udencia vbiuinq; regem glorie sub panis latibulo nouerint depoztari et de hoc archidiaconi in suorū remissionem peccaminum sint solliciti. Et quos circa hoc negligētes inuenerit disciplina rigida corripētur.

Edmundus.

Si rector alicuius ecclesie decedens domos ecclesie reliquerit dirutas vel ruinosas de bonis eius ecclesiasticis tanta portio deducatur q̄ sufficiat ad reparandū hec et ad alios defectus ecclesie supplēdos. Idē statuimus circa illos vicarios

qui solēdo modicam pensioneꝝ oēs
ecclesie habēt prouentus. Nam cū
ad premissa teneātur talis portio de
ducta satis poterit et debet inter de
bita computari. Semper tamē ra
tionabilis consideracio sit habenda
ad facultates ecclesie cum hec portio
o fuerit deducenda.

Ut parochiani ecclesiarum si
gularum Cantuariensis pr
uincie sint de cetero certiores de de
fectibus ipsos contingentibus ne in
ter rectores et ipsos ambiguitas ge
neretur temporibus successiuis.

Uolumus decetero et precipimus
qꝫ teneantur inuenire omnia inferi
us annotata videlicet legēdam an
tiphonare gradale psalteriū trope
riū ordinale missale manuale calic
is vestimētū principale cū casula dal

De ecclesiis edificantibus.

matica tunica & cū capa in choro cū
oībus suis appēdenciis frontale ad
magnū altare cū tribz tuellis tria
suppellicia vnū rochetū crucē pces-
sionale crucē p mortuis thuribulū
lucernā titinabulū ad deferendū co-
rā corpore cristi in visitatione infir-
morum paxidē pro corpore cristi honel-
tū velū quadragesimale verilla p
rogacionibz cāpanas cū cordis fere-
trū p defūctis vas p aqua bñdic-
ta osculatoriū candelam pro cero
paschali fontē cū serura ymagine
in ecclesia imaginē principale in can-
cello clausuram cimiterū reparaci-
onem nauis ecclesie interius et exte-
rius tam in ymaginibus quam in
fenestris vitreis reparacionē libro-
rū & vestimētoꝝ quicūq; contigerit
cā reparacōibz indigere. Cetera

autē omnia tā in reparacione cācel/
li quā in aliis hīc nō exp̄ssis scdm̄ di/
uersas cōsuetudines approbatas lo/
corum rectoribus et vicariis seu ad
quos pertinet habent in omnibus
reparari sumptibus eorūdem.

Stepham.

Catuius q̄ nulla inquisi/
tio super defectibz domozuz
aut aliozum ad beneficiū ecclesie
alicui spectancium de cetero faci/
enda valeat in alterius p̄iudiciuz
generari nisi fiat per viros fidedig/
nos in forma iuris iuratos ipso ad
hoc cuius interest integram veram
eliminationem defectum in domibz
et aliis locis ad beneficia ecclesiasticā
ca spectantibus repertozum siue p̄
inquisitionem siue per viam com/
po sitionis facta extiterit loci dioec̄s

De ecclesiis edificandis.

sanus in reparationem ipsorum defectuum conuerti faciat infra terminum competentem ipsius arbitrio moderandum.

Nec parochiani et infra. presentis approbatione consueuimus statuendum quod tam religiosi quam alii quicunque possessiones aut predia seu redditus que de gleba reficiendarum ecclesiarum seu dote non existunt in quibuscumque parochiis nostre prouincie obtinentes seu in posterum abituri in ipsis degentes vel alibi ad quouis onera parochianos ipsos ipsorum ecclesiam ac ornamenta eiusdem conseruancia et eis in his de iure vel consuetudine incumbencia consideratis possessionum et reddituum huiusmodi quantitatibus cum ceteris parochianis ecclesiarum predic-

tarum quociens opus fuerit contri-
buere eneantur. Ad quod cum ne-
cesse fuerit censuris ecclesiasticis, et
aliis iuris remediis per locorum or-
dinarios compellantur.

Dixi et infra. Statuimus
ut qui ad inimunitatem ec-
clesie fugientibus alimenta impedi-
erint ministrari secundum arbitrium
ordinarioꝝ per censuram ecclesiasti-
cam arceatur. Confugientes que
huiusmodi ab ecclesia vel cimiterio
vel post abiurationem terre a via pu-
blica extrahentes vel extractos occi-
dentes cum sub ecclesiastica protec-
tione consistunt omnibus penis sa-
cilegii percellantur una reliquam
minime consumente. In ecclesia
autem vel cimiterio non fiat custo-
dia confugientium ad eandem quod

De immunitate ecclesie.

si secus p̄sūptum fuerit tam custo-
des q̄ qui eos opposuerunt in for-
ma iuris per excommunicationis
sententiam arceantur. Illos quo-
q̄ tantūmō tucatur ecclesia/ quos
canones p̄cipiunt esse tuendos.

Atinuadentibus bona eccles-
iastica et ecclesiasticas liber-
tates infringentibus et perturban-
tibus obuiet p̄ouidere duxim⁹ sta-
tuendum q̄ huiusmodi malefacto-
res sacrelegi et excommunicati per
locoꝝ ordinarios nuncientur.

Et in sua pertinacia per vnum mē-
sem perseuerauerint tunc terre sue
et loca in quibus commorantur sup-
ponantur ecclesiastico interdicto et
neutra relaxetur sententia: donec
de dampnis et iniuriis satisfecerint
competenter. Et si qui diuino

non ferentes honori ecclesiam possessionibus aut libertatibus spoliaverint penis subiaceant supradictis et in ipsos usque ad plenam restitutionem et satisfactionem condignam in forma iuris excommunicationis sententia solemniter proferatur. Et si eadem sacrilegi faciant iudices aut iudicatos propter hoc attachiari et distringi tam ipsi quam distringentes penis in attachiatores et districtores citos feriantur.

Quoniam aliquando quod dñor agi ecclesiarum cathedralium custodiam optinente cum secundum cartam libertatum ab eodem domino rege et suis predecessoribus ecclesie sic concessarum tantumdem rationales exitus capere debeat ac rationabilia servicia et hoc sine districtioe

De immunitate ecclesie.

hominum et vastatione rerum.

Balliui tamen eius per tallias immoderatas et bona tenenciū vacātis ecclesie auferūt violēter parcos nemoꝝa et binaria destruūt domos consumi festinant & discipant bona pauperes male tractant et non solum ad ea que ratione custodie optinere cōsueuerāt manus extēdūt s; etiā ad bona superstitū vt blada/ et instaurata & alia q̄bus capitula/ et cōuētus sustētari deberēt & alia que ratione baronie ad ip̄m spectare nō possunt videlicet decimas oblaciones ad ecclesiam episcopatibus seu monasteriis appropriatas spectantes & p̄tinētes & alia similia occupare p̄sumunt. Ut igitur huic moꝝbo occurratur ordinamus quod statim cuꝝ exchaetores et balliui regis

huiusmodi custodes ingressi fuerit
prelati qui iurisdictioni presunt pu
blice et solēpniter interdīcantur sub
pena excomunicacōis dictis balli
uis omnibz in genere ne talia attēp
tare presumant Quod si contrafe
cerint denūcient eos in sententiā ex
communicacionis latam in violā
tores et perturbatores ecclesiasticę
libertatis incidisse donec de dānis
futuris satisfecerint competenter.
Quā sententiā post denunciacionē
huiusmodi si cōtempserit contra e
os procedatur per interdicta et ali
as penas contra iniuriantes huius
modi ordinatas. Et nisi dominus
rex sup hoc monitus cōpetēter resti
tuerit seu restitui fecerit sic ablata
et dāpna resarsierit vel resarsiri fe
cerit per suos illata procedatur con

De immunitate ecclie.

tra eum sicut in aliis casibz regent
tangentibus est statutū. Et eadem
que de rege et eius ministris superi/
us ordinantur in aliis dominis in/
ferioribus et eorum ministris si for/
san ad eos custodia huiusmodi per/
tineat volumus obseruari.

Accidit nouitate peruersa q
cum ecclesiarū prelati de mo/
rum disciplina peccatis et excessibz
subditorū nituntur inquirere mag/
nates & ptātes et alii seculares offi/
cia impedire molientes eorum inhi/
bēt laicis ipoz tenētibz aut natiuis
ne ad ordinarioz citacōes pro suoz
criminū vñ excessuū correctōibz ca/
nonice subeūdis quoz correctio/ et
punitio ad ipsos ordinarios nosci/
tur pertinere de iure vñ cōsuetudine
aut pro testamētoz insinuac. onibz

probacionibus aut calculis de bonis
defunctorum administratis per eos
seu copotes & alios testamentarius iu-
ribus extra locum sui domicilii veniant
vel compareant coram eis / et nem-
locis sui domini per prelatos exer-
ceantur premissa impediunt et im-
pedire procurant nequiter sibi su-
per his usurpant. Alii preterea vi-
ros ecclesiasticos iurisdictionem ec-
clesiasticam exercentes et suis sub-
ditis pro eorum culpis et excessibus
punas corporales seu pecuniarias im-
ponentes / ac ipsos facere cogentes
sicut ordinariis ipsis licet aut pro pe-
nitentiis corporalibus iuxta modum
excessuum suorum impositis redemp-
tionem pecuniariam pro ut iuste pote-
runt admittentes de et super extor-
sionibus excessivis indictant licet in-

De baptismo et eius effectu.

dictatos atthaciant & incarcerāt ac
sup his in foro seculari eos sibi rñde
re cōpellūt quibz multas pecuniari
as ea occasione in dicto foro seculari
imponi pcurāt & faciūt indebite
p libito volūtatis. Frequēt etiā mlti
turmis & strepitu ad iudicia cōcur
rūt ac iudices litigātes seu hñtes ibi
alia expedire grauius sic exterrēt q
ecclesiastica cōfunditur iurisdictio et
opprobriose officiū prelatorū suspē
ditur ac in culpā facile homines cur
rūt dū pena nō reprimūt trāsgressō
res impunitatē sibi penalē nutriūt ac
antiqui hostis insidiis leuē aditū p
parāt et frequētem. Alii siquidē mltos
p eo q causas et negocia in foro
ecclesiastico de iure & cōsuetudine p tractāda
ibidē ptra aduersarios mouēt
nec non aduocatos postulantes pro

els et procuratores olisosq; minus:
tros ecclesiasticos iudices agnoscen
tes super huius indictari et attachiaz
ei et ecia alias in foro seculari multi
pliciter fatigari faciunt et procurant
suis q; tenentib; et aliis ad ecclesiast
ticu p catis seu negociis in ipso de co/
suetudine vel de iure tractandis re:
currētibus si nō desistāt et i foro se:
culari super huius litigēt imponūt se
pissime graues multas iposq; affli
gunt et vexāt iniuste multimodis
laborib; et expēsis Alii dō cpos iur
isdictionē suā i ciuitatib; seu locis
aliis eis subditis debite exercere vo/
lētes i de et sup huius q; spectāt notori
e ad eadē seu p exercitio iurisdōis
ecclesiastice mādata sua licita & cano
nica destinātes exēcūōesq; eorū de:
bite faciēdas impedīūt vel impediri p

De immunitate ecclesie.

curāt iniuste ac nūcios mādata huiusmodi deferentes et facere debite iustas executōes volētes capere vberare et male ptractare in iniuriose psumāt. qdā etiā dū tēpales et eorū balliui bona decedētiū ab intestato in suis districtibz ad ipsos vñs pteñdentes fore q̄uis erronee deuoluta ne p ordinarios bona hñoi p debitorū solucōe sic decedētiū ac in alios pios vsus p ipsoz aliaz salute cōuertātur vtilit̄ put cōsensu regio & magnatū regni anglie tanq̄ p iure ecclesiasticaqz libertate ab olim extitit ordinatū ipediūt in derogacionē ecclesiastice libertatis iurisqz et iurisdicōis ecclesiasticorū impedimētū et lesionē enozmē. Nos igitur pñtis de liberacōe consiliū oēs et singulis in pmissis vel eorū aliquibz deliquēz

tes seu premissa vel eorū aliqua faci-
entes cōsensum ad ea dātes cōsiliū
auidiū vel fauorē aut ea vel eorū al-
liqua in suis facta negociis nobis
eorū rata vñ accepta hñtes hoc sacro
approbante cōsilio pñunciam⁹ ma-
ioris excois sñia inuodari quorū ab-
solutionē diocelani locoꝝ spaliter
reſeruamus et delinquentes hñoi
quater annis singulis in cunctis ec-
clesiis parochialib⁹ nostre cantuañ.
prouincie excoicatos in genere preci-
pinus publice nunciari.

Idem.

SEcūlī principes potestateꝝ re-
cipientes a deo qꝫ ecclesie sa-
cerdotes supboꝝ cernicib⁹ impone-
re nequeñt solent ab ipis troꝝe disci-
pline sue potestatis gladio excoñre
Vnde venerāda tradit antiquitas

De ecclesiis edificantibus.

¶ Si excommunicati humilitatis gratia et reconciliacionis affectum animo obdurato arroganter abiciant inuocata regia potestas in auxilium teneatur ex debito rigore seueritatis. Rebelles huiusmodi compescere Custodia carcerali. Sed contingit interdum quod pro excommunicatis et manifestis offensis ad significacionem prelatorum prout consuetudo regni anglie optinet captis et carceri incipatis per breue regium demandatur episcopis quod si sic capti de stando mandatis ecclesie et parcendo iurisdictionem exhibeant ipsos a quibus detinentur carceribus faciant liberari. Alioquin si episcopi hoc non fecerint sicut ante debitam satisfactionem non possunt nec de iure teneantur viccomitibus aliud breue

dirigantur quod caucōe hīnoī ab incarcerationis accepta eos liberet indilate. Suggestio insuper regie curie licet minus veraciter p tali excomunicato incarceratione quod ipse paratus ē mās datis ecclie obedire. Mandatur vicereomitibus ut incarcerationem hīnoī excommunicatum vel partium ad quarum instantiam excommunicat non habita mencione a carcere liberant admittent. Et quāq; ut prius suggestio quod excommunicati incarceratione p tali causa que ad forū eccliaſtici cū non pertinent excommunicatione innotantur datur vicereomitibus i pceptis quod si pro causa huiusmodi & nō alia excomunicati incarcerationi fuerit ipos curēt celeriter liberare nec pro cess⁹ iudicii eccliaſticoꝝ sup causa excomunicacionis hīnoī fides aliqua ad

De immunitate ecclesie.

hibetur sed sic excoꝛicati in supradic-
tis casibꝫ ad mādāta pꝛcepta hñō
dī liberantur pꝛpter que ecclesiasticorꝫ
iudiciū cōfūdatur officiū dū laici claz-
ue pꝛtātis et sciencie penitus desitu-
ti quos sit tenet obliqꝫndi necessitas
qđ de huiꝫ que ad intridcēm ecclesiā
ticā pꝛtinent ip̄is cognoscendi vꝛ in-
perandi ꝓhibetur auctoritas falces
in messem mittuntur mittere alieꝫ
nam excoꝛicatoꝫqꝫ sic liberatoꝫ in
debite cōione nephāda tam viccoꝫ
mites qꝫ ballui liberantes eosdem
quam ceteri populares variqꝫ fi-
deles cōicantes cū excoꝛicatis hñōi
peliſere maculatur aiaꝫ inde gra-
uia picula cumulatur Cōtra que ꝓ-
uidere zelantes statumꝫ qꝫ excoꝛica-
ti sic capti in nra ꝓuincia sic exeunte
a carcere ꝓtra libertates ꝫ ꝫtitudi

nes ecclesie anglicane ad quorū ma
iorem cōfusione[m] & ruborē solemp
niter in locis insignibz pulsatis cāz
panis cādelis accēsis excommunicati
publice denunciētur ac iporū cōmer
ciū ad eorū cōmodū & fideliū com
muniō inhibet omnino Cōicāteiqz
cum eisdē illicite cēlura ecclesiastica
sine deletu acriter pnniātur.

Quia diuini et seculi legibus
phibetur ne de rebus ecclias
ticis disponendi laicis sit facultas
vsurpacionis illius cōtumelia lons
ge noscitur depellenda qua quidaz
nostre pꝛouincie ecclesiāꝝ parochis
aliū sue potestatis ignorātes tūi
nos limitatos seu errogāter potius
nō seruantes arbores ac erbas in ec
clesiāꝝ ac capellarū nostre pꝛo
vincie cuniterius crescentes sic voꝛ

De immunitate ecclesie.

luntatis arbitrio prostermentes ac
euellentes seu metentes p̄ter & con/
tra volūtātē rectorū aut vicarioꝝ ec
clesiaꝝ aut capellaꝝ huiusmodi seu
custodū deputatoꝝ p̄ ip̄os eas suis
aut eccliaꝝ vel alioꝝ v̄sibus ausu
sacrilego applicant in discrete v̄n̄ &
aīarum pericula contencio et scan
dala grauiā inter ecclesiaꝝ p̄latos
et parochianos eozum quali cotidi
e suscitātur p̄ntis auctoritate cōsili
declaramus temerarios h̄m̄oi cōtē
ptozes maioris excoīcationis sēten
ciis latis tā in cōstitucōne octoboni
apostole sedes legati in angua que
incipit ad tutelā p̄mulgata q̄ i cōsi
lio oronie cōtra violatoꝝes eccliaſti
ce libertatis existe inunlutos. quos
post v̄surpacōez in hīs decetero fac
tā illicite excoīcatos fore p̄cipimus

rite et canonice publice nunciari per
rectores aut vicarios qui ecclesias su-
as offensas senserint ac usurpatos
res predictos in eorum confusione et
rubore a comunione fidelium decerni-
mus repellendos donec per premissis
effectualiter emendam offerant et fe-
cerint competenter.

Ex responsionibus regis.

Sciatis quod cum dudum et infra.
Placet domino regi ne districtio-
nes decetero fiant in feodo ecclesie nec
in via regia nec in feudis quibus o-
lim ecclesie sunt dotate in possessioni-
bus tamen a personis ecclesiasti-
cis perquisitis possunt fieri districti-
ones predicti. Item clericus pro fe-
lonia fugiens ad ecclesiam pro tunc
munitate habenda asserens se esse
clericum non compellitur regnum

Acte. bꝑ mo. sc. negoꝝ.

abſtirare ſed legi regni ſe reddens
gaudebit eccleſiaſtica libertate iux-
ta laudabilem cōſuetudinem regni
hactenus uſitatum. Item appella-
tori in forma debita tanqꝫ clerico p
ordinariū petito libertatis eccleſiaſti-
ce beneficium non denegetur.

Stephanus.

Quoniam uiris religioſis et infra.
Decernimꝰ ut nec monachꝰ
nec canonicꝰ regularis eccleſiam in a-
neriū pꝛediū vel quolibet aliquid ec-
cleſie ſue audeat ad firmam retine-
re. Diſtrictius etiam inhibemus ne
alicui monacho vel canonico regu-
lari qui non ſit alias obediencialis
cuſtodia inanerū committatur ita
quod ex ipſius longa mora vel con-
uerſacione ſcādalum oriatur quod
ſi contra pꝛeſumptum fuerit per

superiorem emendetur. Item vbi
religiosi non capiant ecclesiam ad fir-
mā In qua sibi aliquid iuris vendi-
cāt saltē post mortē persone q̄ si fec-
rūt superioris arbitrio puniantur.

Proh. primo.

Desēti decreto statuimus ne
clerici bñfic. atq̄ in sacris
ordinibus constituti villarum prom-
ratores admittantur: videlicet ut
sint sc̄m̄scalli aut balliui talium ad-
ministracionum occasione quarū
laicis in reddendis rōcinis obligē-
tur nec iurisdictiones exerceant se-
culares p̄sertim illis quibus iudi-
cium sanguinis est annexum.

Hiis quoq̄ diximus adiungendus
ne similiter iudicium sanguinis in
locis sacris tractetur in ecclesia ve-
delicet vel cimiterio.

De immunitate ecclesie.

Huius autem auctoritate quoque cō
siliū districtius inhibemus ne quis
clericus beneficiatus vel in sacris or
dinibus constitutus litteras pro pe
na sanguinis infligenda scribat vel
dictare presumat vel ubi iudiciū sā/
guinis tractatur vel exercetur inter
sit. Nouerit enim huiusmodi se ec
clesiastica protectione indignos cū
per eos in ecclesia dei per talia pre
sumpta scandalum generetur.

Explicit liber tertius.

Matrimonium sicut alia sa
cramenta cum honore et re
uerencia de die et in facie ec
clesie non cum risu et ioco ac contēp
tu celebretur.

In matrimonio quoque contrahen
do semper tribus diebus dominicis
vel festiuis a sedi stantibus quasi

ribus edictis perquirant sacerdo-
tes a populo de immunitate sponsi
et sponse. Si quis autem sacerdos
huiusmodi edicta non seruauerit pe-
nam nuper in consilio super hoc sta-
tutam non euadat. Prohibeant eti-
am presbiteri frequenter matrimo-
nium contrahere volentibus sub pe-
na excommunicationis ne dent se-
bi fidem mutuo de matrimonio con-
trahendo nisi in loco celebri coram
publicis. Et pluribus personis ad
hoc conuocatis.

De dispensacōe le-
puerū constitucō
Edmundi.

Ibi non est consensus utrius-
q; non est coniugium. Ige-
tur qui pueris dant puellas in cons-
pilis nichil faciunt. Ubi uterq; pu-

De desponsacoe impuberu

erorum postq̃ venerint ad tempus
discrecionis consenciant. Huius er-
go decreti auctoritate inhibemus:
ne de cetero aliqui quorum uterq̃
vel alter ad etatem legibus consti-
tutam et canonibus determinataz
non peruenerit coniungantur nisi
urgente necessitate pro bono pacis
talis coniunctio tolleretur.

De clãdestina desponsacioue.

Quia ex contractibus matr-
monialibus absq̃ bannoruz
edictione prehabita initis non nulla
pericula cuenerunt et manifestũ ẽ in-
dies prouenire. Omibz et singulis
suffraganeis nr̃is precipimus statu-
endo quod decretalẽ cũ inhibicio q̃
phibetur ne qui matrimoniũ cõtra
hãt bãnis nõ p̃missis i singulis eccl̃is
parochialibus sue dioc̃. pluribz di-

ebus solempnibus cum maior populi affuerit multitudo exponi faciant in vulgari et eam firmiter observari penam quibusvis sacerdotibus etiam non parochialibus qui contractibus matrimonialibus a solemnē edicionē bānorum initus presumpserint interesse penam suspensionis ab officio per triennium intelligendo et huiusmodi contrahentes etiam si nullum subsit impedimentum pena debita percellendo Quisvis etiā sacerdos siue secularis siue regularis extiterit qui solēnizationes matrimonii extra ecclesiam parochiales absque episcopi diocesani spirituali licentia celebrare presumpserit aut eidem interesse per annum integrum ab officio sit suspensus.

De clādestina despōsacōe.

**Constitutio Johannis
Stratford archiepi.**

Nuana cōcupiscencia et in-
fra p̄sentis auctoritate cō-
siliū statuimus q̄ ex nūc matrimoni-
a cōtrahentes et ea inter se solēpnit̄
zari facientes quecūq; impedimēta
canonica in ea parte scientes aut p̄-
sumptionē verisimilem eorū dē has
bentes. Sacerdotes quoq; in solēp-
nizacōe matrimoniorū prohibi-
torum huiusmodi seu etiā licitorū
inter alias quam suas parochias
impollitum scienter fecerint dioce-
sanorum vel curatorum ipsorū cō-
trahencium sup hoc licētia nō optē-
ta. Clādestina etiā matrimonia in
ecclis oratorūis v̄ capellis solēpnit̄
ari v̄ b̄ metu ipsoz facientes. Ac
matrimoniorū p̄dictorū huiusmodi

solēpnizacōi intereffentes conscii p̄
missorū maioris excoīcacōis sēctiā
incurrāt ip̄o facto Et q̄ quater an-
nis singulis in genere excoīcati pu-
blice nūcientur penisq; aliis contra
celebrantes matrimonia bannis ū
editis vel alias clādestine statutis a
ture nichilominus arceātur. Sane
q; cōstitutio bone memorie Symo-
nis Mephā quondam cantuaſ ar-
chiepi predecessoris nostri proximi
que incipit. Item quia ex cōtracti-
bz iuxta verborū suorū cortice opini-
onē multorū in sui sine videtur du-
bia seu obscura ip̄am cōstitutionē
reddere pro futuro cupientes indu-
biā eam sic intelligendā fore hoc ap-
probaute cōcilio declaramus q̄ qui-
uis sacerdos secularis v̄l regularis
qui solēpnizacōni matrimonii ex

De accusationibus.

tra parochialē eccliam vel capellaz
habentē iura parochialia sibi cōpe/
tēcia ab ātīquo interesse p̄sūpserit
penā in ea latam subeat ip̄o facto.

Explicit liber quartus.
Et incipit liber quintus
de accusacōibz inquisici/
onibz et denūciacionibz.

Sint in quolibet decanatu.
duo vel tres viri deum ha-
bentes p̄oculis qui excess⁹
pn̄blicos p̄elatorum et aliorum cle/
ricorum ad mandatum Archiepis/
copi vel eius officialis ipsis denun/
tiant.

Stephanus.

Nonnulli inhihemus ne cuiq̄
pro aliqua pecunia deneget

sepultura vel baptismus vel aliqđ
sacramentum ecclesiasticum vel eti
am matrimonium contrahendum
impediatur. Quoniā si quid pia de
uotione fidelium consuetum fuerit
erogari super hoc postmodum vo
lumus per ordinarium loci ecclesie
iusticiam fieri sicut in generali cons
cilio expressius est statutum. Abso
num etiam indicamus qđ decetero
pro crismate et oleo aliquid exigat
vel erogetur cum tociens hoc prohi
bitum reperiat. Si quis vero cō
tra hac presumpserit anathemate
sit innodatus.

Idem in eodem.

Peterea Statuimus consi
lio generali approbante vt
nullus de cetero pro receptione ali
cuius in religionis domum pecunie

De Synonia.

am vel aliud quicquā extorquere p̄sumat adeo ut si pro paupertate domus ingrediens debeat vestire seip̄m per textu vestium nichil ultra iustum p̄ciū ab eo penitus recipiatur.

Edmundus

Quæterea venalitatē missarum districte inhibentes precipimus ne pro annalibz vtricenalibus missarum faciendis laici vel alii quicq̄ dare vel legare presumant in testamento. Et ne super hoc aliqua pactio vel actio vera vel sub aliqua specie palliata a sacerdotibus vel aliis mediatoribus fiat prohibemus. Et ne superflua multitudine talium annalium quandoq̄ se onerent sacerdotes ad que explenda honeste sufficere nō possunt propter que oportet ipsos sub certo precio

certo precio conducticionis habere
sacerdotes vel ea vendere aliis faci
enda vt se exoneret it decetero fieri
sub pena suspensionis phibemus.

Idem.

Nulli liceat ecclesiam nomine
dotalitatis ad aliquem trans
ferre vel pro presentacione alicu
ius persone pecuniam vel aliquod
aliud emolumentum pacione in
terueniente recipere. Et si quis fe
cerit et in iure conuictus fuerit vel
confessus ipm tam regia q̄ nostra
freti auctoritate patronatu eius de
ecclesie in perpetuum priuari statui
mus.

Stephanus:

Uomnis cupiditas et auari
cie cultus expellatur ab eccle
sie dei ministris statuimus vt archi

De magistris.

diaconatus/ vel decanatus/ vel ali-
quod officium q̄ in sp̄ualibus me-
re cōsistit nulli detur ad firmā. Si
vero certus redditus huic officio sit
annexus ille de superioris licētia da-
re possit ad firmā sicut de aliis bñf-
iciis est statutū. Si quis vero cōtra
p̄cēs statutū nr̄m venire p̄sump-
serit archidiaconus vel decanus hu-
iusmodi de officiū h̄is et si sup̄ hoc
canonice fuerit conuictus per ep̄m
a tali beneficio suspendatur per an-
num. et alius constituatur qui dis-
crete gerat vices illius.

Thomas arondel.

Reverendissime synodo et in-
fra. Similiter quia id quod
capit nova tella inueterata sapit.
Statuimus et ordinamus quod
magistri siue quicumq; docentes in

artibus aut gramatica pueros seu
alios quoscūq; in p̄initiuis scienci
is instruētes de fide catholica sa-
cramento altaris seu aliis sacramē-
tis ecclesie aut materia aliqua theo-
logica cōtra determinata p̄ ecciam
se nullatenus intromittant instrū-
do eosdē nec de expōitiōe sacre scrip-
ture nisi in exponēdo textū p̄ut an-
tiquitus fieri consuevit Nec p̄mit-
tāt scolares suos siue discipulos de
fide catholica seu sacramentis eccle-
publice disputare etiā vel occulte.
Contrariū autem faciēsb̄t fautoꝝ
erroꝝ et scismatum per loci oꝝdina-
rium grauius puniatur.

Idem.

Quia inuiper noua b̄ia frequē-
tius seducit quā antiqua bo-
nitas et oꝝdinamus quod nullus

De magistris.

libellus siue tractatus Per Johan
nē wyclif. aut aliū quēcūq; tempo
re suo vel citra nouiter cōpositus si
ue in posterū cōponēdus ā modo le
gatur in scolis aulis hospiciis siue a
liis locis quibuscūq; infra nrām p
uinciā antedictam siue scdm ipsum
doceatur siue p vniuersitatem Ox
onie aut Cantabrigie quin saltē p
rū psonas exisdē quas eedem vni
uersitates aut altera earūdem sub
nrā successorū ve nostrorū discer
cōne laudabili duxerint elegendas
primitus examinetur et examina
tus vnanimiter p eisdē demū per
nos seu successores nostros expresse
approbetur a vniuersitatis noie et
auctoritate stacōnariis tradatur vt
copietur et facta collacione fideli pe
tentibus vendatur iusto precio siue

detur originali in cista aliqua vniuersitatis ex tunc perpetuo remanenti. Quod si quis libellum aut tractatum huiusmodi in scholis aut alibi vt supra legerit siue secundum ipsum docuerit contra formam supra dictam vt seminator scismatis aut fautor heresis prout delicti qualitas flagitabit puniatur.

Idem.

Dericulosa quoque res testante Hieronimo est textum sacre scripture de vno ydiomate in aliud transferre quod in ipsis translationibus non defacili idem sensus in omnibus retinetur prout beatus Hieronimus si inspiratus fuisset se in hoc scriptus fatetur errasse.

Statuimus igitur et ordinamus vt nemo deinceps textum aliquem

De magistris.

sacre scripture auctoritate sua i lin-
guā anglicanā vel aliam trāsserat
per viam libri vel libelli aut tracta-
tus ne legatur aliquis huiusmodi
liber libellus aut tractatus iam no-
uiter in tēpoꝛe dicti Johanne Wyk-
lyff vel intra cōpositus aut in poste-
rum componendus in parte vel in
toto publice vel occulte sub pēa ma-
ioris excommunicationis quousqꝛ
per loci diocesanū seu si res cregerit
p cōsiliū prouinciale ipa translatio
fuerit approbata. Quicūqꝛ vero cō-
tra hoc fecerit vt fautor heresis & er-
roris similiter puniatur.

Idem in eodem.

Reterea cum terminis philo-
sophicis aut aliis hūanitus
adinucentis concludi non poterit oī-
bm determinatoꝛ bñs Augustin⁹

veras conclusiones q̄ religiosorum
auribz erant offensiue sepius reuo-
cauit Statuimus et sub obtestacōe
diuini officii inhibemus specialiter
ne quis vel qui cuiuscūq; grad⁹ sta-
t⁹ aut cōdicōis existat conclusiōes aut
pposiciōes de fide catholica aut bo-
nis moribz aduersē sonantes p̄ter
necessariā doctrinā facultatis sue i
scolis aut extra disputādo aut cōica-
do p̄testacōe p̄missa vel nō p̄missa
asserat vel proponat etiā si quada-
verboz aut terminoz curiositate
defēdi p̄sit. Nā testis b̄tō hugone de
sacramētis Sepius qđ b̄n dicit nō
bū intelligit Si q̄s aut post publica-
cōez p̄feciū h̄mōi cōclusiōes aut ppo-
siciōes cōuict⁹ fuerit sciēter pposu-
isse seu asseruisse nisi monitus seco-
reperat infra mensem auctoritate

De magistris.

pñtis cōstōis maioris exōdicacōnis
sīma; icurrat ipso fctō & p exōdicato
publice nūcietur donec ī loco vbi sic
pposuit aut asseruit publice suū de
lictū fateat et verū catholicū intel
lectum eiusdem couclusionis seu p
posicionis ad arbitrium ordinariū
publice predicauerit in vna ecclesia
aut diuersis pꝛout ipi ordinario bi/
debitur expedire.

Beuereudissime synodo et in
fra. Statuimus decernim⁹
et ordinamus: quod nullus secula/
ris aut regularis ad predicandum
verbu; dei a iure scripto mīme auc/
torizatus pꝛiuelegio ve spali muni/
tis officium siue exerciciū pꝛdica
cionis eiusdē vbi dei in se assuat po/
pulo ve aut clero quouis mō pꝛdicet
ī latino sermone seu vulgari ī eccle;

cia seu extra nisi prius diocesano illi:
us loci in quo predicare sic mittitur se
pñtet et examinacōem subeat Sic
q; deinde tā moribus quā sciā reper
tus fuit ydoneus p ipm diocesanuz
ad pñdicādū mittatur ad aliquā cer
tā parochiā vñ ad plures put ordia
rio scōz qualitatē plone videat ex
pediēs Nec etiā aliqs pñmissoz pñde
care pñsuāt nisi de missiōe aut aucto
ritacōe sua prius fides fiat i forma cō
petēti ita viz qd ille q de iure scripto
auctorizat⁹ ē veniat i forma limita
ta i co q de priuilegio spāli venire
se asserit ipz priuilegiū rectori aut vi
cario loci vbi pñdicāt realit exhibeat
q dō p locoz diocesanos se missos
fore pñdūt ipi⁹ diocesani lras sub
sigillo suo magno ad hoc sibi cōfer
tas sūt ostēdāt. Curatū dō ppetuus

De hereticis.

intelligim⁹ a iure ad locū & pplm cu
re sue cōmissū Si tñ pmissoz quis
q̄ p̄pter errores aut hereses quos
aū p̄dicasse asseruisse aut docuisse p̄
tēdit p loci diocesanū aliū de superi
ore a p̄dicacōe h̄mōi suspēsus fuerit
siue phibitus ex tūc de p̄dicādo ali
cubi in nrā cātuar. puincia afdcā
nullatenus se intromittat donec ad
ipius suspēdentis siue phibētis ius
tū arbitriū defectuū suoz purgaue
rit & ad p̄dicādū legitime itez fuerit
restitutus sup quo lrās testimoniāles
ipius restituētis ad locū quēcūq; in
quo postea p̄dicabit secū deferre/ et
mō sup ad cō realit exhibere teneat
Sacerdotes vō parochiales seu vi
carii tpales & nō ppetui i forā afdcā
nō missi i ecclis illis in quib; h̄mōdi
officia gerūt illa sola simplr predi-

cent vna cum precibus consuetis q̄
in cōstīde prouinciali a bone memos-
rie Johanne predecessore nostro bo-
ne et scē in suppletionē ignorantie
sacerdotum edita que incepit Igno-
rancia sacerdotum et c. continetur
expresse q̄ in singulis nostre Cantu-
ariē. prouincie ecclesiis infra tres
menses post publicationem presen-
cium haberi volumus & c. Ut ipsa
postulat annis singulis et tempor-
ibus per ipsos sacerdotes effectū aliter
declinari. Et ne hoc salubre statu-
tum ratione exactionis pecunie dif-
ficultas obtendere teneatur ad nor-
am volumus et ordinamus q̄ exa-
minationis personarum de qua supe-
rius fit inencio ac līe diocesane faci-
ende eisdem sine aliquāli exactione
pecunie per ipsos quorum interest

De hereticis.

et ad quos spectare et pertinere dinoscitur celeriter expediantur & gratis difficultate quacumque remota Si quis autem hoc executivum nostrum iuris antiqui statutum post publicacionem eiusdem de scilicet violare presumpserit contra formam in eodem descriptam sua temeritate propria predicando sententiam maioris excoicationis incurat ipso facto cuius absolucio nobis & successoribus nostris tenore presentium specialiter reservamus Quod si predicator huiusmodi hoc salubri statuto contempto ipsamque maioris excoicationis sententiam minime ponderans se sedo ingesserit predicando dicendo asserendo pertinaciter de verbo aut facto innuendo si posse per ecclesiam personas prelatorum eiusdem sic statui sententia excoicationis predicta per superiores locorum aggravetur contra eos debite & inhibeatur

eisdē oīs cōio xpī fidelīū; ac sup hoc
legittic cōuicti nisi recipiscāt & abiū
rauerit i forā ecclie cōsucta p locor
dinariū p hereticis declarētur vt ex
tūc p scismaticis ab oīb; reputētur
ad oēm iuris effectū heresisq; & scis
matis penas in iure expressas incur
rāt ipso fco et presertī vt bona eorū;
dē ipso iure cēseātur cōfiscata & ab il
lis quorū interest occupētur. Ipsorū
q; fautores receptores/ et defēsores
Si per superiores suos in hac par
te legittime moniti nō desisterint in
fra mēsem super hoc conuicti simili
pena in oīb; percellantur. Preterea
nullus clericus aut populus cuius
cūq; parochie aut loci nre Cantua.
prouincie aliquē in ecclis cimiteriis
aut aliis locis qbuscūq; ad pōicādū
admittat nisi prius de auctorizatio

De hereticis.

ne sua p^ruilegio aut missione eius/
dē iuxta formā predictā scā fuerit fi-
des alioquin ecclia cimiteriū aut lo-
cus quicūq; in quo sic p^rdicatō fuerit
ipso scō subiaceāt ecclesiastico inter-
dictō Sicutq; maneat interdictū quo-
usq; ipsi admittētes seu p^rdicare per-
mittētes se cōgrue emēdauerint et
p^r diocesanū seu aliū superiorē ipm
interdictū optineāt i debita forma
iuris relaxari. Insup sicut bonus
paterfamilias triticū despgit in trā
ad hoc dispositā vt fructū plus affe-
rat volum⁹ & ordinam⁹ vt p^rdicatoz
ibi dei benē iuxta formā supius
ānotatā in p^rdicādo clero seu popu-
lo scdm materiā subiectā honeste se
hēat spgendo semē scdm cōueniēti-
as auditorū clero p^rserti p^rdicās debi-
tis pullulātib; inter eos & laicis de

peccatis inter eos cōiter vſitatis & fi
econtra Alioquin ſic p̄dicās ſecūdu
qualitatem delicti per loci ordinar
tem canonice et acriter puniatur.

Item quia turpis eſt pars q̄
non conuenit ſuo toto Dece
nimus vt nullus huiusmodi predicator
verbum dei aut alia queuis perſo
na de ſacramento altaris matrimo
nio peccōum confeſſione alio ve ſa
cramēto ſeu ſibi articulo aliud do
ceat predicet aut obſeruet q̄ per ſāc
tam matrem eccleſia reperitur di
ſcuſſum. Nec veritatis i dubiū quod
per eccleſiam determinatum fuerit
aut deciuſum: nec verba ſcandalosa
circa eadem publice ſcienter vel oc
culte neq; ſectam aut ſpēm hereliſ
quācuq; p̄dicet doceat vel obſeruet
cōtra ſanā doctrinā eccleſie. Qui aut

De hereticis.

cōtrariū post publicacionē p̄ficij sci
enter & p̄tinaciter attēptare p̄sūp
serit excoīcacoīs sententiā incurrat
ip̄o scō a qua excepto mortis articu
lo minime absoluat̄ nisi ab iura
cione p̄missa de heresi generaliter
vel simpliciter in forma ecclesie cōsu
eta ad arbitriū ordinari in cui⁹ tra
cōvincitur deliquisse se cor̄p̄erit et
de hac pro cōmissis p̄niam receperit
salutarem Quod si secūdo se in
gesserit sicq; relidinauerit et relaps
us fuerit cōuict⁹ legitime p̄ here
tico & lapso sētēcialit̄ declar̄t̄ et ip̄e
us bona p̄ cōfiscatis h̄cāt et ab illis
quorū in cret̄ occupēt. Penitēciam
vero de qua fit mēcio sup̄ius volu
mus eē talē quod si quis p̄trariū de
terminatis per ecclesiā v̄z in decre
tis decretalib; seu cōsiliis nostris

provincialibus siue quacūq; here-
sis spēm siue sectā publice vel occul-
te docuerit predicauerit seu asserue-
rit i ecclia parrochiali ipsius loci i quo
sic p̄dicauerit seu asseruerit vno die
dñico vel solēpni pluribus ve ad ip-
sius ordinarij loci arbitriū put ma-
gis aut minus cōuincitur deliquisse
se Ip̄aq; predicata docta siue affir-
mata renocabit expresse infra mul-
tazum solēpnia cū maior affuerit
populi multitudo et ip̄a determina-
ta per eccliam predicabit ⁊ recitabit
effectualiter sine fraude vltcriusq;
puniatur iuxta sui demeriti qualita-
tem quatenus discrecioni ordinarij
videbitur expedire.

Nullus quoq; de articulis de-
terminatis per eccliam put
in decretis decretalibus et constitutis

De hereticis.

cionibz pꝛouincialibz siue locoꝝũ sy
nodalibz cōtinctur nisi ad habēdũ
verũ intellectũ eoꝝũdeꝝ publice aut
occulte disputare p̃suat aut auctori
tatē eoꝝũdē decretoꝝ decretaliũ aut
cōstōnũ puincialiũ ptātē ue cōdētis
eadē idubiũ reuocet siue cōtra deter
minacionē eoꝝũdē doceat et p̃lectis
circa ad oꝝōnē crucis gliōse ymagi
nũ scōꝝ venerationē leu peregrina
cōes ad loca vel reliq̃as eoꝝũdē aut
cōtra iuramēta in vtroq̃ foro eccl̃i/
allico vel sp̃ali in casibz cōsuetis/ et
more solito p̃stāda sed ab oibz de
inceps doceat cōt̃ atq̃ p̃dicet crucē et
ymaginē crucifixi ceterasq̃ ymagi
nes scōꝝ et ip̃oꝝ in memoriā & honoꝝē
quos figurat & in ip̃oꝝ loca & reliq̃
as processionibz genuflectōibz incli
nacionibz thurificacōibz de osculatio

uibz oblacōibz luminariū accēssioni
bz & perigrinacōibz nec nō aliis qui
buscūq; modis & formis quibz nō
et p̄decessorū nrōz tēporibz fieri &
suevit venerari debere atq; iuramē
ta tactis sacrosctis dei euāgelis & su
per ip̄is in casibz a iure permissis et
expressis in utroq; foro v̄lītatis ab
oibz quoz intereit legitime fore p̄
stāda Cōtrariū aut̄ asserēs docēs p̄
dicās aut p̄tinaciter inuēns nisi re
suscitat sub mō et forma alias per
nos statutis abiuret vt ibi cauet pe
nas heresis et relapsi in euētū incur
rat et p̄o tali ad omnem iuris effec
tum sentencialiter declaretur.

Idem.

Naturaliter quia ea que de no
uo et insolite emergunt no
uo et maturo indigent auxilio.

De hereticis.

Et ubi maius periculū est ibi cauti-
us est prouidendum & fortius resistē-
dum. Nec iniuste minus nobile dis-
crete abscinditur ut quod nobilius
est perfectius nutriatur Consideran-
tes igitur et dolenter referētes quo-
modo alma vniuersitas Oxonie q̄
sicut vitis habūdans palmites fruc-
tuosos: ad honorem dei multipli-
cemq; profectum/ et protectionem
ecclesie sue diffundere consuevit iam
parti versa in lābruscas suas acer-
bas gignit quibz indiscrete cōmes-
tis a patribz in lege videlicet dei re-
putantibus se peritos dentes obstu-
pescunt filiorum nostraq; puincia
barus & infructuosis doctrinis infi-
ctur ac nouo et dampnabili lollar-
die nomine maculatur in ipsius v-
niuersitatis scandalum non mode

cum ad partes exteras et remotas
existenciū et p̄ficienciū in eadem p̄
maximū; tediū nec non ecclie an
glicane que per virtuosa; doctrinā
eiusdem tanquam muro inexpug
nabili defendi solebat iā cissis et di
uissis lapidibus nisi celerius occur
ratur secūdum verisimile dāpnū
irrecuperabile. Ad supplicationem
igitur p̄curatorū totius cleri nostre
cantuariēsi p̄uincie consensu; &
assensu oīm cōfratrū et suffragane
orū nostrorū et aliorū p̄latorū i hac
cleri cōuocacōe p̄senciū et p̄cura
torū abſenciū ne purgato riu
lo maneat fons infectus & aqua ab
eo currens non sinit esse clara.
Volentes honori et vtilitati sancte
matris ecclie & vniuersitatis p̄dicte
salubrit̄ p̄uiderē. Statuimus et

De hereticis.

ordinamus quod quislibet gardias
nus & prepositus seu custos collegii
aut principalis aule vel introitus cui
uscūq; vniuersitatis semel singulis
mensibus ad minus diligenter in
collegio aula vel introitu huiusmodi cui
preest an aliquis scholaris siue inhabi
tans in collegio siue in aula siue in
introitu huiusmodi aliquam conclusionem siue
propositionem aut opinionem in fide
catholica aut bonis moribus male
sonantem aut contre determinati
one ecclesie preter necessariam doctri
nam sue facultatis asseruit tenuerit
defensauerit seu aliquo modo pro
posuerit Et si super hoc aliquem suspec
tum aut defamatum reperiatur ipsum mo
ueat effectualiter ut desistat et pos
tea contra ad monitionem huiusmodi ite
rato eadem vel similia reassumat pre

ter penas alias p nos statutas maioris excoꝛcacioꝝ sꝛiam incurrat ipso facto Et nichilominus si scolazis fuerit qui sic reassuꝑserit quicquid ex tunc in eadeꝝ vniuersitate fecerit non sit sibi p forma Et si doctor magister aut baculariꝝ fuerit eo ipso ab omni actu scolastico sit suspensus & in vtroque casu ius qd habet in eodeꝝ collegio aule vel introitu amittat ipso facto et p ipsoꝝ gardianos custodes siue ppositos pꝛincipales siue alios ad quos hoc spectat realiter expellatur et statim vnus legitime substituat catholicus loco suo. Et si ipi gardiani pꝛepositi siue custodes collegioru aut pꝛincipales aularu siue introitusu i qbus degunt huiusmodi persone suspecte detecte aut diffamata negligentes fuerit circa inqꝛisiones & executiones

De hereticis.

predictorum per dies continuos a notici
et tpe vere vel presumpse publicacionis
persecuti eo ipso sifiam maioris excōi
cacōis incurrant. Et nichilominus
omni iure quod in ipsis collegiis au/
lis siue introitibus se habere preten
dunt ipso facto sunt priuati et ipsa
collegia aule vel introitus effectua
liter vacent Et facta sup hoc legitimi
ma declaracōe per ipsos quorum inter
est noui substituantur gardiani cus
todes prepositi seu principales pro
ut secundum antiquum morem vni
uersitatis predictae vacantibus col
legiis aulis siue introitibus fieri cō
suevit. quod si ipsi custodes prepo
siti siue gardiam siue principales
predicti de et super huiusmodi con
clusionibus aut propositionibus dif
famati suspecti vere fuerint aut de

recti seu defensores protectores aut
fautores eorū dē si p nos vel aucto-
ritate nostra vel p loci ordinariū vel
auctoritate sua moniti nō desistāt
extūc oī p̄uilegio ecclīastico vniuer-
sitatis p̄dictae et iure quod sibi cō-
petebat in hīmodi collegio aula siue
introitu p̄et̄z alias penas de quibz
supradictum est ipso iure p̄iuentur
Et sententiā insuper maioris exco-
municacionis p̄dictam incurrant
Quod si quis in aliquo casu p̄es-
sentis constitutionis vltime alio ve
superius expressato quocumqz sta-
tuta nostra huiusmodi i aliqua sui
parte etiā si pena alia ibidē expresse
limitetur temere & pertinaciter vio-
lare presumpserit eo ipso ad quod-
cūqz bñficiū ecclīasticū in nra Cā-
tuariē. p̄ouincia optinēdum per

De hereticis.

trienniu ex tunc absq[ue] spe venie red
datur inhabilis et indignus oio ni-
chilominus iuxta sua demerita/ et
qualitate excessus scdm sui superio-
ris discrecionem canonice puniat[ur].

Ad hec ne in mo procedendi ci-
ca pmissa vagare videat[ur] sub
incerto aduertetes qd licet inter cri-
me heresis et lese maiestatis in legi-
bz diuersis quedā paritas reputet[ur].
Et tñ dissimilis culpa penāq[ue] exigit
grauio[re] dñā q̄ humanā offēde-
te maiestate. Cū enī crimē lese ma-
iestatis ppter pericula q̄ ex dilacōe
poterūt imminere sufficit cōuincere p
iudicia pcediq[ue] poterit cōtra eū ⁊ de
plano et citacōe pmissa p nūciū p
lrās per edictū ⁊ lite cōtestata ad re-
cepcone testiu ⁊ diffinitiuaz sniam
volumus ordinari ⁊ declaramus

ad facilioꝝ punicionē delinquendi
in pmissis et refoꝛmacioneꝝ scissure
ecclie ex hoc lese quod diffamati des
tecti siue denunciati siue vehemēter
suspecti i aliquo casu p̄dictoꝝ siue
aliquo articulo quocūqꝫ i fide catho
lica aut bonis moꝛibꝫ male sonātes
auctoritate loci ordinarij alteriꝝ ve
l superioris citētur p̄sonaliter cōprehē
di si poterūt per lēas siue p̄z nuntios
iuratuꝝ Ordinarij p̄dictuꝝ ab lo
cū habitacōis ipsius delinquētis ubi
morari cōiter cōsuevit ⁊ in ecclia su
a parochiali si certū habuerit domi
ciliū publice propositū alioqui in ec
clesia cathedrali loci originis sue ⁊ i
ecclia parochiali illiꝝ loci in quo sic
p̄dicauerūt et docuerunt et recepto
certificatoꝝ legitimo de citacōe hu
iusmodi executā cōtra sic citatuꝝ etiā

De hereticis.

absentē sic cōparere negligētē in
penā cōtumacie sue hīnōdi summa
rie & de plano absq; strepitu & figu-
ra iudicii ac lita nō cōtestata ad tes-
tiū recepçōez et alias pbaçōes cano-
nicas pdat. Habita quoq; informa-
tione legitima idē ordinari⁹ oī dila-
tione remota sētēcie et declaret pu-
metq; scdm qualitātē delicti modo
& forma supius exp̄ssatis vltēiusq;
faciet quod est iustum ipsius absen-
tis contumacia non obstante.

Decham.

Neterea sunt non nulli quos
apparet p̄ facti euidenciā se-
culū intēdere ppetuo relinquere.
Et p̄ certa iudicia in claustris excubi-
is belle toto suo tempore dñio mili-
tare. Qui tñ p̄ualete in eis car-
nali desiderio rediunt ad bonum

seculū repetentes inter sydera errā
cia cōputendi. Quāuis igitur iura
manifeste diffiniant hīnodi nō pos
se religionis habitū oīo deserere qui
saltē in religione ppetuo maneant
laxiore Quidā tñ attriti frontis au
dacia apostasie infamiā nō verētes
postq̃ absolute se velle seculū relin
quere oñderint relictā ierosolima
redeūt in egiptū. Quo circa statu
mus et ordinamus vt ordinari lo
cor tales cū oī diligētia inuigilent
Et p subtractionē tam officii q̃ bñ
fici ecclesiastici si qđ hēant ad statutū
pistinū: vel laxiorē cogant regulā
cos ptransire Quod sil int hīnoi a
postate laici vt ipī ad salutis sue stu
dia redeāt p censurā ecclesiasticā com
pellant Hāc ordinacōez ad illos nō
extendim⁹ cū qbz sedes apostolica

De apostatis.

aliū ordinavit. **Comūdus.**

Femine cōmoueantur be pue
ros caute alāt et iuxta se de
nocte in lecto nō collocēt teneros ne
opprimantur solos i domibus/ ubi
ignis fuerit vel solos iuxta aquam
sine custode non relinquāt et hoc oi
die dñico eius dicatur.

Idem.

Si mulier mortua fuerit i paz
tu & de hoc bñ cōsiterit scin
datur si infans viuere credatur pro
curato tñ qđ os mulieris apertum
teneatur.

Acra pūstione qñlii statutu
ē qđ si patroni: vel aduocati:
aut feudarii seu vicē gerens alicui⁹
domini rectorem ecclesie vicarium
vel clericum ipsius ecclesie

p se vel alios occidere ausu inephaz
rio presumpserint patroni patronati
aduocati aduocacia feudatarii feu:
dū bicedfim bicedfiatū proxi⁹ amit
tant et posteritas talifi i collegium
clericorum vsq; ad quartū genera:
tionem nullatenus assumatur nec
in regularibus doib; alicuius pres
lacie assequantur honore et hoc vo
lumus sepius i ecclesia denunciari.

Roboremus sub intermina
tione anathematis nequis
latrones ad latrocinū faciendum i
seruicio suo retineat nec eos scient
in terra sua habitare pmittat

Bonifacius.

Statuuimus vt si quis cleric⁹
de transgressionē forisse aut
parci alicuius diffamatus fuerit et
cōuictus legitime corā ordinario

De homicidio.

suo vel cōfessus eidē p suū diocesa-
nū si bona habeat p qualitate trās-
gressionis grauius rediātur: et illi
cui dāpnū vñ iniuria ē illata vñ nox
a hōmōi redēpcio assignetur. Si au-
tē nō hēat bona suos cōpūs ipm put
culpa poposēt grauius puniat i plo-
na ne ppter ipunitatis fiducia pate-
at p̄sūptōibz lilencia delinquendi.

Decham.

Uim scdm doctores et theolo-
gos milicia clericalis septem
muniatur ordibz singulorū caracte-
ribz in aīa cōsignatis per singulos
etiā accipiēs augmētū gr̄e ubi ordi-
nati sunt iue ordibz recipiāt seu cri-
mine irretiti expedit plurimū ipos
ordibz minime recipere inculcatos
qm̄ inculcatio reuerenciā minuit et
gr̄am p cōsequēs q̄ per irreuerenciā

repercutit ab ingratis Cōtra digni
tatē igit̃ tā reuerēdissimū sacramētū
fore dinoscitur eē sacramētū vñ qñ
simul quatuor minores ordines so
lēt nō sacros cū pno sacro alicui hōi
exhiberi. Vñ i nōnull' alijs puicis
iūti minores ordines nō facili' simul
cōferūt. Vñ ascēdētes clerici ad xpi
misteria quasi cāticū graduū cōmē
tes cū pbatī extiterūt i minoribz of
ficiis deinde gradēti pspiciat ad ma
iora. Vñ igit̃ ex singulis ecclis q pia q
deuota q religiosa queqz honestiora
sūt tenemur, eligere ea tāqz fascicu
lū i agloꝝ mētibz colligare pcpim⁹
vt epī i hīs sequat̃ canonicas sactio
nes minores eē ordines qñ id p̃t fieri
bono mō p sacramētū reuerēcia dē
tur saltem aliquociens cōbinati seu
subiuncti. Et si retipientes eos si

Depurgacione canonica.

mul seu sigillati in vulgari lingua publice instruatur de diuictōe ordi-
nū officiorū & caracterū ac de pfectu
gñe q̄ in singulis ordinibz cōtinetur
et digne accedētibz augmētatur.

Edmundus.

Monemus rectores ecclesiarū
ne capellanos annuos siue
causa rationabili studeant amone-
re maxime si honeste fuerint conuer-
sacionis et laudabile de sua conuer-
sacione hēant testimonium Sed si
de incontinencia parochialis sacer-
dotis scandalū ortum fuerit cū cir-
ca hoc vigilans d̄ esse rector ecclesie
si p famā vel inquisitionē nobis de
hoc cōstiterit q̄ p rectoris denūciaci-
onē tūc rector tanq̄ cōsciū puniat
arbitrio supioris Et simile de vica-
ris p̄petuis ē censendū. Et tā rectō

res q̄ vicarios q̄ annuos sacerdotes
 grauitter puniendos esse decretum
 nisi sup̄ denunciacione excessuum
 p̄cipue incontinecie in quibus no-
 tabiles clerici inuenti fuerit in suis
 parochiis sint vigilantes.

Decham.

Sacramētū p̄nie et iſta. Sūt
 p̄terea nōnulli q̄ p̄textu quo-
 rūda p̄uilegioꝝ generaui a ſede a-
 poſtolica obtētoꝝ cōtra intēcionē a-
 poſtolica ſc̄z dātis p̄uilegiū ſp̄reta
 auctoritate pōtificali ip̄oꝝ pōtificali
 irrequiſito b̄nplacito & aſſēſu igerunt
 ſe de ſubditoꝝ eorū dē cōfeſſionibꝫ
 audiedis Quoz p̄ſupcoēs volētes
 reprimere vt tencimur. phibemus
 ſub p̄ea excoīcacōis ne quis decete-
 ro abſqꝫ epiſcopi licencia exp̄ſſa vel
 p̄o babiliter p̄ſumpta cōfeſſiones

De purgacione canonica

audiat subditoꝝ suoꝝ nisi in audie
endis cōfessionibꝫ a iuristi dictione oꝝ
dinaria & diocelana & metropolita
na tenoꝝ sui pꝛiuelegi sit exemptꝫ
Et si qui cōtrariū facere pꝛsūperint
pꝛcedatur cōtra eos sicut cōtra pꝛi
uilegioꝝū temerarios abusores.

Stephanus.

Queterū et infra Districtiꝫ dur
mus inhibendum ne archie
diaconi vel coꝝ fficiales aut iudices
alii aliquē ad suggestionē pꝛonū su
oꝝ ad purgacionē cōpellant nisi a
pud bonos & graues fuerit infama
tus nec in suis cāis pꝛesumāt eē iudi
ces et actozes viz tū i dubiū venerit
vtrū quod ab eis exigitur debeat.

Bonifacius.

Catumꝫ & infra Ad hec si de
recti se canonicē purgauerint

super sibi impositis et obiectis et la-
 sca postestas nichilominus bona oc-
 cupet et occupata detinet eorūde oc-
 cupantes et detinentes bona huiusmodi
 ad restituendum per censuram ec-
 clesiasticam compellantur.

Decham.

Quoniam Lexici pro suis criminibus de-
 tenti a publica potestate et tandem
 pro conuictis ecclesie restituti non fa-
 cilitate liberantur nec per functione p-
 eis purgatio adinitatur sed cum om-
 ni iuris solemnitate et tam prou-
 da maturitate ut oculos merito of-
 fendere non debeat regie maiestatis
 seu quorumlibet aliorum quos exagi-
 tat studium equitatis.

Stradfort

Item licet et infra. Statui-
 mus quod decetero diffama-

De penis.

ti de criminibz seu excessibz et de eis
se purgare volentes de vno decana
tu ad aliū seu ad loca ruralia ubi nō
inueniūt victualia venalia & vite ne
cessaria nullatenus ptrahāt In in
dicendā vō purgacione diffamatis
hīmoi epi archidiaconi et ceteri ordi
narii aut eoz officiales vltra sexte
manus cōpurgatoz p fornicacōne
seu simili crimine. Pro grauiori q̄
dē vt p adulterio vel maiori vltra
xii manus cōpurgatoz numerū nō
imponant sub pena suspensiois ab
officio quā contra faciētes incurre
re volumus ipso facto. Bonifaci⁹

Eterne sanctio volūtatis et i
fra. Cum sepe contingat ar
chiepiscopos episcopos et alios pla
tos inferiores per litteras dñi regis
ad seculare iudiciū euocari vt ibi re

Spondeant sup hiis q mere ad eoruz
officia et for eccliaslicum ptinere
noscu nt vt si forte clericos ad ecclias
as vl capellas vacantes seu no vacan
tes admisertint rectores instituerint
vel no instituerit in eisde suos sub
ditos excoicauerint excoicatos de
nuiciauerint interdixerint ecclias de
dicauerint ordines celebauerint de
causis mere spualibz cognouerint
vtputa de decimis & ablacobz limi
tibz parochiaz & similibz q no pnt
ad seculare for aliquatinus ptinet
siue etia cognouerit de peccis subdi
toz/ et eoz excessibz sicut de purio
fidei trasgressionis sacrilegio viola
coe aut pturbacoe eccliaslice liberta
tis pscrtim cu ipsi violatores nec si
libertatu perturbatores per cartas
dni regis auglie coressas in sijnaz ex

De penis.

edicationis incidit ipso facto. Et si inter clericos suos cognoscant vel inter laicos conserentes et clericos descendentes in psonalib; actib; sup contractib; vel hi etiā delictis v; quas si etiā si psonas ecclesiasticas ad mā datū dñi regis de foro seculari amerciatos nō cōpulerint ad mercedē tā hñmōdi solueda seu ipsa nō soluerint p eisde si iurisdictionē suā in ecclesiis vel capellis cpatis; seu monasteriis āneris p mortē prelator; aut cessionē vacantib; exerceuerint canonici et consuetam.

Et si qua hñmōi fecerint v; nō fecerit pertinencia ad officia eorūdem.

Statuimus auctoritate pñtis rōsi lū quod archiepī et ceteri pñati non veniant p; hñmōdi spūalib; euocati cum indicādos xpōs dñi nulla sit

aicis attributa ptās apud quos ne
cessitas manet obsecrādi. Ut tamē
honorū regio deferatur maiores pre
lati dñm regē adeāt vñ sibi scribant
qđ hñmodi inādati regis parere nō
possūt absq; periculo sui ordinis. et
si forte dñs rex i suis attrahaciōib;
phibitōib; siue inonicōib; nō de de
cimis sed de iure patronat⁹ nō de fi
de mēta sed de piurio seu de catal
lis nō de sacrilegio vel pturbacōe ec
clesiastice libertatis sed de trāsgres
sione subditoꝝ suoꝝ & balliuorum
quoꝝ correctōes ad se afferit ptine
re fecerit mentionē tūc itinēt ei pla
ti p̄dicti qđ nō de patronatu catallis
seu alius ad foꝝ ipi⁹ ptinentib; cog
noscat vñ cognoscere itendūt sed de
decimis pctis & aliis mere sp̄ualib;
ad officiū & iurisdicōeꝝ eoꝝ ptinēti

De penis.

b3 & ad alia salutē mouēdo & rogā
do qđ ip̄os nō īpediat ī p̄missis. Et
nihilomin⁹ ep̄us dñm regē adeat &
iterato moncat vt sue aīe saluticō-
sulat ab h̄mōi mādati oīo desistat
Et si nō desiterit tūc ad denficōem
ep̄i archiep̄is quocatis duob3 ep̄is
vel trib3 v̄b3 plurib3 quos duxerit e-
uocandos si in puincia extiterint.
Alioquin londoni ep̄s tāq̄ ep̄oz de-
can⁹ duob3 ep̄is vel plurib3 sibi ad-
iūctis dñ3 regē adeāt et ip̄m mone-
neāt diligēcius req̄rētes qđ manda-
tis sup̄sedeat sup̄adctis. Et si dñs
rex sp̄retis h̄mōdi exhortacionib3 &
monicōnib3 & atthaciācōes h̄mōdi
vel districtōes p se vel p alios p̄ces-
serit tūc viceē & alii quicūq3 balliui
ep̄os althaciātes & distringentes p
locoꝝ ordinarios ī forma iuris p ex

comunicacionis et suspensionis sententias arceantur. Idem fiat si viccomites aut balliui ad attachaciones et districtiones precesserint pendentibus supradictis monicionibus obsequio regi faciendis. Et si viccomites vel balliui in sua duricia pseuerauerint loca in quibus commorantur et terre quas habent in pignora castuarie per locorum diocesanos ad deuotionem diocani in cuius episcopatu tales sunt districtiones interdicto ecclesiastico presentis auctoritate consilii supponantur. Et si talis attachiantes clerici fuerint a beneficiati ab officio suspendantur. Et si in eorum malicia pseuerauerint ad desistendum et satisfaciendum per subtractionem pronetuum beneficiorum suorum arceantur. Non beneficiati vero

De penis.

per quinquēnum si ad beneficiū ec-
clesiasticū in puincia cantuarii.
presentati extiterint minime admit-
tantur. Clerici vero qui breuia hu-
iusmodi attachionum seu districti-
onum dictauerint scripserint: sig-
nauerint cōsilium aut auxilium de-
derit seu adhibuerint canonice pu-
niantur nec aliqui p̄missorū certa-
ratione suspecti ad aliquod benefi-
cium ecclesiasticū obtinendū donec
super hīs canonice se purgauerint
admittantur. Et si dñs rex compe-
tēter monitus v̄l alia secularis po-
testas h̄mōi atthaciationes non re-
vocauerit ep̄us qui districtus fuerit
terras: bicos villas et castra q̄ dñs
rex v̄l alia secularis potestas in suo
ep̄atu optinet ecclesiastico interdici-
to supponat. Et si rex vel alia secu-

laris ptās in sua dū vicia pſeueret
ceteri coepiscopi diſtrictio nē hūmodi
quali cōem omnium et cōem iniu-
riam eccleſie reputantes ciuitates
terras dñā burgos caſtra ⁊ villas
ipſius regis vel ulterius poteſtates
in ſuis cōpatibꝫ exiſtes pñtis aucto-
ritate cōſilii eccleſiaſtico ſupponāt
inter dco. Et ſi nec ſic infra xx dies
poſtmodū atthaciaciones et diſtric-
tiones hūdi rxx reuocauerit aut ob
hoc manū contra eccleſiā aggraua-
uerit archiepīſcopus et epīſcopi ſuz
as dioceſes ſupponant interdico.
Idem fiat de terris caſtris burgis
regalia habentibus in puincia me-
morata. Et ſi aliquis epōꝝ in hac
parte inuētus fuerit negligens aut
remiſſus p ſuū metropolitanū gra-
uū arguat et ſi pſeuerauerit in ſua

De penis.

negligēcia canonice puniatur p eun
dein. Et nihdominus sua diocesis
omniū p̄latoꝝ et sua auctoritate
et consensu in p̄sēti cōsilio adhibitis
ecclesiastico subiaceat iudicto. Et si
forte ab aliquo ep̄o v̄l iudice ecclesi/
astico vel in feriori p̄lato cōpulso
p distinctiones vel spontaneē cōpa/
rente corā rege vel iusticiariis suis
vt alleget p̄uilegiū fori nisi i cā a iu/
re pmissa vt eos moneat vt a p̄dic/
tis desistant iuriis exigant̄ acta p/
cessus sui vt p ea appareat vtrū cō/
tra p̄hibicōē regiā i aliquo p̄dictōꝝ
sū casuū v̄l cōsiliū p̄cesserit v̄l petāt
sup hīs iuram̄ta excusacōes v̄l pu/
gacōes nullo mō exhibeat acta: vel
iuret cū istrumenta hīnoī p̄nt a par/
tibz vel aliqua parciū si necesse fue/
rit exhiberi. Et si clericus fuerit et
propter hoc fuerit arellatus dīo:

diocessanus taliter arrestati vñ impe
diti clerici. Vel archiepiscopus: vel
episcopus london tamq̃ episcopoz
decanus vñ aliquibus ep̃is sibi asso
ciatis scut si fuerit episcopus arresta
tus requirat eum et puiat detento
res Et si si necesse fuerit procedatur
ad penas superius annotatas.

Idem.

AD hec et infra. Quia frequē
ter accidit q̃ nōnulli clerici p
laicā ptātem ecclesias occupant pa
rochiales et p̃bēdales etiam curā
aiaꝝ habentes et in eis dē absq̃ auc
toritate ecclesiastica intruduntur.
Statuimus q̃ clericus sic per se vñ
per laicā ptātem intrusus i ecclesia
vel p̃bēda nō seruata iuris forma
excoīcatur et excoīcatus p loci ordi
nariū nōietur et illo bñificio in ppe

De penis.

tū careat ipso facto. Et si post latā
fina in se intrusione hñoi animo
ptinaci p duos menses pſteterit per
locoꝝ diocesanos vbi illa beneficia
ecclesiastica habet ad denūciacionē
illius epi in cuius diocesi se intrusit
seu pꝛocurauit se itru di cuiusqꝫ mo
nicōne et ex cōicatione p dñm tēpus
contēplerit puentus illoꝝ benefici/
orū quousqꝫ congrue satisfecerit ei
subtrahantur oio. Et si p annū idē
intrusus i hñoi excōicationis sñia
pſcuerauerit ex tūc et aliqd bñficiū
ecclesiasticū in puincia cantuarien
minime admittatur. Si vero p p
curatoꝝ clericū fuerit intrusus con
tra eūdem pcuratoꝝ mō simili pce
datur et penis subiaceat supradic
tis Si vero talis pꝛocuratoꝝ laicus
fuerit in forma iuris excōicetur: et

excoꝛcatus publice denũcietur. Idem
aũt absens citetur quod si cõparẽs
ratificauerit factũ pcuratoris sui in
hac parte penis subiaceat supradic-
tis. Si vero per contumaciã se absẽ-
tet post spaciũ triũ mensium expec-
tatus si sit in regno maioris excoꝛ-
cacõis sũna innodatur et penas ni-
chilominus p̃taxatas incurrat max-
ime cũ sacrilegiũ inobedienciã adie-
cerit & cõtẽptũ si ño fuerit extra reg-
nũ cõtra ip̃m vocatũ post dilaciões
trãsmarinas mō simili pcedat. Et
ecclia scu p̃bẽda in qua scã fuit talis
intrusio supponatur eccliaslico int̃-
dco. Fautoꝛes aũt et cooperatoꝛes
hĩnoĩ intrusionis si clerici fueꝛit p̃fa-
tas penas cõtra clericos editas incur-
rãt. Et si laici fuerit penis plectẽtur
cõtra laicos alias anotatis loca ño

De penis.

et terre hñoi itrudēciū si infra vñū
mēse nō satisfecerit supponātur ec-
clesiastico interdcō si vñ hñoi itru-
siones scē fuerit ex regia ptāte p loci
diocesanū moneatur dñs rex quod
eas faciet infra tēpus cōpetēs reuo-
cari alioquin et terre & loca que dñs
rex h3 in illa diocesi in qua fuit itru-
sio ecclesiastico supponātur interdic-
to scdm̃ formā superius ānotatam
Si vñ p aliū inagnatē seu ptātē fu-
it talis intrusio facta p interdcī & ex
cōicatōis sñas vt superius arceāt.
Et si p duas mēses sustinuerit pprop-
ter hoc in se latas extñt terre et loca
que optinet in illa diocesi p loci dio-
cesanū ecclesiastico interdcō supponā-
tur nec laxentur sñe p̃fate donec
de iniuria et inobediencia ac cōtēp-
tu satisfecerint cōpetenter.

S Aliqui clerici p laicalē ptā:
tem capti fuerint tonsurā et
clericatū habētes si tempore medio
ab rasi in alio se fuerint et suspensi
aut alio mō puniti ab rādētes et sus
pendentes: aut alio mō punientes
eosdē auxiliū impēdētes penis sub
iaceant supradictis Foris vero bā
nientes hñoi clericos similibz pe
nis percellantur.

Idem.

E Venit et infra. Statuimus
qđ laici ad exsoluendas qual
libet penas tā corpōales q̄ pecuniā
arias canonicas p platos suos eis
influctas precise p excoīcāōis sñam
cōpellantur Impediētes nō ne pe
ne hñoi exsoluantur p interdicti &
excoīcāōis sñas arceantur Et si
pp̄ hoc ad districtōes platoꝝ pro:

De penis.

cessū fuerit cōtra destrigētes per pe
na in ea parte dictatas p̄cedatur.

Idem.

Item statuimus quod quilibet ep̄us habeat in suo ep̄atu
vnū v̄ duos carceres ad clericos fla
giciosos deprehensos in crimine v̄
cōuictos iuxta censurā canonicā de
tinendos. Et si clericus aliquis ad
eo maliciosus et incorrigibilis fue
rit et cōsuetus ad flagicia cōmitten
da p̄o q̄b; etiā si laicus esset sc̄z le
ges seculi vltimū deberet pati sup
pliciū talis clericus perpetuo carce
ri ad iudicetur. In illis autē qui
non ex volūtate v̄ p̄posito sed ca
su fortuito vel iracūdia aut forte in
famia cōmiserūt antiqua iura de
cernimus obseruari.

GAntū inualuit libricitatis e:
 noꝝ mitas vt qdā nec legibꝫ
 deferētes ad castitatē scē monialiuz
 cōcitādū editis Cū eis sacrilegiū & i
 cestū cōmittere nō forimidāt cui hoꝝ
 rēdo flagicio remediū apponere cu
 piētes oēs tā clericos q̃ laicos hñoi
 turpitudinis ppetratoꝝes maioris
 excōicacōis siñā inodamus Solis
 epōꝝ hñoi psonis absolucōez siñe
 reseruātes excepto mortis articulo
 quo sic absolui valcāt a quolibet sa
 cerdote sic vt si cōualuerit peccñ suū
 hñōdi teneāt sub pena anathema
 tis ifra spaciū triū mēsiū ppis ep̃is
 cōfiteri aut sede ep̃ali vacāte custo
 di i pualitatis aut decāo ecclie cathe
 dralis. **Stradford.**

Quñ reus & ifra statuim⁹ qđ p
 delicto notorio & resediūo cō:

De penis.

tinuato diucius scdā vice nō recipi
at pecuniā vllō mō sub pena dupli/
ci pecunie restitucōis cōt; a hoc recep
te ifra mēse post receptōez eiusdē fa
brice cathedralis ecclīe applicāde ac
suspēcōis ab officio q̄ talit̄ recipien
tes pecuniā nisi ei⁹ duplū ifra mēse
restituēt incurrere volumus ipso
scō In cōmutacōib; etiā pñaz cor
poraliū p pecuniā quas absq; mag
na & vrgēte cā fieri phibemus loco
rū ordinariū taliter moderēt qđ de
linquētib; pñas coporales graues
& publicas nō imponāt a dco excels
suas vel causatiue vel p obliquū co
gātur redimere suas pñas pecuni/
aria graui sūma Sed cōmutacōes
hñoi cū faciēde i postez videantur
sic fiant modeste q̄ rapax non iudi
cetur accipiens et dans munus nō

grauetur sub penis supradictis superius annotatis.

Stephanus:

Quoniam non nunquam ob defectum confessorum videlicet quia decani rurales vel persone erubescunt forte confiteri suo prelato certum est minet periculum animarum. Volentes huic morbo mederi. Statuimus ut certi confessores prudentes. Et discreti per singulos archidiaconatus ab episcopo loci statuuntur qui confessiones audiant decanorum ruralium personarum et presbiterorum. In cathedralibus autem ecclesiis ubi sunt seculares canonici confiteantur ipsi canonici episcopo: vel decano: vel certis personis ad hoc per episcopum: vel decanum vel capitulum constitutis

De penitētiis et remissiōibz

Bonifacius.

Cum sacramentum confessi
onis & penitencie sit scda p^a
naufragiū tabula vltimus huma-
ne nauigacionis portus & finale re-
fugiū et sic vnicui peccatori p^a max-
ime necessariū ad salutez sub pena
excoicacōis districte p^recipimus ne
quis p^resumat impediri quin huius
moodi sacramētū p^rine vnicuiqz pe-
tenti libere impendatur et spatium
liberum cōfitendi q^d potissime p^rop^t
incarceratos sua detur quibz hūiōi
sacramētū sepius in humaniter i-
cedens infideliter denegatur. Et si
iterdū p^rfitendi spatium eis dā^t hoc
eis ita breue et ip^rortune cōcedit q^d
cedit potius miseris in desolatōis
ac desperationis periculum q^m in cō-
solationis gaudiū spiritualis.

Constitutio Edmundi.

In confessione audienda habeat sacerdos vultū humilē Et oculos ad terrā diuissos. Nec faciē respiciat cōfitentis et maxime mulierū & patienter audeat quicquid dixerit et in spū leuitatis supportet eā et pro posse suadeat plurib; inordinis q̄ integra cōfiteatur aliter nō ē vera cōfessio. Peccata inquirat vltata singulatim inusitata autē nō nisi a longe et p̄ circūstancias vt expertis detur modus cōfitendi et inexpertis nō detur occasio noua delinquendi. Personarū nola cū quibus peccauit cōfitens nō inquirat sacerdos sed post confessionē p̄t inquirere. Vtrū clericus v̄ laicus manac̄ vel sacerdos vel diaconus existat et semp̄ maiora crimina et precipue

De penitēciis et remissiōibz

notoria maioribus reseruēt. Sūt
autē ista maiora sacrilegia peccā 2tra
naturā homicidia incestus stupra vir
ginū et monialiū et infectiones ma
nuū in parentes nec nō et i clericos
vota fracta et huiusmodi Sū autē
casus i quibus null⁹ nisi solus papa
habet potestātē absoluendi vñ eius
legatus. Absolutio autē talium in
mortis articulo nulli ē deneganda
saltē erit cōdicionalis videlicet si cō
ualescant apostolico cōspectui se p
sentant nihilominus tamen remit
tedi sūt ad episcopū vñ ei⁹ penitēcia/
riū Scmp tamē qui mittunt defe
rant scū litteras continentes gen⁹
peccati et circūstancias sufficientes
vel ipse sacerdos veniat psonaliter
cum eis. Alioquin nō recipiantur.

Edmundus.

De penitentiis precipimus qđ
diaconi penitencias dare nō
psument nisi in casu quo sacerdos
non potest vel absens sit/ vel stulte
vel indiscrete non vult et mors im-
mineat egroto.

Richardus.

Alm anima vero longe preci-
osior sit corpore sub interim-
naciōe anathematis phibemus ne
quis medicorum pro salute corpora-
li aliquid suadeat egroto: quod in
periculum anime vertatur. Veruz
cū ipsi ad egrū vocari contigerit e-
grū ante omnia moncat efficaciter
et inducat vt medicos inuocet aiaz
Et postq̃ fuerit infirmo de spūali p-
uissum medicamine ad corporalis
medicīne remediū salubriter proce-

Penitentiis & remissionibus.

Datur Transgressores autē homines
constōis penam in consilio statutā
non euant. **wynhelse.**

Resbiteri stipendarii et lica.

Statuimus ut presbiteri p-
dicti nō laudiant cōfessiones paroz
chianoz vel capellanoz in ecclesiis
in quibz diuina ministrauerint nisi
in casibz a iure pmissis Quod si eō
trariū fecerint crimen sacrilegii in-
currant nisi de licencia presidentis
hoc fecerint petita et obtenta.

walterus.

Sacerdotes in p̄silia inuigilanz
da diligenter attēdant circū-
stancias criminis qualitatem p̄so-
ne et genus delicti tempus et locū
cām et morā in p̄tō factā deuocōez
animi penitentis. Et hīs cōsidera-
tis et diligenter pensatis ac discre-

be maiorē vel minorē penitenti iū-
gat pñiam Item sacerdos ad audi-
endū cōfessiones cōm locū eligat i
ecclesia vt cōiter ab oībus videri po-
terit in ecclesia et in locis absconditis
nō recipiat cōfessionē alicui⁹ & max-
ime mulieris nisi sit in magna ne-
cessitate aut infirmitate penitentis.
Item nullus sacerdos alterius pa-
rochiani ad pñiam: nisi
de licencia sui p̄sbyteri v̄l episcopi
Item sacerdos talē pñiam iūgat
v̄ro in occulto crimine vt viro suo
nō reddatur suspecta: et de marito
idē obseruetur. Item in furto rapi-
na vsura: symonia: et fraude deci-
marū detēctione seu subtractione ali-
cuius iuris ecclesiastici diligēt sibi
caueāt sacerdotes ne aliq̄bz iniū-
gant pñiam nisi cū restitucōe et sa-

De penitentiis & remissionibus

tisfactio facienda iniuriā vel damp
nū passis cū non dimittatur pecca
tū nisi restituatur ablatū. Item in
maioribus criminibus et atrocioribus
dubius sacerdos cōsulat ep̄m vel a/
liū qui vicē gerit episcopi aut prou
dos et discretos quorū consilio certi
ficatus sciat quos et qualiter liga
re possit et absolueri ne qđ absit pe
nitens in desperationē cadat mone
at ipsū diligenter iterum vt quicqđ
boni facere possit faciat vt deus cor
suū illustret ad p̄siam Et hoc idem
faciat de eo qui p̄t̄m cōfiteatur & sa
men ab eo monitus nō vult abste
nere quo casu munus absolutionis
eidē nō peterit impendi cū venia nō
legatur cōcessa nisi se corrigenti.
Item caueant sacerdotes ne pecca
ta a penitentibus recipiāt aut noīa

personarū cū quibus peccauerunt sed
circūstancias tñ et qualitātē pecca-
ti cū scriptū sit deus vitā meā annū-
ciaui tibi et non alterius et propria
debet esse confessio et non aliena.

Idem.

Robibemus q nullus sacer-
dos lapsus in mortale pctñ
ad altare psumat accedere celebra-
turus anteq cōfiteatur. Nec putet
bt quidā errant credentes qd mor-
talia delentur p confessionē genera-
lē. Item nullus sacerdos ira odio
metu etiā mortis audeat detegere
quouis mō alicuius cōfessionē sig-
no nutu vel verbo generaliter: vel
spaliter. Et si sup hoc cōuictus fu-
erit sine spe reconciliacionis non in-
merito debet degradari.

De penitentiis & remissionibus

Idem.

¶ Cum sepe contingat quod rectores ecclesiarum ac etiam nonnulli sacerdotes in sacris ordinibus christi eo quod nullus ut eis videtur quo ad forum penitentiale sunt subiecti vel omnino non confitentur vel ad quosdam accedunt qui nullam habent in ipsos potestatem ligandi vel absolvendi. Statuimus ut per singulos archidiaconatus unus vel duo presbiteri preficiantur iustitiae sufficientis et probae opinionis ad confessiones talium audiendas quibus et penitentias eis de iure iungendas per loci diocesanum vel vicarium eius gerentem auctoritatem impartiri prohibentes firmiter ne religiosi monachi vel canonici anachorite heremite vel subditum alicuius audeant ad penitentiam admittere

Deham.

Quoniam salubriter sit p̄missū v̄t̄p̄
lati in indulgenciis cōferēdis
et dīez numerū nō excedant ne cla-
ues ecclesie contempnantur quibz
cū thesaurus mysticus committitur
dispensandus. Caueāt alii quicūq;
ne per multiplicatas indulgencias
p̄elatorū sibi perquisitas deducas
faciant p̄elatis ecclesie supra ipsos
in suis p̄dicationibz indulgēcias
effundendo ne qui clauibz h̄nt subi-
ci eas faciant vilipendi.

Idem.

Sacramentum p̄ste naufra-
gantū remediū singulare p̄
quorūdam insipientū sacerdotum
debito fructu caret Et qui credidūt
a fluctibus euadere perniciosus in
dampnationis pelagus demergūt

De penitentiis et remissionibus

dū de factō absoluūt plurimos quos
de iure absoluere nequūt viūificā-
tes ait ppheta ppter pusillūz oꝝ dei
aut fragmē panis aīas q̄ nō viūūt
btpote absoluētes de factō ex cōdicatos
a iure et pꝛecipue ab Oxoniē. & silio
ppter lesionā aut pturbacōem ecclī
aīicē libertatis et ppter cōsilia scēs
lera ī eodē cōsilio cōsimili pena dāp
nata seu absoluentes de facto ex cōdi
catos decimas vel alia iura ecclesiis
aīicē detinentes. Quibus absistēs
tes vt seductoꝝibz ammarum & pñl
uillos consuentes sub cubitis repro
boꝝ. Omibz Cantuariē. pꝛouin
cie confessoꝝibz sub nobis et nostris
coepīs cōstitutis districtius inhibe
mꝰ ne decetero manus audcāt extē
dere ad se ducendos hoīes per abso
lucionis signaculū quod nouimus

line debita satisfactōne et spali cōmissiōne archiepī: vel epī nō tenere dū sint in suis scelerib; p̄tinaces estimātes nichilomin⁹ hīhoi nō tā cōfesso- res q̄ foueaz diaboli cōfessores peccare etiam grauissime cū cōmutant saltē tacite eisdē celerib; cōsentire et scelerosos in sua p̄fidia cōfortare. Vñ caueāt ipī ne in eodē cū eisdē ex cōfessōis laqueo involuantur. Cū insup nos dudū pluralitatem b̄fici- ciorum sacrilege v̄surpatam cohē- bere volentes inhibuerimus sub pe- na excommunicationis ne de facto ad tales quis in suis furtis et sacrilegiis contumaces manus extende- ret absoluendos. Quidem tamen sacerdotes baal: potius q̄ domini saluatoris contrarium facere p̄s- sumperunt occidētes animas cris

De penitentiis et remissionibus

ti sanguine redemptas cuertantes ecclesiasticam disciplinam. Istos igitur quasi vulpes demolientes vineas domini veraciter reputantes sub pristina districtōe precipimus iterato quatenus a talibus absoluedis decetero abstineant et eos ad renūciandum beneficiis obtentis illicite vel retentis sollicitate inducant.

Idem.

Hecerea cum iuxta sacros canones peccata grauiora vt incestus et similia que quasi vulgatissima suo scandalo totam cōmouēt ciuitatem sunt solempni penitēcia castigandi. Quorundam tamen negligencia: id agente huiusmodi penitencia videtur quasi in obliuionem tradita et creuisse et per cōsequēs audacia huiusmodi facinora

horrenda et flagitia perpetranda.
Quo circa precipimus ut hmoi pe-
nitencia solempnis de cetero impo-
natur scdm canonicas sctōes Ab-
solutionē etiā ab homicidio volūta-
rio tā publico q̄ occulto solis ep̄is re-
seruamus extra necessitatis articu-
lum per quod minoris intendimus
refrenare audienciam et non maio-
ris in aliquo derogare.

Idem.

Item a sanctis patribus tam
p̄ idem fuerit ordinatum qd
in quolibet decanatu sit vnus rec-
tor vel vicarius litterature sufficien-
ter instructus et illustratus gracia/
fameq; laudabilis assignatus ad cō-
fessiones rectorum, vicariorum et a-
liorum sacerdotum ac ministroꝝ
audiendas inuungendasq; peniten-

De penitentiis & remissionibus

cias ut sit mare fusile in templi introitu iuxta templi typici sacramenta Hoc tñ nō fuit hactenus cleri moribus vñtātū nō sine multis dei iniuriis & sacramentorum ministracionibus et missarū celebracionibus q̄ execrationes potius dicerentur Ordinacionē autem predictā a dissuetudine reuocantes precipimus ut ipsa inuiolabiliter de cetero obseruetur. Et hoc tñ minime inhibere intendimus quin possint prelati si voluerint ad alios cōs pñarios dū tamen id constet pro sacramento penitencie conuolare.

Sudbury.

Quæstiones mulierū extra velum templi audiantur et in ppatulo quantū ad visū nō quantū ad auditū Noncantur

etiā laici statim in principio quadra-
gesime cōfiteri: et cito post lapsū ne
peccati sui pōdere ad aliud trahant
Ite; nullus sacerdos nomine pñte
totalis vñ partialis missas psumat
inuungere consulere tamen potest.

In confessionibus et predica-
cionibus sepius laicis incul-
cetur & p̄cipue in maioribus, solēp-
nitatibus quod omnis conmixtio
maris et femine nisi per matrimo-
nium excusetur est mortale peccatū
Et si in huiusmodi salubris doctri-
ne sacerdos inuentus fuerit negli-
gens tanquam fornicator consen-
ciens fornicacionib⁹ canonice puni-
atur. Idem.

Confessiones ter in anno au-
diantur ter in anno commu-
nicari moueātur videlicet in pasch.

De penitētiis et remissiōibz

in petecoste ⁊ natali dñi. Prius tñ
pparent se p aliquā abstinēciā de
consilio sacerdotis faciēda Quicū
qz vero semel in anno ad mīn⁹ ppi
o cōfessus non fuerit sacerdoti et ad
pascha sacramentū eukaristie non
percipit nisi de consilio sacerdotis:
duxerit abstinēdum/ et uiuens ab
ingressu ecclesie arceatur et moriēs
cristiana careat sepultura et hoc fze
quenter in ecclesiis publicetur.

Auctoritate dei patris omni-
potentis et beate marie vir-
ginis et omnium sanctorum et pre-
sentis consilii excommunicamus
omnes illos qui ecclesias suo iure
maliciose priuare presumunt aut p
maliciam contra iusticiā libertatuz
earundem infringere vel pertur-
bare contendūt. Item oēs illos ex

excoꝛcaõnis innodamus scilicet qui pa-
cem et trāquillitatē dñi regis & reg-
ni iniuriose pturbare pꝛsumũt et q̃
iura dñi regis iussu detinere cõte-
dunt. Adicimus oēs etiā illos simi-
li scilicet innodatos q̃ scienter falsum
testimoniũ pꝛhibet et pꝛhibere cons-
tendũt siue pꝛcurant: vel qui tales
testes scient pꝛducũt vel subornant
in causa matrimoniali vbi scilicet agit
contra matrimonium Vbi vbi agit
ad alicuius exheredacionē. Item
excoꝛcamus oēs illos qui gꝛa lucri
odii vel fauoris vel alia quacũq; de
causa alicui maliciose crimē impo-
nũt vbi infamatus sit apud bonos
et graues vt sic salte ei purgacõ indi-
catur vel alio mō grauet. Aduoca-
tos quoq; excoꝛcam⁹ oēs qui i cau-
sis matrimonialibus maliciose ex-

De sentēcia excoicationis.

ceptōes opponūt vel opponi pcurant ne matrimoia vera debitum fornicantē effectū vel vt cōtra iusticiā processu eē diucius suspendat. Preterea oēs illos sūta excoicationis inodamus q̄ vacāte ecclesia maliciose opponūt vel opponi pcurant psonat⁹ questionē vt sic bez patronū illius ecclesie a collacōe saltē illa vice defraudēt. Excoicam⁹ etiā oēs illos q̄ gta lucri odii vel fauoris aut aliter ptepnunt exequi mandatū dñi regis ptra excoicatos editū clauēs ecclesie contempnentes.

Stephauus

Ut archidiaconi & infra. Ad hec ecclesiastici ordiis vtilitate pēlata parit et honore deternimus ne archidiaconi: vel officiales eorum sūtas excoicationis suspēlionis vel

interdicti in aliquē audeāt promul-
gare ubi excessus non est manifestus
nisi monitione canonica pcedente
Si quis autē cōtra pmissa suā ex
cōmunicacionis tulerit in quēcūq;
pene subiaceat p latcranēse cōsiliū
in tales promulgate Pro suspensio-
ne vero vel interdicti superioris ar-
bitrio puniatur quod etiam superi-
ores abseruent.

Bonifacius.

Deterea cōtingit interdū qd
ex cōmunicati de mandato p-
latorū scdm regni cōsuetudinē capti
et carceri mācipati aliqui p regē alios
quando p viccomitem aliosq; bal-
liuos sine cōsensu p-latorū ad quo-
rū mandatū sic captoz debet libera-
tio fieri nulla satisfactione presta-
ta liberantur. Et plerumq; huiusmōdi

De sentēcia excoīcationis.

Di excoīmatici nō capiuntur neq;
de huiusmodi capiēdis iſe regie cō:
ceduntur. Nōnūquā etiam dicti rex
viceromites et balliui et hūmōdi ex:
coīcatis et publice denūciatis cōicāt
clauēs ecclesie contēpnentes in sub:
uerſionem ecclesiastice libertatis et
ſuarū periculum aīarū. Huic ergo
morbo congruā volentes adhibere
medelam ſtatuiūmus quod excoīmu:
nicati ſic capti et taliter exeuntes de
carrere ad maiorē deteſtationem li:
beratorum et liberantiū publice et
ſolēpniter pulſatis campanis can:
delis accēſis excoīcentur et denunci:
entur excoīcati in locis in quibz oī:
dinartis locoꝝ eozdē videbiſ expe:
dire Viceromites et alii balliui qui
eos liberauerint nō preſtita ſatiffac:
tione ecclesie vī emenda excoīcētur

seruato iuris ordine et excoꝛicati pu
blice nuncient. Si aut cōtingat qđ
lſa cōſueta de excoꝛicato capiēdo de
negetur cū iplā requiri cōtingat In
quo caſu dari dꝛ ſcđm regni cōſue
tudinē approbatā Moueat idē dñs
pꝛ platū pſitantē capiendū qđ ſuper
hoc ſcribit qđ eā cōcedat et faciat pꝛ
transire. Qđ ſi non fecerit ciuitates
caſtra burge et ville quas hꝛ in dio
ceſi eius qui ſic ſcribit pꝛ ep̃m iplum
ſcribentē ſupponantur eccleſiaſtico
iterdicto donec negate lſe tales con
cedātur et executionē legittimā ſor
ciātur. Cōtra cōſcātes vero cū excoꝛi
catis pꝛcedatur ſecundū cenſuram
eccleſiaſtiche diſcipline.

Idem.

Item cōtra grauamina et in
fra Statuimus vt apparito

De penitētiis & remissiōibz

res seu bedelli archidiaconorū: vel
decanorū sūas excoīcaciōis suspen
sionis vel iterdicti p se nō ferant ne
qz p alios latas denunciēt sine spālī
bz lris dñorū suorū Et si secus p̄sūp/
tū fuerit sūe sic late ipso iure nō te
neant nec seruentur cū in veritate
nō ligent Et bedelli qui cōtra hoc fe
cerint statutū et honorosi seu iūro
si subditis dñorū suorū lucenti fuerit
grauiter puniantur et grauatis du
plū restituere teneantur.

Idem.

Cum septius domino regi et
iusticiariis eius falso sugge
ratur quod prelati et iudices ecclesi
astici de iure patronatus catallis et
aliis ad forū regii spectantibz cog
noscant i dñi regis preiudiciū cū idē

prelati et iudices sup decimis peccatis et excessib; suoz subitoz sue iurisdiccionis prout ad eos ptinet exerceant. Moneantur huiusmodi delatores et suggestores iniqui vt a tali suggestione et delacione desistant. Quod si prelatos iudices ecclesiasticos sic delatos dampnificari seu verari pp̃ hoc p secularē potestatē contigerit huiusmodi suggestores et delatores excoꝛicati publice nūcientur tāz quā impugnatores ecclesiastice libertates donec de expensis dampnis & iniuriis tam iudicib; q̃ partib; rōe huiusmodi suggestionis illate satisfecerint competenter.

Becham.

Quoniam malū et infra. Precipi
m^o cantuē. p̃uincie sacerdotib; vniuersis vt oī die dñico sequē

De sentētia excoꝛcacionis.

te immediate post celebracionem ru-
calis capituli exponant a parte po-
pulo sibi cōmisso excoꝛcacionū sen-
tencias q̄ sequūtur Primo quidem
excoꝛcantur auctoritate orōn consi-
lii a s̄acte memorie stephano archi-
epo cantuariensi celebrati oēs q̄ ma-
liciose ecclesias suo iure priuare pre-
sumūt aut p maliciā aut p̄tra iuris-
liā libertates earū infringere: aut p̄
turbare contendūt Ex quo intellis-
gimus excoꝛcacionis vinculo sub ia-
cere oēs illos q̄ l̄as mittant a qua-
cūq; curia laicali ad impediendū pro-
cessū ecclesiasticorū iudiciū in causis
que p sacros canones ad for̄ ecclesi-
asticū ptinere noscuntur. Itē sc̄do
oēs illi qui pacē: et tranquillitatem
domini regis et regni iniuriose per-
turbant seu p̄turbare p̄sumunt &

qui iura domini regis iniuste deti-
nere cōtendūt ex quo itelligimus ex
cōdicatos nō solū gnerraz suscitans
tes erroꝝe verū etiā latrones public
cos oēs pariter et pꝛedones ac quos
cūq; regni iusticiā temere ipugnan-
tes Item tercio excōdicantur vniuer-
si qui scienter falsū pꝛhibent testimo-
niū vel pꝛhibere pꝛcurant vel qui ta-
les testes scienter pꝛduxerint ad ipe-
diendū iustū matrimoniū vel ad ex-
heredacionē alicuius hoīs pꝛcuran-
dā. Item quarto excōdicantur om-
nes aduocati qui maliciose pꝛ qual-
cūq; exceptiones uerū matrimoni-
um iꝛpediunt ne affectū debitū sacri-
atnt vel in quibuscūq; causis ꝛ con-
tra iusticiā quod pꝛocessus ecclesie
suspendantur Item quinto excōdi-
cantur omnes illi qui gracia lucri:

De penitēciis et remissiōibz

odii vel fauoris maliciose alicui cri-
men inponunt vñ infamatus sit a-
pud bonos et graues vt sic ei purga-
cio indicatur vel nlio modo grauez-
tur Item sexto excoicantur omnes
illi qui vacāte ecclesia maliciose op-
ponūt vel opponi pcurant questio-
nem de inre patronatus vt verū a
collacione illius ecclesie patronum
saltem ipediūt illa vice. Item sep-
timo excoicantur oēs illi qui mali-
ciose cōtempnūt exequi mādatum
dñi regis de excoicatis capiēdis vel
q̄ eoz ipediūt capcōez vel pcurant
eaz dē iustā liberaciem 2tra decre-
tū eccliaslice discipline. Itē octauo
excoicant in cōsilio bone memorie
Octoboni oēs illi qui p impedunēz
to pacis seu pzo compositione liti-

ganciu quicq̃ recipiūt donec ipm sic
receptū reslituerint donatori. Item
excoꝛcatur pꝛ eūde qui de domibus
maneriis grangis aut locis archi
epoꝝ aut aliarū eccliaslicarū psona
rū contra ipoꝝ voluntatē seu custo
dum rerū earūndē aliquid auferūt
aut cōsumūt aut iniuriōse contrac
tant qua sentēcia ligātur nec absol
ui possunt donec de iniuriis satisfecerint
competenter. Item excoꝛmu
nicatur ab eodem quicūq̃ abstrahunt
violenter res ad ecclesiam vel
cimiteriū aut claustrū fugientes vñ
qui eis victum necessarium phibēt
exhiberi vel qui res alienas in locis
eūde depositas violenter aspoꝛtāt
vel aspoꝛtari faciūt vel qui aspoꝛta
cionē talium facta nomine suo/ vel
a familiaribꝫ ratam habuerint vel

De pents.

qui ad hanc publice vel occulte consilia
prebuerunt vel consenserunt Item excoi
cati sunt ab oibus archiepiscopis et episcopis
anglie omnes illi qui veniunt: aut
faciunt contra magnam cartam domini re
gis que per sedem apostolicam plu
ries est confirmata et approbata.

Super no dei munere informa
tus illustris rex anglie edward
bus pacem ecclesie anglicane atque
regni cupiens firmiter observari:
nos et ceteros coepiscopos dicti reg
ni olim litteris suis rogavit ut om
nes malefactores pacis ecclesie atque
sui perturbatores et violatores fe
lones nec non felonum manutentores
conspiratores falsos iuratores si assis
et iuratis coram iudiciis domini regis
scienter deiurantes falsum quere
larum assumptores et manutento

res et fautores earum Per quos turbacionem pacis et violacionem libertatis ac iuris ecclesie atque regni in ipso regno non ambigitur procurari in singulis diocesibus ecclesiastica compescantur censura ipsos desiderans per suis grauius in huius excessibus maioris excommunicationis sententia in nodari seu denunciatos excommunicari publice Unde eos pie mentis dicti regis imitatione laudabili excitati audaciam huiusmodi perfidorum compascere cupientes Deus malefactorum predictos taliter in posterum in nostra Cantuariensi puincia delinquentes scienter auctoritate consilii maioris excommunicationis sententiam volumus et pronunciamus incurrere ipso facto quorum absolutionem locorum ordinarius: seu

De penitētiis & remissiōibz

sedibus ecclesiarum cathedralium
vacantibus hīs qui iurisdictionē e-
piscopalem exercebūt ibidē p̄terq̄
in mortis articulo reseruamus Ce-
terum ut hī qui delinquētū facino-
ra eo amplius euitētur quo ip̄i deli-
quētes excōicati solēpnius fuerit nū-
ciati hoc puīciali cōsilio ap̄ pbāte
p̄cipimus q̄ oēs & singuli malefac-
tores p̄dicti in singulis cathedrali-
bus collegiatis & parochianis eccles
nre puīcie asidicte p̄ima dñica qua
dragesime & infesto corporis xp̄i a-
liisq̄ dieb; festiuis & solēnib; ānua-
tim excōicati publice nunciētur in
genere cū intimacōe reseruacionis
absolucionis p̄dicte.

Decham

Recipim⁹ qđ sentencie maio-
ris excoīcationis pmulgetur

in ecclesiis quater in anno: viz die
dnica prima post festū scti Michai-
elis et die dnica in medio xl. Et in
festo sancte trinitatis et in die dnica
proxima post festū scti petri qđ dicē
ad buucula candelis accensis et pul-
satis cāpanis cū cruce et alus solēp-
nitatibus prout decet.

Quamq̃ exsoluentibus & infra
huiusmodi declaramus p-
uisione consilii sūuā ceduā illā fore
que cuiuscūq̃ generis arborū crīs
in hoc habeatur vt cedatur et succi-
sa rursus exsurgitibus: aut radicibz
renascatur ac ex ea decimam vt po-
terealem & prediale baptismatibus
seu matricibus ecclesiis psoluendā
nec non siluarum possessores huius
modi ad prestacionem decimarum

De sentēcia excoīcaciōis

excoīcatorū in eis sicut feni bladoꝝ
omnium censura ecclesiastica fore
canonice compellendos

ExPLICIT opus magistri wilhelmi
Lyndwode super constitutiones p
uinciales: laus deo.

Incipit liber Primus.

De summa tri. et fi. ca.	Ignorancia sacerdotis	Decham
	Blissimus	Idem
De cōsōibz	Q: in cōtinencie	Decham
	Exterior habitus	Stradfort
	Huius aut cōsili	Idem
De cōsue tudine	Statuti et infra	Insipe
	Nullus rector	Edmūdus.
	Eos qui	Edmūdus.
De tēpibus o: dinādois	In pūnis	Idem
	Quia quidem	Ricardus
	Cū quanta	Walterus
De scrutatio in ordie faci.	Cū quanta	Idem
De sacra vntione	Quāni crismale	Edmūdus
	Sacerdotes	Walterus
	Cum magna.	Idem
	Cū sacri crismatis	Decham
De sacramē: tis iterādo.	Confirmaciones	Idem
	Sacerdotes	Walterus
	Sacramētū extreme	Idem
	Quod in cōstōe	Decham
	Ignorancia sacerdotis	Idem
De fi. pbi.	Cū a iure	Decham
De cle pe grinis	Cū quanta	Decham
	Reuerēdissime synodo	Brübel.
	Est archidiaconi	Stephanus
De offi. archipō	Eisdem tēporibus	Decham.
	Sine decessariis	Orou. i.

	Archidiaconi	Idem
De offi. archi	Ignorancia sacerdotu	Pecham
p:elbiteroru	Item communeat	Edmundo.
	Pielbiterorum	Oxon. l.
De officio	Lup hostis	Oxon. l.
vicarii	Qui autem	Idem leode
	Statuimus	Oxon. l.
De officio	Statuimus	Oxon. l.
ord.	Item statuimus	Bonifaci
De treuga et pace	Magna nobis	Edmundo
De transac.	Laceru districtius	Oxon. l.
De postalado	Qui p aduocatos	Oxon. l.
De procura	Veloces ad audiendu	Oxon. l.
touibus	Exhortens	Pecham.

Incipit liber Secundus.

	In causis	Oxon. l.
De iudiciis	Quida ruralis	Pecham.
	Item oēs illi	Mephem
	Excussis et infra	Stratford
	Contingit aliqui	Bonifaci
De foro co	Circumspecte agatis	Idem
petenti	Dieru inualescens	Stratford
	Excussis et infra.	Stratford
	Alarū saluti	Mephem
De feriis	Ad hec.	Idem
	Ex scripturis	Illepe

	Ineffabilis et infra	Chicheley
	Anglicane ecclesie	Item
De sequestrac	Frequens puerorum	Stradford
De p'supd.	Re lepra et infra	Oxon. l.
	P'nti statuto	Oxon. l.
De iureiu	Euenit et infra	Bonifacius.
rando	P'ebit stipendiaris	Winchilles
De appella	Frequens diuersorum	Stradford
tionibus	In consilio oxon.	Stradford

Incipit liber tercius.

De vi. et honest	Et clericalis cudo	Oxon. l.
tate clericorum.	Quanta religionis	Peccam.
	Exterior habens	Stradford
De clericis	Et qui clerici.	Nicardus
edngatis	Cum ex eo	Licheley.
De de. non	Statuimus	Oxon. l.
resid.	Cum hostis	Joel eode
	Preterea et infra	Deham.
De p'ebis et	In decimis.	Stradford
dignitatibus	Quia iuxta	Oxon. l.
	Iudicatis fratres	Deham.
De instituc	Quia iuxta	Stephanus
tionibus	Ad sui ap'li	Joel eode
	Ex solio curia.	Deham.
	Item q' archid.	Stradford
De concess.	Re lepra et infra.	Oxon. l.
pieben.	Esuriens avaricie	Stradford

De re ecc.	In nostris	Bonifacio
non ali.	Ecclesiarum	Oxon. l.
De locato	Et secundum	Idem l. eod.
et conducto	Et re	Oxon. l.
	Tendentes	Wepham.
	Licet	Stratford
De pignoris	Iubemus	Edmundo
De donacōibz	Ordinis valore	Stratford
De peculio	Quia plerūqz	Stratford
	Et clericis et infra	Oxon. l.
	Ad iuris	Idem l. eod.
	Religiosa sinceritas	Wepham.
De testa	Item oēs et infra.	Wepham
mentis	Statuti boue mēorie	Stratford
	Item quorūdā	Idem
	Idem quorūdā	Idem
De sepul	Quia sepe	Wepham
turis	Ad inter rectores	Winchille
De poch. et	Idem instar	Oxon. l.
al. poch.	Altissimus	Wepham.
	Quia quidam	Wepham
	Erroris dāpnabilis	Stratford
	Quāquā ex solūtibz	Wepham
De deci	Immoderate	Idem
mis	Quia ppter diuersas	Winchille
	Quia ut audiuimus	Idem
	Causa ecclesiastica	Idem
De regularibz	Quia nō dūqz	Oxon. l.
De voto et	Sanctimoniales	Wepham.
voti redemp	Quia iuxta scripture	Oxon. l.

tioms	Precipimus Et rectius Q: nonnulli Ad hec qm	Comibus Oxon. i.
De statu re gularium.	Et fm canonicas Iubemus Omnes a iure Qm inter alia Sanctimoniales Plures inuenimus	Idem
De religiof domibus.	Qm religioni Ad hec districtius Ls fm aplm	Oxon. i.
De iure pa tronatus	Si aliq eulacene Per nostram Et singula Et archidiaconi.	Bonifaci ⁹ Pecham. Oxon. i. Idem i eode
De censibus et procu.	Præ cõtra iuamina Seus et miserabilis Quauis lex nature Item licet quis Ls apparitionum Ad excludendum Sacerdotes Sancti et salubre Ingritudinis viciis Blasimus et infra	Bonifaci ⁹ Stratford Idem Idem i eode Idem Oxon. i. Pecham Idem Idem i eode Idem
De celebrati one missarũ	Qm sit inhonesti Precipimus In celebracõe	Stratford Ricardus Comibus

	Lineamenta	Walterus
	Prohibiti supēdarii	Winchille
	Effrenata et infra	Sudbury.
	Effrenata et infra	Peckham.
	Circa sacramentū	Yslupe
De baptis.	Quod in cōstōe	Idem
et ci^o affcū	Baptisterium	Comitibus
	Fontes	Idem
De rel. et reh.	Ad exemplū.	Oxon. l.
sanctorū	Dignissimum	Peckham.
	Si rectorecclesie	Comitibus
De ecc. eol.	Et parochiani	Winchille.
	Statuimus	Wepham
	Licet parochiani	Bonifaci^o
	Porro et infra	Idem
	Et inuadentibus	Idem
	Contingit aliqñ	Stratford
De lina. ecc.	Accidit nouitate	Idē i eodē
	Seculi pncipes	
	Quia diuinis	Idem
	Sciatis quod cū dudū	
De de	Lū viris religiosi	Idem
vel mo.	Pñti decreto	Oxon. l.

Incipit liber quartus.

De sponsalibz	Matrimonii	Oxon. l.
De spō. ipu.	Ubi nō ē cōsensus	Comitibus
De clādestinis	Et ex cōtractibz	Wepham.
de spōsacōz.	Uiana cōcupiscēcia	Stratford

Incipit liber quintus.

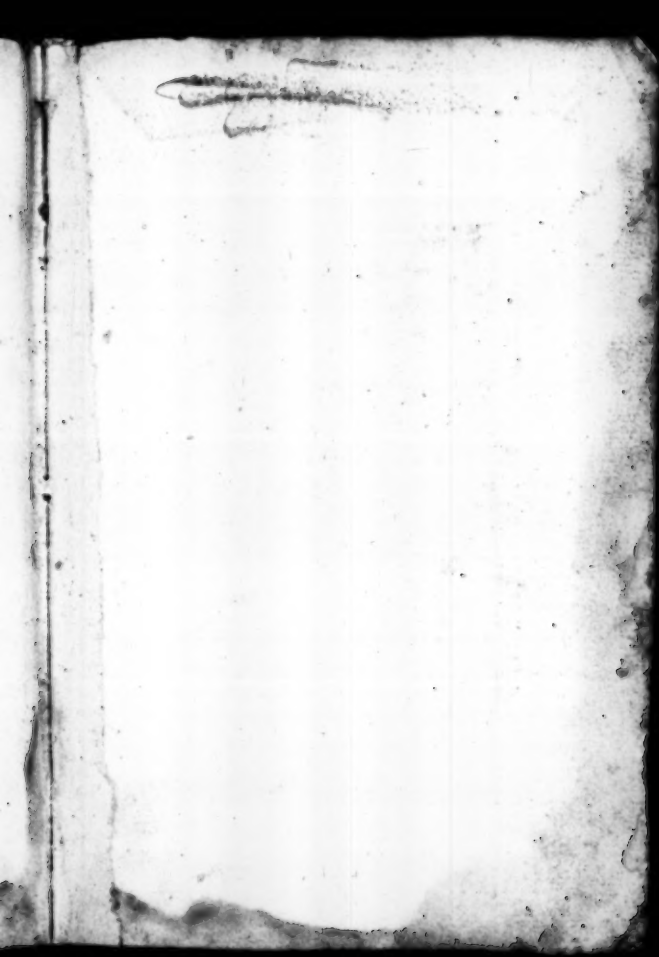
De accusa.	Sūt in quolibet	Edmūdus
	firmiter inhibemus	Oxon. i.
De symo	Preterea statum?	Idē i eodē
nia	Preterea venaliticē	Edmūdus
	Nulli liceat	Idem
De pla. ri. su.	Et ois cupiditas	Oxon. i.
	Reuerēdissio synodo	Brūdel
De ma	Quia insup	Idem
gistris	Periculosa res	Idem
	Preterea cum	Idem
	Reuerēdissio synodo	Brūdel.
	Item q̄ turpis	
De hereti.	Nullus quoq̄	Idem.
	finaliter quia	
	Ad hec ne in mō.	
De apostatis	Preterea sūt nōnulli	Peckam
De hiis q̄ fi. oc.	Sele cōmoneant	Edmūd.
De homi	Si mulier mortua	Edmūd.
cidio.	Sacri puisione.	Idem
De furtis	Prohibemus	Oxon. i.
De de. renat of	Statuimus	Bonifaci.
De eo qui fur	Ad secundum	Peckam.
tine ordines recipit.		
De excels. pla.	Monemus	Edmūd.
De pulleg.	Sacramētū p̄ile	Peckam.
	Leterū et infra	Oxon. i.
	Statuimus et infra	Bonifaci.
De purgacōe	Clerici p̄ suis crimibz	Peckam

canonica	Item licet et infra	Statford
	Diffamati	Idem
	Eterna sanctio	Bonifaci ⁹
	Ad hec et infra	
De penis	Si aliqui	Idem
	Euenit.	
	Item statuimus.	
	Item inualuit	Pecham
	Quia reus et infra	Illype
	Quia non u ⁹	Stephan ⁹
	Cum sacramentis	Idem
	Habens sacerdos	Pecham
	De penitencia	Lomuo ⁹ .
	Cum anima	Ricardus
	Presbiteri stipendiarii	Winchilse
De peniten	Sacerdotes	Walterus
cia et remis	Prohibemus	Idem
sionibus	Cum sepe	Idem
	Cum salubriter	Pecham.
	Sacramentis p ⁹ fic	
	Pieteres	Idem.
	Licet a sanctis.	
	Confessiones	Sudbury
	In confessionibz	Sudbury
	Confessiones ter	Idem
	Ex cōstōnibus	
	Auctoritate dei p ⁹ fic	Stephan ⁹
	Et Archidiaconi	Oxon. ⁹
	Pieteres cōtingit	Bonifaci ⁹
De sūis exē.	Itē cōtra gūamina	Pecham.

Lum septus Bonifaci⁹
Cū malū et infra Pecham.
Sapno dei munere Stratford.
Precipimus ad finē Idem
De Abbatib⁹ Quāq^{ue} exsoluētib⁹ Stratford

Explicit tabula constitutionum
prouincialium.

Printed by Richard Wynson.

fol. Anes pag. 128

